Hasan el-Benna

MÜSLÜMAN KIZLARA

ravza YAYINLARI

ravza 8. BASKI

بسم الله الرحمن الرحيم

Copyrigh © Ravza Yayınları, 2017

Eserin tüm hakları Ravza Yayınları'na aitir.
İzinsiz tamamı veya bir kısmı hiçbir ortamda kopyalanamaz.
Kaynak göstermek şartıyla alıntı yapılabilir.

MÜSLÜMAN KIZLARA
Hasan el-Benna

Genel Yayın Yönetmeni
Ömer Faruk Kasadar

Yayına Hazırlayan
Mustafa Kasadar

Kapak
Ravza

Sayfa Düzeni
Ahmet Kahramanoğlu

Sertifika No
31896

ISBN
978-605-9261-78-4

1. Baskı: Eylül 1995
9. Baskı: Ağustos 2017

Basım Yeri ve Yılı
Ravza Yayıncılık ve Matbaacılık
Kale İş Merkezi No: 51-52 Davutpaşa/İstanbul
Tel: 0212 481 94 11
Ağustos 2017

RAVZA YAYINLARI

Büyük Reşitpaşa Cad. No: 22/42
Vezneciler - Eminönü / İstanbul

Tel: (0212) 528 46 17 – Fax. (0212) 514 27 31

www.ravzakitap.com
ravzasiparis@hotmail.com

HASAN EL-BENNA

MÜSLÜMAN KIZLARA

Yayına Hazırlayan
Mustafa Kasadar

ravza
YAYINLARI

HASAN EL-BENNA

•

14 Ekim 1906 tarihinde Mısır'da doğdu. İlk öğrenimini babasından aldı. 1927'de Kahire'de Darul Ulum'a kaydoldu. Burada öğrenciyken birçok tanınmış İslam alimini bir araya getirerek onlara konferanslar verdirdi. Kendisi de yaygın konferanslar verdi. Kahvehanelerde ve camilerde toplantılar düzenledi. Okulu bitirince İsmailiye'de öğretmenlik yaptı. Burada davet ve tebliğ çalışmalarına devam etti. Camilerde kahvehanelerde de yaptığı toplantılarda çok sayıda insanın etrafına toplanmasını sağladı.

Mart l928'de yirmi iki yaşındayken İhvan-ı Müslim'inTeşkilatı'nı kurdu. 1933 yılına kadar İsmailiye'de kaldı. 1933 yılında teşkilat merkezini başkent Kahire'ye taşıdı. Erkek ve kız çocukların eğitimi için özel okullar açtı. İktisadi faaliyetlere de öncülük etti. Tekstil ve halı fabrikaları açtı. Mısır toplumunu sosyal refaha kavuşturmak için çalıştı.

II. Dünya savaşıyla birlikte İngilizlerin Mısır'a baskısı arttı. el-Benna İngiltere'ye karşı cihad ilan etti. 6 Mayıs 1948'de Mısır ve diğer Arap ülkelerindeki Yahudilere karşı cihad ilan etti. Teşkilat mensuplarının büyük bölümü Filistin'e savaş için gidince Mısır hükümeti İhvan-ı Müslimin teşkilatını kapattı. Binlerce üyesini hapsetti. Onlarcasını şehit etti. Hasan el-Benna da 12 Şubat 1949 Pazartesi günü akşamı şehid edildi. Rahmetullahi aleyh.[1]

Ancak onun kurduğu teşkilat bugün dünyanın dört bir tarafına yayılmış milyonlarca mensubuyla müslümanların mazideki gibi tekrar kudret ve kuvvetine kavuşması için çalışmalarına devam etmektedirler.

---

[1] Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, 16/307, 308, 309

İçindekiler

DOKUZUNCU BASKIYA ÖNSÖZ 9
HASAN EL-BENNA VE DEHASI 13

Birinci Bölüm
İSLAM'DA KADININ YERİ VE KONUMU

MÜSLÜMAN KADIN 21
İslam Kadının Değerini Yükseltmiştir 23
Erkek ve Kadın Arasındaki Ayrım 24
Kadın İle Erkek Arasındaki Fıtri Çekicilik 25
Kadının Eğitiminin Önemi 26
Kadın ve Erkeğin Arasını Ayırmak 29

İkinci Bölüm
MÜSLÜMAN GENÇ KIZIN GÖREVLERİ

Müslüman Genç Kızın Dinine Karşı Görevleri 43
a. Allah Teala'ya İman Etmesi Gerekir 43
b. Ahirete İman Etmesi Gerekir 44
c. Allah'ın İndirdiği Bütün Emir ve
Yasaklara Gerçek Anlamda Riayet Etmesi Gerekir 44

Müslüman Genç Kızın Aklına Karşı Görevleri 45
a. Aklını İslamî Hakikatler ve İlmi Gerçeklerle Beslemesi Gerekir 45
b. İslam Tarihini Bilmesi Gerekir 46
c. Sosyolojide, Ekonomide, Sağlıkta ve Diğer Temel İlimlerde Çağın Öğretilerini Gücünün Yettiğince Öğrenmesi Gerekir 47
Müslüman Genç Kızın Evine Karşı Görevleri 47
a. Evini, İlk Günden İtibaren Takva Üzerine Tesis Etmesi Gerekir 47
b. Bütün İsteklerini Devr Aldığımız Güzel Mirasımıza Uydurması Gerekir 48
c. Evine Sahip Olması Gerekir 49
d. Nefsini "Evin İdarecisi Erkektir" Buyruğuna Alıştırması Gerekir 49
Müslüman Genç Kızın Topluma Karşı Görevleri 51
Müslüman Genç Kızın Mütevazi Yaşantısı ve Ağırbaşlı Hareketle Örnek Olması 53
Müslüman Genç Kızın Davetini Yayması 55
Müslüman Kardeşin Vazifeleri 57

Üçüncü Bölüm
MÜSLÜMAN KADININ DAVET VE CİHADI

Cihad Nedir? 73
İslam'da Cihadın Önemi 75
Cihadın Çeşitleri 79
Fiili Cihad 79
Fiili Cihad Ne Zaman Farz-ı Ayn Olur? 80
Kadınlara da Cihad Farz mıdır? 81
Fiili Cihad Ne Zaman Farzı Kifaye Olur? 82
Dört Mezhebe Göre Savaşlarda Kadının Durumu 83
Hanefi Mezhebinin Görüşü 83
Maliki Mezhebinin Görüşü 83

Şafii Mezhebinin Görüşü 84
Kadın Hangi Şartlarda Savaşa Katılabilir? 86
Savaşlarda Kadınların Öldürülmesi 91
DİL İLE CİHAD 93
Dil İle Cihadda Dikkat Edilecek Hususlar 95
Dil İle Cihadın Bölümleri 96
1. Vaaz, Hutbe ve Konferanslar 96
2. Ev, Okul, İş ve Toplantılarda Yapılan Dersler 97
3. Mektuplaşma, Telefonlaşma, İnternet Siteleri 99
4. Kitap Okutma 100
5. Gazete, Dergi ve Televizyonlar 102
6. Ferdi Davetler, Ev ve İş Ziyaretleri, Özel Toplantılar 104
Nefis Tezkiyesi 106

Dördüncü Bölüm

FERDİ DAVETTE TAKİP EDİLECEK ÖNCELİK SIRASI VE ASRI SAADETTEN FERDİ DAVET ÖRNEKLERİ

FERDİ DAVETTE ÖNCELİK SIRASI 115
1. Müslüman'ı Davet Etmek Gayrimüslimden Önce Gelir 115
2. Neseben ve Hısımlıkla Akraba Olanların Daveti Diğerlerinden Öncedir. 116
3. Küçüklerin Daveti Büyüklerden Önce Gelir 117
4. Mütevaziyi (Alçak Gönüllü) Davet Mütekebbirden (Kibirli) Önce Gelir.. 118
5. Kültürlü Olanı Davet Ümmiden Önce Gelir 118
6. Herhangi Bir Cemaate Üye Olmayanı Davet Etmek Üye Olandan Öncedir.. 119
7. İş veya Meslek Arkadaşının Davet Edilmesi Diğerlerinden Öncedir 119
8. Kavmi Üzerinde Etkili, Nitelikli Kişilerin Davet Edilmesi Diğerlerinden Öncedir 119

HZ. PEYGAMBER (SAV) DEVRİNDEN FERDİ
DAVETE ÖRNEKLER..... 121
Birinci Tablo: Hz. Peygamber'in (sav) Hz. Ebubekir'i (ra) Daveti.....121
İkinci Tablo: Hz. Peygamber'in (sav) İmran'ın Babası
Husayn'ı İslam'a Daveti 123
Üçüncü Tablo: Hz. Peygamber'in (sav) Adiy b. Hatem'i Daveti.....125
Dördüncü Tablo: Hz. Peygamber'in (sav)
Tufeyl b. Amr ed-Devsi'yn Daveti 130
Beşinci Tablo: Hz. Muaz b. Cebel'in Amr b. Cumuh'u İslam'a Çağırması ...132
Altıncı Tablo: Hz. Abdullah b. Revaha'nın Ebu Derda'yı Daveti.....135
Yedinci Tablo: Hz. Ümmü Süleym'in (ra) Ebu Talha'yı İslam'a Daveti.....136
Sekizinci Tablo: Hz. Mus'ab b. Umeyr ve Hz. Esad b. Zürare'nin
Useyd b. Hudayr'ı Daveti 137
Dokuzuncu Tablo: Hz. Mus'ab b. Umeyr ve Hz. Useyd b. Hudayr'ın
Said b. Muaz'ı İslama Daveti.....139
Onuncu Tablo: Hz. Muhammed'in (sav) Dammad'ı (ra)
İslam'a Çağırması 143

Dokuzuncu Baskıya Önsöz

Bizleri İslam ile şereflendiren Yüce Rabbimize hamd, bizler için örnek ve önder olarak gönderdiği Resulüne, onun şerefli ailesine ve tüm ashabına salat ve selam olsun.

İslam, bütün insanlığın ve bütün zamanların dinidir. Bu din, yeryüzünde kula kulluğu yok etmek, şirk ve cehalet karanlığında debelenen insanlığı kurtarmak için gelmiştir. Bu din, kadın-erkek, karı-koca, zayıf-güçlü, zengin-fakir, amir-memur, işçi-patron kısaca kim olursa olsun ve hangi konumda bulunursa bulunsun herkes için rahmettir. Bu dinin rahmet oluşu merhametlilerin en merhametlisi olan Yüce Allah'ın katından gelmiş olmasındandır. Zira insanı yoklukdan varlık alemine getire O'dur. Dolayısıyla da insan denen bu organizmayı en iyi tanıyan, noksanlık ve üstünlüklerini en iyi bilen ve ona göre üzerine vazifeler yükleyen, emirler ve yasaklar koyan yine O'dur.

İnsanlık ancak Yüce Allah'ın bütün insanlar için gönderdiği bu ilahi dine uymakla huzura erecek, yeryüzü ancak bu ilahi kanunların yürürlükte olması ile huzur ve emniyet içerisinde olacaktır. İnsaf sahibi her insan dönüp tarihte şöyle bir kısa yolculuk yaptığında bu dinin egemen olduğu, yer yüzüne şekil ve nizam verdiği dönemlerde insanlığın ne kadar huzurlu olduğunu görecektir.

Müslümanların hakim oldukları bölgelerde dağıttıkları adalet sayesindedir ki; İstanbul Fatih Sultan Mehmet tarafından kuşatıldığında kendi dinlerinden olan Latinlerin kendilerine yardım için İstanbul'un içine girmelerine razı olmayan Bizans halkı, Latinler'e borçlu kalmaktansa Osmanlılar tarafından yönetilmeyi tercih ediyorlardı. Nitekim Grandük Notoras Bizanslılar'ın duygularını "Şehirde Latin külahı görmektense Türk sarığı görmeyi tercih ederim" diye dile getirmiştir.

Batılıların uydurduğu ilk çağ, orta çağ, yakın çağ diye bir tarih sıralaması vardır. Batılılar bu sıralamaya göre orta çağ diye isimlendirdikleri tarih dilimini "karanlık çağ" olarak anarlar. Bu tabir onlar için tam yerinde bir nitelemedir. Zira bu dönemde İslam dünyası altın çağını yaşarken batılılar birbirlerini boğazlamakla meşguldüler ve henüz tuvalet ve banyoyu dahi görmemişlerdir. Batılılar ancak Endülüs ve Anadolu'ya yaptıkları haçlı seferleri sayesinde medeniyetten haberdar olmuşlardır. Ama daha sonra çok çalışmışlar, bilim ve teknolojide üstünlüğü ele geçirmişlerdir. Zaten hiçbir iktidar bir millet ya da

devlette ebediyyen kalmaz. Nitekim Yüce Allah bu konuda "**İşte bu günleri bazen lehe, bazen da aleyhe döndürüp duruyoruz.**" (Al-i İmran, 140) buyuruyor.

Batılılar maddi alanda ilerlemiş ama manen tefessüh edip çökmüştür. Bu gün batılılar kendi nesillerini düştükleri illetten nasıl kurtaracaklarını kara kara düşünürlerken diğer milletleri de bu pisliğin içine çekmeye çabalamaktadırlar. Batılı bir tarihçi olan Michaud bu manada şöyle demektedir: "Müslümanların bizim anladığımız medeniyete ulaşmaları için son derece tefessüh etmelerinden, kendi örf ve an'anelerini kat'i surette unutmalarından başka çare olmadığını söylemek gayet doğru olur."[1]

"Azamet devrimizde bizim silah kuvvetiyle mahvedilemeyeceğimizi anlayan Avrupa'nın müteassıb Hıristiyan müelliflerinden bir çokları Türk milletinin ancak "garplılaşmak" suretiyle imha edilebileceğine hükmetmişler ve eserlerinde bu noktayı büyük bir ehemmiyetle tebarüz ettirmeye çalışmışlardır."[2]

Evet bizi yıkan batılılaşma hastalığıdır ve bu hastalığın en çok sirayet ettiği alan da kadın ve ailedir. Bu nedenle Müslüman kızlarımıza gereken değeri vermeli ve onları Rabbani metod üzere eğitmeliyiz.

---

1 Danişmend, İsmail Hami, *Garp Medeniyetinin Menbaı Olan İslam Medeniyeti*, 5

2 Danişmend, İsmail Hami, *Garp Medeniyetinin Menbaı Olan İslam Medeniyeti*, 5

Elinizdeki eser bu endişeleri taşıyan kalemler tarafından hazırlanmıştır. Dört bölüm şeklinde düzenlediğimiz eserin birinci bölümü Şehid İmam Hasan el-Benna'nın "İslamda Kadının Yeri ve Konumu" ile alakalı bir risalesinin Muhammed Ammar tarafından yapılan çevirisidir.

İkinci bölümü, yine Şehid İmam'ın 1952 senesinde yayınladığı "Müslüman Genç Kızın Görevleri" isimli makalesinin Muhammed Ammar tarafından yapılan çevirisidir.

Üçüncü bölüm, Mustafa Kasadar hoca tarafından "Müslüman Kadının Davet ve Cihadı" başlığıyla hazırlanmıştır.

Dördüncü bölüm ise Seyyid Muhammed Nuh'un "Ferdi Davet Fıkhı" isimli eserinden bu kitabın konusuna uygun iki başlık Mustafa Kasadar tarafından tercüme edilerek yayın evimiz tarafından kitaba eklenmiştir.

Selam ve dua ile.

Ravza Yayınları
21 Zilkade 1438
(17 Ağustos 2017)

Hasan el-Benna ve Dehası

Bazen çapraz tesadüfler olur. Nitekim onlar Levh-i Mahfuzda takdir edilmiş bir kader ve üzerinde düşünülmesi gereken bir hikmettir Hasan el-Benna. Evet! Onun bu lakabı sadece bir tesadüftür. Fakat O'nun bir rastlantı olduğunu kim söyleyebilir? Hakikat şudur ki bu zat bir ustadır (el-Benna kelimesi Arapçada "binayı yapan usta" manasına gelir) İyi bir ustadır, dahi bir ustadır.

İslam'ın akidesi davetçilerin çoğu tarafından bilinmektedir. Lakin propaganda yapmak usta olmanın da dışındadır. Davetçilerin her biri "usta" olamaz ve her ustada çalıştığı binada büyük bir dahilik gösteremez. Bu büyük bir ustalıktır.

"Müslüman Kardeşler Cemaati"nin kurulmasında, bu büyük dâhiliği göstermiştir. Müslüman Kardeşler insanlardan soyutlanmış değillerdir. Davetçiler onların

duygularından ve vicdanlarından yardım isterler. Ve inançlarının etra fında toplanırlar.

Ustanın dehası ailesinin düzeltilmesinden; şubenin, merkezi idarenin, tesis heyetinin ve irşad mektebinin düzeltilmesine kadar giden adımlardan her bir adımda görünür. Tüm bunlar dış şekil yönündendir. Bu dış yapı bu dehalığın çok az bir görünümüdür. Fakat bu cemaatın içyapısı çok ince ve hikmetlidir (ve içyapı kuruluş ve işleyişinde bu binanın üstünlüğüne en iyi bir delildir) Bu nizam aile fertlerini, gurup fertlerini ve şube fertlerini bağlayan bir nizamdır.

Tüm bu yapılanlar, bu müşterek dersler, salavatlar, yönelişler, gezintiler ve müşterek ordugahlar öyleki bunlar emirleri ve buyrukları bir dizi olarak oluşturmadan önce cemaat sistemini nefsin içinde de akide olarak işletirler.

Fertlerin ve toplumların yeteneklerini kullanmadaki üstünlük, bu boşluğu dolduracak şeyleri arayıp, oraya buraya bakarak kendilerini ve onları azarlamama gayretindedir.

Sadece, dinin vicdanlarda yer etmesine çalışmak, vicdanı imar etmek kâfi gelmez. Davetçi dikkatini bu imar üzerine tahsis ettiği zaman muhakkak ki o üzerine bir şey bina edilmemiş dini hevesin bir çeşidiyle gençlere ulaşacaktır. Ve yine sadece akide ameliyesini öğretmek yeterli değildir. Davetçi dikkatini bu eğitime tahsis ettiği zaman muhakkak ki o bu eğitime nedavet, (guruplaşma, denkleşme) ateşlilik ve

verimlilik kazandıran ruhi pınarları kurutmaya başlayacaktır.

Ve yine sadece, vicdanın ve akide ameliyyesinin birlikte iman yetenekleri baştan başa kapsamaz. O zaman kas yeteneği, pratik yeteneği, kazanma yeteneği, metod yeteneği, işte ve savaşta diğer yetenekler geride kalır.

Hasan el-Benna bunların hepsi hakkında fikir yürütebilmiştir. Ve cemaatin kendi sisteminin emriyle müslüman kardeşin bütün fıtri yeteneklerini bütün sahalarda ve cemaat çalışması esnasında kullanmalarını sağlamıştır.

Hasan el-Benna; gurupların, karargahların ve cemaatın oluşturulmasında, kardeşliğin yerleşmesindeki dehası siyonistlerle yapılan Filistin ve Kanal savaşlarına katılan fedailerin gösterdikleri başarılarda ortaya çıkmıştır.

Bir ustanın mahareti akıllardan, ömürlerden, konutlardan oluşan modellerin toplanmasında ortaya çıkar. Bu nağmelerin muhteşem melodide bir araya gelmesi gibidir. Ve Hasan el-Benna bunların tümünü herkesçe bilinen bir mühürle mühürlemiştir. Ve onların hepsini çeyrek asır içinde duyguların, idraklerin, ömürlerin ve gönüllerin farklı farklı olduğu tek bir hedefe, sadece tek bir yola sevketmiştir.

Onun bu lakabı alması çapraz bir tesadüfmüydü yoksa tevafuk ve ittisakda tesadüflerin en azı ve mukadderatın en büyüğü arasında kelimeleri Kitab-ı Mastur'a inci taneleri gibi dizen yüksek bir irademiydi? Hasan el-Benna şimdi Rabbinin katına göçüyor. Hem de kurduğu binayı

tamamlayıp göçüyor. Onun için istenen şekil üzere, şehid olarak ...

Binanın işlerinden yeni bir iş, temellerin derin kazılması ve duvarların takviyesi işidir. Alçak tağutlar demir ve ateşi kardeşlerin üzerine musallat ettiklerinde vakit çoktan geçmiştir. Hasan el-Benna'nın kurduğu bu bina yıkıma karşı direnmiş ve koparılmaya karşıda kökleşmişti.

Ateşin ve demirin yıkamadığı bir düşünce haline gelmişti. Ateş ve demir zaman içinde oluşmuş bu düşünceyi yıkamamış ve bu binanın üstünlüğü alçak tağutları ezmişti. Tuğyan gidip kardeşler gelmişti. Tekrar tekrar tağutlar kardeşlerden bazılarının içlerine casus olarak sızdılarsa da her defasında bu casuslar ağaçtan kuru bir yaprağın düşmesi gibi düştüler ve safların arasına giremediler.

Kardeşlerin düşmanları, kökü sağlam olan bu ağacın dallarından birine tutunup kökünden koparmak için kendilerine çektiklerinde ve hatta onu koparmak için kardeşlere yumuşak davrandıklarında bile, bu dalın suyu çekilmiş, ne bir yaprağı ve ne de bir meyvesi olan kuru bir odun parçası haline gelerek ellerinde kalakalmıştır.

Çünkü bu bina el-Benna'nın gitmesinden sonrada ayakta kalan deha bir yapıydı. Bu gün kardeşlerin binası geçmişteki yapısıyla aynıdır. Lakin o daha derin temelli, daha çok sürekli, kuvvet yönünden daha şiddetlidir. Bu gün o nefisteki bir akide, tarihteki bir mazi, gelecekteki

bir amaçtır. Hayattaki bir yol, Allah'ın yenilmez iradesi ve şehidin unutulmayan kanıdır.

Bu binayı bozmak isteyen, Kral Faruk ve Nasır tağutunu ve onun arkasındaki İngiltere ve Amerika'yı hatırlasın. Bu binadan ne bir taş çıkarılabilir ve ne de bir gedik açılabilir.

Gelecek, bu akideden bereketlenen sosyal nizamın ve kardeşlerin binası üzerine kurulmuş inancın olacaktır.

Bugün bütün İslam topraklarında sömürgenin yıkmış olduğu tek bir sancağa doğru yönelmenin, parça parça olmuş İslam vatanın kurtarılmasının ve sömürgeyi ortadan kaldıracak tam, canlı ve fiili bir ayaklanmanın ve hareket geçmenin nidası vardır.

Muhakkak ki zafere giden yolun doğası bu düşünceyi gerekli kılmaktadır. Ahmaklık, şaşkınlık ve dağınıklık bitti. Bu zulüm görülen devrede İslam düşüncesi ölmedi.

Heyhaat! O zaman bu uyanıklığın, ayaklanmanın ve canlanmanın başlangıcında gücünü boşa geçirene ne yazık! İslami düşünce kardeşlerin binasıyla mayalandı. Artık bu ikisi arasındaki tarihi birlikteliği ayırmak mümkün değildir. Bu ayrışım bugün imkansız olduğu gibi yarın da mümkün olmayacaktır.

Sömürge geçmişte, din kisvesine bürünmüş uyuşturucu cihazları kullanıyordu, Faruk 'un adamlarını da kullandı. el-Ezher'in adamlarını da kullandı. Fakat bu artık bugün mümkün değil.

İslam düşüncesini bugün kardeşlerin binası güzel bir şekilde temsil ediyor. Hiçbir şekilde hakkı batıla karıştırmanın yolu yoktur. el-Ezher (uzun sure tağutlara ve sömürgeye yumuşak davrandı) şimdi intifadanın ve kurtuluşunun savunucusu... "***Allah, Ben ve Resulum mutlaka galip geleceğiz diye yazdı, muhakkak ki Allah kuvvet sahibidir ve yücedir.***"

Seyyid Kutub

Birinci Bölüm
İSLAM'DA KADININ YERİ VE KONUMU

يَا اَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا قُوا اَنْفُسَكُمْ وَاَهْلِيكُمْ نَاراً وَقُودُهَا النَّاسُ
وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلٰٓئِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللهَ
مَا اَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

(Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla)
"Ey İman edenler! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. Onun başında iri gövdeli, sert tabiatlı, Allahın kendilerine emrettiklerine karşı gelmeyen ve emrolundukları şeyleri derhal yerine getiren melekler vardır."
(Tahrim Sûresi, 6)

Müslüman Kadın

Değerli bir yazardan kadın hakkında, kadının erkek, erkeğin kadın karşısındaki konumunu ve değerini, İslam'ın bu hususta görüşünü belirten insanların bu hususa sarılmalarını özendirici bir şeyler yazmamızı isteyen bir mektup aldım.

Böyle bir konuda yazmanın ehemmiyetinden habersiz ve kadının ümmet içindeki konumunu bilmiyor değildim. Kadın ümmetin "yarı"sıdır.[3] Bilakis kadın ümmet hayatında son derece büyük öneme sahip ikinci "yarım"dır. Çünkü o, neslin oluşumunda ve eğitiminde ilk öğretmendir. Ümmetin geleceği ve gidişatı, çocuğun annesinden alacağı bu ilk bilgilere dayanır. Yine kadın, ilk etki eden olmasından başka çocuğun gençlik ve olgunluk dönemlerinde de aynı etkiye sahiptir.

---

3 "*İnanan erkekler ve inanan kadınlar birbirlerinin velisi (koruyucusu)durlar. İyiliği emreder, kötülükten menederler. Namazı kılarlar, zekatı verirler. Allah'a ve elçisine itaat ederler. İşte Allah onlara rahmet edecektir.*" (Tevbe Sûresi, 71)

Bütün bunlara ilgisiz kalamazdım. Zaten aydınlık ve hidayet rehberi olarak gelen hayatın ayrıntılarını en ince ve en mükemmel sistemle, kanunlar ve kurallar çerçevesinde düzenleyen İslam dini de bu hususu ihmal etmiş değildir. Evet! İslam bütün bunları ihmal etmemiş, insanları kendi başlarına bırakmamış, bilakis onlara her şeyi açık ve net olarak hiçbir soruya mahal bırakmayacak netlikte açıklamıştır.

Hakikatta, İslam'da kadın ve erkeğin birbirleriyle ilişkileri, birinin diğerine karşı görevlerini bilmemiz o kadarda önemli değildir. Çünkü hemen hemen her insan bunun bilincindedir. Önemli olan, bizim kendimize şunu sormamızdır: *"Acaba İslam'ın bu hususta uygun gördüğü hükme hazır mıyız?"*

Bugün gerçek şudur ki halkı müslüman olan ülkeleri Amerika'yı Avrupa'yı ve Rusya'yı taklit etme hastalığı kaplamış ve bu hastalığa çenelerine kadar gömülmüşlerdir. Bazı insanlar bu bataklığa çenelerine kadar gömülmeleri yetmezmiş gibi birde kendi kendilerini aldatma gayretlerine girmişlerdir.

İslam'ın hükümlerini, Batının arzu ve isteklerine kanun ve sistemlerine uydurmaya çalışmışlar, bu dinin müsamahasını ve hükümlerinin yumuşaklığını kötüye kullanarak, bu hükümleri İslamî suretlerinden tamamen çıkarıp, hiçbir şekilde İslamla bağdaşmayan sistemler şekline dönüştürmüşler ve İslam'ı yaşama ruhunu tahrif edip, kendi arzu ve isteklerine uymayan birçok şer'i hükmü dümura uğratmışlardır.

Şu durum ise daha korkunç bir tehlikedir. Bu insanlar, bu muhalefetleriyle kalmayıp, bu hareketlerine İslam'ı bir takım gerekçeler aramaya başlamışlar, bunları helal ve caizlik boyasıyla boyayıp hiçbir zaman tövbe edemeyecek ve vazgeçemeyecek bir konuma gelmişlerdir.

Şimdi mühim olan, İslami hükümlere hevadan uzak olarak bakabilmemiz, nefislerimizi Allah'ın emir ve yasaklarını kabule hazırlamamızdır.[4]

Bütün bunlardan sonra, bu meyanda İslam ahkamının insanların bildikleri yada bilmeleri gerekli bir takım hususlarını hatırlatmamızda bir beis yoktur.

İslam Kadının Değerini Yükseltmiştir

İslam, kadının değerini yükseltip, onu hak ve görevlerde erkeğin ortağı yapmıştır.

---

4 "Bir şeyden maksat ne ise hüküm ona göredir" diye bir Mecelle kaidesi vardır. Bu günün müslümanı maalesef şer'i hükümler konusunda çok cüretkar ve çok lakayd olmuştur. Büyük Şehid'in de işaret ettiği gibi yaptıkları hezeyanlara bir takım İslami kılıflar aramaya başlamışlardır. İşledikleri mel'anetler kendi şahsi günahları. Ama bunları helallik, mübahlık kılıfına büründürüp bir yaşam tarzı haline getirmeleri bütün ümmeti ifsad edecek çok büyük bir tahrif ve çok büyük bir fitnedir. Kur'an ve sünnetin nasıl anlaşılması gerektiği hususunda İslam'ın 1400 yıllık yaşamış bir biçimi vardır. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) yaşayan bir Kur'an'dır. Ashab-ı Kiram'ın İslam'ı yaşama biçimi de ortadadır. Bütün bunları yok sayarak sosyete fetvacılarına kulak verip onların tarif ettiği tarzda İslam'ı yaşamak isteyenler ancak kendilerini kandırmış olurlar.

İslam, kadının şanını yüceltip, değerini yükseltmiş, onu erkeğin kardeşi ve hayatındaki ortağı olarak kabul etmiştir. Kadın, erkekten, erkekte kadından bir parçadır.

Rabbimiz bu hususta şöyle buyurmuştur:

"**... Siz birbirinizdensiniz.**"[5]

İslam, kadına hem şahsi hukuku, hem medeni hukuku ve hem de siyasi hukuku bütünüyle tanımıştır. İslam onu, hak ve görev sahibi yapmış, bu hak ve görevlerini de yerine getirdiğinde kendisine şükran duyulan, haklarının kendisine verilmesi şart olan kâmil bir insan muamelesi yapmıştır.

Kur'an ve hadis kaynakları, bu manayı te'kid eden ve açıklayan metinlerle doludur.[6]

Erkek ve Kadın Arasındaki Ayrım

Hukukta erkek ve kadın arasındaki ayrım; aralarındaki kaçınılmaz bir takım tabii farklılıklar, herbirinin yapacağı görevin farklılığı ve kendilerine bahşedilecek hukukun korunabilmesi sebebiyledir.

Bazen şöyle denilebilir: "*İslam, erkekle kadın arasını birçok durumda ayırmış bütünüyle aralarını eşit kılmamıştır.*" Bu söz doğrudur. Fakat her ne kadar bu durum bir açıdan

---

5 Al-i İmran, 195

6 "*Erkek ve kadın her kim inanmış olarak iyi bir iş yaparsa oıu hoş bir hayatla yaşatırız.*" (Nahl, 97) "*Allah katında en üstün olanınız (günahlardan) en çok korkanınızdır.*" (Hucurat, 13)
"*Sizin hayırlınız kadınlarına hayırlı olandır.*" (Feyzu'l-Kadir, 2/97)

kadın hakkında bir eksiklik olarak gözüksede başka bir açıdan kadına daha hayırlısını vermek olarak ortaya çıkar. Veyahut gözüken eksiklik her şeyden önce kadının faydasına ve iyiliğinedir.[7]

Kim olursa olsun, kadınla erkeğin vücut ve ruh yapısının aynı olduğunu iddia edebilir mi? Yine bir kimse, annelik ve babalık hadisesine inandığımız sürece hayatta kadının rolünün erkekle aynı olduğunu iddia edebilir mi?

Bu iki varlığın yaratılışları farklı olduğu gibi dünya hayatında üstlendikleri rolleri de farklıdır. Bu farklılık, her iki varlıkla ilgili olan hayat sistemlerindeki farklılığıda beraberinde getirir. İşte İslam'da mevcut olan, hak ve görevlerde, kadın ile erkek arasındaki farklılığın sırrıdır.

Kadın İle Erkek Arasındaki Fıtri Çekicilik

Kadın ve erkek arasındaki fıtri çekicilik ikisi arasındaki ilişkinin ilk esasıdır. Bundan gaye insan türünü muhafaza ve hayatın zorluklarına tahammülde yardımlaşmadır.

İslam, bu nefsani yönelişe işaret edip onu temizledi.

---

7 Mirasta kadına erkeğin yarısı kadar pay verilmesi erkeğin üstünlüğünden değil, Nisa Suresi 11. ayette zikredilen hikmetten ötürüdür. Erkek kendisi, hanımı, hamisi olmayan kız kardeşi, anne babası ve çocuklarının nafakasını temin etmekle mükelleftir. Buna karşılık mirastan 3/2 oranında pay alır. Kadın ise hiçbir maddi külfet altına girmez. Hatta zengin dahi olsa kendi iaşesini de erkeğe yükler. Buna göre koruma altına alınan erkek değil kadındır. Yüce Allah onun narin vücuduna maddi külfet yüklememiş kendisinin ve ailesinin nafakasından onu sorumlu tutmamıştır. (M.K)

Onu en güzel bir şekilde hayvanî tarafından ruhani tarafına çevirdi. Onun gayesini yüceltip, bundaki maksadın ne olması gerektiğini izah etti ve sırf faydalanma anlayışından yardımlaşma anlayışına yükseltti.

Allah Teala şöyle buyuruyor:

"**Kaynaşmanız için size kendi cinslerinizden eşler yaratıpta aranızda sevgi ve merhamet peydah etmesi O'nun (varlığının) delillerindendir.**"[8]

Burada anlattıklarımız, İslam'ın kadına bakışında, riayet edip, kabul ettiği asıl kurallardır. Bu esaslar üzerine iki cins arasındaki tam yardımlaşmayı tekeffül eden İslam'ın hikmetli yaşaması bina edilmiştir. Böylece her iki cins, birbirinden istifade edip hayati işlerde birbirlerine yardımcı olacaklardır.

Kadının Eğitiminin Önemi

İslam, kadının (tabii erkeğinde) ahlakının düzeltilmesini, şahsiyetinin oluşmaya başladığı ilk anından itibaren faziletler ve nefsâni olgunluklar üzere terbiye edilmesini gerekli görür. Anne-babaları, velileri, genç kızlara ehemmiyet vermeye teşvik eder. Onlara, büyük sevaplar vadeder. Bu hususta görevlerini yerine getiremezlerse de onları cezayla korkutur.

Rabbimiz şöyle buyuruyor: "**Ey İman edenler! Kendinizi ve ailenizi yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun. O ateşin başında iri gövdeli, sert tabiatlı,**

[8] Rum, 21

Allah'ın emirlerine isyan etmeyen, emrolunduklarını derhal yerine getiren melekler (zebaniler) vardır."[9]

Sahih bir hadiste Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz şöyle buyuruyor: "*Her biriniz çobansınız ve güttüğünüzden sorumlusunuz. Devlet reisi çobandır ve yönettiği kimselerden sorumludur. Erkek, ailesi içerisinde çobandır ve emri altındakilerden sorumludur. Kadın, eşinin evinde bir çobandır ve emri altındakilerden sorumludur. Hizmetçi efendisinin malında bir çobandır ve ondan sorumludur. Herbiriniz çobansınız ve güttüğünüzden sorumlusunuz."*[10]

İbn Abbas (radıyallahu anh) Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurduğunu rivayet ediyor: "*Bir müslümanın iki kızı olurda onlara güzelce sahip çıkarsa, o iki kız, o adamı cennete sokar."*[11]

Ebu Said el-Hudri (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

"*Kimin üç kızı olur veya üç kızkardeşi olur veya iki kızı olur veyahut iki kızkardeşi olurda onlara güzelce sahip çıkar, onlar hakkında Allah'dan sakınırsa, cennet o kimsenin olur."*[12]

---

9 Tahrim, 6

10 Buhari, *Ahkam*, 1; Müslim, 1829; Tirmizi, 1705; Ebu Davud, 2928

11 Bu hadisi İbn Mace Sahih bir isnatla rivayet etmiştir. Diğer bir Hadis-i Şerif'te de şöyle buyurulmuştur: "Her kim kız çocukları yüzünden bir sıkıntıya uğrar da onlara iyi bakarsa bu çocuklar onu cehennem azabından koruyan bir siper olur. (Buhari, *Zekât*, 10; Müslim, *Bir*, 47)

12 Bu hadisi Tirmizi rivayet etmiştir. Ebu Davud'da ise şu ziyade vardır *"Onları edeplendirip, onlarla ihsanda bulunup, evlendirirse cennet onundur."*

Genç kızlara kendisinden uzak kalamayacakları okuma ve yazmayı öğretip, başta dini ilimler olmak üzere tarih, siyer, matematik gibi ilimleri elde etmelerini sağlamak lazımdır.

Yine çocuk bakımı ve terbiyesi, âdab-ı muâşerat kuralları, sağlık eğitimi, evinin tertip ve düzeni, çocukların eğitimi konusunda muhtaç olduğu her türden bilgiyi onlara kazandırmak onları terbiye etmenin bir parçasıdır.

Bir başka Hadis-i Şerifte Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor: "*Ensarın kadınları ne güzel kadınlardır ki hayaları, onları dinde fakih olmaktan alıkoymadı.*"[13]

İlk devir müslümanlarının hanımlarının birçoğu ilim, fazilet ve Allah'ın dininde ince anlayış bakımından üstün bir mevkideydiler.[14] Müslüman kadının kendisine lazım olmayan çeşitli ilim dallarıyla uğraşması abestir. Kadın için en hayırlı olanı, vaktini kendisine faydası dokunacak ilimlerde harcamasıdır. Kadının çeşitli dallarda derinleşmeye ihtiyacı yoktur. Bir takım gereksiz özel sanat ve bilim incelemelerine de ihtiyacı yoktur. Biraz sonra kadının, ilk olarak da son olarak da eve ait olduğunu göreceğiz. Yine kadının hukuk ve kanun çalışmalarına da ihtiyacı yoktur. Ancak herkesin bilmesi gereken hususları bilmesi yeterlidir.[15]

---

13 Buhari

14 Urve'nin oğlu Hişam babasından Hz. Aişe'yle ilgili olarak şu sözlerini naklediyor: "*Fıkıh, tıp ve şiir dallarında Aişe'den daha bilginini görmedim.*" (el-İstiab, IV/1885)

15 Müslüman kızların okumaları da ileriki hayatlarını düşünerek tercih edilmeli, İslamî hayatı sıkıntıya sokacak bilim dallarından uzak durmalıdırlar (M.K)

Aşırıların kadını, ihtiyaç duymadığı ilimleri öğrenmeye zorlamalarındaki isteklerini ise arzu etmiyoruz.

Ancak biz şunu söylüyoruz. Kadına Allah'ın kendisi için yarattığı vazifesi ve işiyle alakalı muhtaç olduğu hususları öğretin. Bunlarda ev idaresi, kadın hastalıkları, çocuk eğitimi ve bakımıdır.

Kadın ve Erkeğin Arasını Ayırmak

İslam, kadının erkeklerle karışmasında büyük bir tehlike görür. Kadınla erkeğin arasını ancak evlilik bağıyla birleştirir. Bundan dolayı İslam toplumu, infirâdî bir toplumdur. Müşterek (karma) bir toplum değildir.

Erkekle kadının birlikte olması gerektiğini savunanlar şöyle diyorlar: "*Kadınla erkeğin arasını ayırmada; cinsleri birlikte olmanın lezzetinden birinin diğeriyle oturup kalkmasından bulacağı hazdan ve çoğunlukla sosyal adaptan sayılan incelik, güzel davranış, hoş sözlülük ve yumuşak huyluluğu kazanmaktan mahrum bırakma vardır.*" Yine şöyle söylerler: "*Bu iki cinsin arasını ayırmak her birinin diğerine karşı sonsuz bir arzu duymasına sebep olacaktır. Aralarını birleştirme ise bu hususta düşünceyi azaltıp bunu nefislerde normal bir durum haline getirecektir.* Şöyle bir söz vardır: "*İnsanlara en hoş gelen şey engellendikleridir.*" Yine *"Elin sahip olduğuna, nefsin arzusu az olur*" derler.

Bu görüşün savunucuları, işte bu şekilde laf edip bu sözleriyle de birçok genci yoldan çıkarırlar. Çünkü bütün bunlar, nefsin istek ve arzularına oldukça müsait görüşlerdir.

Biz bu kimselere şöyle diyoruz: Birinci görüşünüzde zikrettiklerinizi kabul etmemekle beraber size şunu söyleriz:

Beraber bulunma ve birlikte oturup kalkma lezzet ve halavetinin neticesi, namusun gitmesi, niyetlerin bozulması, nefislerin fesadı, evlerin yıkılması, ailelerdeki fertlerin birbirine düşman olması ve zinaya düşmek vardır. Kadının, erkekle karışması ahlaktaki çöküntüyü hızlandırır ve hiçbir sınır tanımadan, homoseksüelliğe kadar gider. Bütün bunlar el ile tutulup gözle görülebilecek gerçeklerdir. Bunları ancak hakkı bile bile reddetme hastalığına tutulmuş kimseler inkar edebilir. Kadın erkek karışmasından doğan bütün bu iğrenç sonuçlar, beklenilen faydalardan binlerce kat daha zararlıdır. Maslahatla (fayda) mefsedet (zarar) çatıştığında, mefsedeti izale etme (yani o şeyin maslahat tarafını göz önüne almayıp, mefsedet tarafını nazarı dikkate alarak ondan vazgeçmek) evlâdır. Özellikle de maslahat, bu fesadın yanında hiçbir şey sayılmayacak kadar değersiz bir şey ise.

İkinci görüşe gelince; bu hiç doğru değildir. İhtilât, yani kadın erkek karışıklığı ancak meyletme kuvvetini arttırır. Eskiler şöyle derler: "*Yemek; yeme arzusunu güçlendirdiği gibi, bir adamın hanımıyla senelerce beraber olması, hanımına olan arzusunu sürekli tazeler.*" O halde erkeğin kadınla olan bu beraberliği nasıl ona olan meylini giderebilir?

Erkeklerle karışık halde yaşayan bir kadın zinetlerini, erkeklere göstermek için süslenir. O kadın ancak, erkekler

tarafından beğenildiğinde hoşnut olabilir. Bu da "*Kadın erkek karma yaşamının*" getirdiği kötü sonuçlardan biri olan ekonomik sonuçtur. Bu husus, yani zinette israf, iflasa, mahvolmaya ve fakirliğe sebebiyet veren bir süslenmedir.

Bundan dolayı tekrar açıkça ifade ediyoruz ki, İslam toplumu, (yabancı kadın ilişkisi açısından) ferdi bir toplumdur, zevcî (bir araya getirici) bir toplum değildir. Erkeğin bir toplumu, kadının da ayrı bir toplumu vardır.

İslam kadına bayram namazlarına, cemaate ve zaruret anında savaşlara katılmasına müsaade etmiştir. Fakat bu sınır da kalıp, bu mübahlığa zorlu bir takım şartlar koymuştur. Bütün ziynet görüntülerinden uzak olmak, vücudu tamamen örtmek. Şartlar ne olursa olsun yabancı *(yani mahremi olmayan bir erkekle)* asla yalnız kalmamak gibi.

İslam'da en büyük günahlardan biri; kadının, mahremi olmayan bir erkekle yalnız kalmasıdır. İslam "İhtilat" hususunda, kadın erkek üzerinde kuvvetli ve muhkem bir yol tutmuştur.

* Tesettür, İslam'ın âdabından, farzlarındandır.

* Yabancı erkekle yalnız kalmanın haramiyeti, İslam'ın ahkamındandır.

* Gözleri haramdan kaçırmak İslam'ın vacibatındandır.

* Kadının evindeki ibadeti, hatta namazı dahil olmak üzere İslam'ın şiarındandır.

* Söz ve işaretle kadının, tahrikten ve bütün zinet görüntülerinden özellikle dışarı çıkışında uzak olması murad

olunur. Bu erkeğin nefsine en hoş gelen fitnedir. Aynı zamanda kadınında erkeğin fitnesinden emin olması murad olunur. Bu da kadının kalbine en yakın fitnedir. Ayet-i Kerimeler, Hadis-i Şerifler bu hususu şöyle beyan ederler:

Nur Suresinde, Allah (celle celâluhû) şöyle buyuruyor:

"**Rasulüm! Mü'min erkeklere, gözlerini (harama) dikmemelerini, namuslarını da korumalarını söyle. Çünkü bu kendileri için daha temiz bir davranıştır. Şüphesiz Allah onların yapmakta olduklarından haberdardır. Mü'min kadınlara da söyle gözlerini (harama bakmaktan) korusunlar, namus ve iffetlerini esirgesinler. Kendiliğinden görünen kısımları müstesna olmak üzere ziynetlerini göstermesinler. Başörtülerini yakalarının üzerine kadar örtsünler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, kendi oğulları, kocalarının oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, erkek kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, kendi kadınları (mümin kadınları), ellerinin altında bulunan erkeklerden kadına ihtiyacı kalmamış (cinsi güçten düşmüş) hizmetçiler, henüz kadınların gizli kadınlık hususiyetlerinin farkında olmayan çocuklardan başkasına zinetlerini göstermesinler. Gizlemekte oldukları zinetleri anlaşılsın diye ayaklarını yere vurmasınlar (Dikkatleri üzerine çekecek tarzda yürümesinler) Ey Mü'minler! Hep birden Allah'a tevbe edin ki kurtuluşa eresiniz.**"[16]

[16] Nur, 30-31

Ahzab Suresinde ise şöyle buyuruyor:

"**Ey Peygamber! Hanımlarına, kızlarına ve mü'minlerin kadınlarına (bir ihtiyaç için çıktıklarında) cilbablarını (çarşaflarını) üstlerine almalarını söyle. Bu onların tanınmamaları ve incitilmemeleri için en uygun yoldur. Allah çok bağışlayan ve çok merhamet edendir.**"[17]

Abdullah b. Mesud (radıyallahu anh)'un rivayet ettiği bir Kudsi Hadiste Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"**Bakmak iblisin zehirli oklarındandır. Kim ki Bana olan korkusundan dolayı (harama) bakmayı terkederse bunu imana çeviririm de o kimse imanın halâvetini (tadını) kalbinde duyar.**"[18]

Ebu Ümame (radıyallahu anh) Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu anlatıyor: "*Ya gözlerinizi haramdan çekip, ırzınızı korursunuz veyahut Allah* (celle celâluhû) *yüzlerinizin nurunu söküp alır.*"[19]

Ebu Said (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu naklediyor: "*Her sabah iki melek şöyle nida ederler: "kadınlardan dolayı yazıklar olsun o erkeklere, erkekler sebebiyle yazıklar olsun o kadınlara."*[20]

Ukbe b. Amir (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "*Kadınların*

---

17 Ahzab, 59

18 Taberani ve Hakim rivayet etmişlerdir.

19 Taberani rivayet etmiştir.

20 İbn Mace ve Hakim rivayet etmişlerdir.

yanına girmekten sakının." Ensardan bir adam şöyle dedi: "*Kadının kocasının, erkek akrabası (erkek kardeşi, kayın) hakkında ne buyurursunuz?*" Buyurdu ki: "*O ölümdür.*"[21] Yani daha tehlikelidir.

Burada kocanın erkek akrabalarının "*Kadının yanına girmesi*" kadınla yalnız kalması (halvet) demektir.

Yine peygamberimizin buyurduğu gibi "*Bir erkekle yabancı bir kadın yalnız kaldıklarında üçüncüleri şeytan olur.*"

İbn Abbas (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: *"Sizden biriniz, bir kadınla, yalnız mahremiyle beraber olabilir."*[22]

Mâkâl b. Yesar (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: *"Sizden birinin başının, demir tarakla taranması, kendine helal olmayan bir kadına dokunmasından daha hayırlıdır."*[23]

Ebu Ümame (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "*Nefsimi yed'i kudretinde bulunduran Allah' a yemin ederim ki bir erkekle bir kadının yalnız kaldığında aralarına şeytan girer. Bir adamın bir domuzla mücadele edip balçık ve siyah kokmuş çamurla kirlenmesi, kendisine helal olmayan bir kadının omuzlarına, omuzlarını yaklaştırmasından daha hayırlıdır.*"[24]

---

[21] Buhari, Müslim ve Tirmizi rivayet etmişlerdir.

[22] Buhari ve Müsli mrivayet etmişlerdir.

[23] Taberani ve Beyhaki rivayet etmişlerdir.

[24] Taberani rivayet etmiştir.

Ebu Musa (radıyallahu anh) Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "*Her göz zina eder. Kadın koku sürüp bir meclise uğradığında da böyledir.*"[25] Yani zina etmiştir.

İbn Huzeyme ve İbn Hıbban'ın sahihlerindeki hadis ise şöyledir: "*Herhangi bir kadın, koku sürüp bir kavme uğrar, onlarda bu kokuyu hissederlerse o kadın ve her göz zina etmiştir.*" Yani o kadına, beğenerek ve şehvetle bakan her göz zina etmiştir.

İbn Abbas (radıyallahu anh) şöyle dedi: "*Resulullah* (sallallahu aleyhi ve sellem) *kadınlara benzeyen erkeklere, erkeklere benzeyen kadınlara lanet etti.*"[26]

Yine İbni Abbas şöyle dedi: "Bir kadın yay takmış olarak Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in huzuruna geldi de o, şöyle buyurdu: *"Allah* (celle celâluhû) *erkeklere benzeyen kadınlara, kadınlara benzeyen erkeklere lanet etti.*"

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) şöyle dedi: *"Resulullah* (sallallahu aleyhi ve sellem) *kadının giydiğini giyen erkeğe, erkeğin giydiğini giyen kadına lanet etti.*"[27]

İbn Mesud (radıyallahu anh) Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "*Allah* (celle celâluhû) *dövme yapana ve yaptırana, güzellik için yüzünün*

---

[25] Ebu Davud ve Tirmizi rivayet etmiştir. Tirmizi hasen sahih demiştir.

[26] Buhari, Ebu Davud, Tirmizi, Nesai, İbn Mace ve Taberani

[27] Ebu Davud, Nesai, İbni Mace, İbni Hıbban ve Hakim

kıllarını aldıranlara, güzelleşmek için dişlerini seyrettirenlere ve Allah'ın yarattığını (beğenmeyip de) değiştirenlere lanet etti."[28]

Bu hususta bir kadın, İbn Mesud' a bir şeyler söyleyince dedi ki: "*Resulullah* (sallallahu aleyhi ve sellem)*'in lanet ettiğine niçin bende lanet etmeyeyim ki?*" Allah'ın Rasulü hakkında Allah (celle celâluhû) şöyle buyurmuştur:

"**Peygamber size ne getirdiyse onu alın. Hangi şeyden sakındırdıysa ondan da kaçın.**"[29]

Hz. Aişe (radıyallahu anhâ) şöyle dedi: Ensardan bir cariye evlendi. Sonra hastalanıp, saçları döküldü. Saçına başka saç eklemek (peruk takmak) istediler. Bu hususu, Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'e sordular. Buyurdu ki: "*Allah* (celle celâluhû) *saçına başka saç ekleyene (peruk takana) lanet etti.*"

Başka bir rivayette ise şöyledir: Ensardan bir kadın kızını evlendirdi. Sonra kızının saçları döküldü. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'e gelerek durumu anlatıp şöyle dedi: "*Kızımın kocası bana, kızımın başına başka saç eklememi emretti. Peygam berimiz* (sallallahu aleyhi ve sellem) *buyurdu ki: "Allah* (celle celâluhû) *peruk takanlara lanet etti."*[30]

Ebu Said el-Hudri (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

---

[28] Buhari, Müslim, Ebu Davud, Tirmizi, İbn Mace ve Nesai rivayet etmiştir.

[29] Haşr, 7

[30] Buhari ve Müslim.

"*Allaha ve ahiret gününe iman eden hiçbir kadının, beraberinde babası, kardeşi, kocası, oğlu veyahut mahremi olmadan üçgün veya daha fazla mesafedeki bir yola çıkması helal değildir.*"[31]

"*Kadın beraberinde mahremi veyahut kocası olmaksızın iki günlük bir yolculuğa çıkamaz.*"[32]

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in şöyle buyurduğunu rivayet ediyor: "*Cehennem ehli arasında henüz daha görmediğim iki sınıf vardır. Ellerine öküz kuyruğuna benzer şeyler alıp bununla insanları dövenler ve elbiseli çıplak, erkeklerin dikkatini çeken başlarını eğip bükerek yürüyen kadınlar. İşte bu kadınlar, cennete giremeyecekler, hatta çok uzaktan duyulan cennetin kokusunu dahi koklayamayacaklardır.*"[33]

Hz. Aişe (radıyallahu anhâ) şöyle rivayet etti: "Ebu Bekir'in kızı Esma, üzerinde çok ince bir elbise olduğu halde Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in huzuruna girdi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ondan yüzünü çevirdi ve şöyle buyurdu: "*Kadın ergenlik çağına ulaşınca ancak şu kısımların gösterilmesi caiz olur*" diyerek yüzünü ve avuçlarını işaret etti.[34]

Ebu Humeyd Es-Said'in hanımı Ummü Humeyd (radıyallahu anh)'dan rivayet olunmuştur. Ümmü Humeyd,

---

31 Buhari, Müslim, Ebu Davud,Tirmizi ve İbni Mace rivayet ettiler.

32 Buhari ve Müslim rivayet etmişlerdir.

33 Müslim rivayet etmiştir.

34 Ebu Davud rivayet etti. Dedi ki hadis mürseldir. Çünkü Halid b. Düryek, Hz. Aişe'ye yetişmemiştir.

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'e gelerek şöyle dedi: "Ey Allah'ın Rasulu! Ben sizinle namaz kılmak istiyorum." Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

"*Benimle birlikte namaz kılmak istediğini biliyorum, fakat yattığın yerde kıldığın namaz, evin diğer kısımlarında kıldığın namazdan, oturduğun yerdeki mescidde kıldığın namaz benim mescidimde kıldığın namazdan daha hayırlıdır.*"

Ümmü Humeyd emretti evinin en ücra köşesinde, kendisine namaz kılacağı bir yer hazırlandı. O Rabbine kavuşuncaya kadar burada ibadetine devam etti.

Bu açıklama üzerine başka bir açıklama yapmaya gerek yoktur. Bütün bu ayet ve hadislerden şu ortaya çıkıyor. Bugün yaşanılan hayatın, İslamla hiçbir alakası yoktur.

Bugün bu durum bazen "ihtilat" (Kadın erkek karışımı) şeklinde okullarımızda, enstitülerimizde, sitelerimizde, toplantı yerlerimizde ve umumi meclislerimizde, bazen eğlence yerlerinde, lokantalarda,[35] bahçelerde ortaya çıkmakta; bazen de haya perdesini yırtıp arsızlığa vuracak derecede, açılıp saçılma şeklinde kendini göstermektedir.

---

[35] Lokanta ve pastahanelerde lüks, pahalı lokantalarda sıkma başlı kızların lüks arabalarla gelip caka satarak yiyip içtiklerini, kadınlı erkekli saatlerce muhabbet ettiklerini esefle işitiyoruz. Dünyada milyonlarca mustuz'af varken, milyonlarca insan açlıktan ölme tehlikesiyle yaşarken bu israf, bu hoyratça harcamalar gökkubbeyi üzerimize yıkar. Böyle bir toplum iflah olmaz. (M.K)

Bütün bunlar İslamla en ufak ilişkisi olmayan İslam dışı hadiselerdir. Hepsi de sosyal hayatımızda çok korkunç sonuçlar doğurmuştur.

İnsanların bir çoğu şunu söylemekteler: "*İslam, kadını bir takım umumi işleri yapmaktan nehyetmedi. Zaten bu haramiyeti ifade eden bir tek nass bile yoktur, varsa getiriniz*" Yine bu gibiler şöyle demektedirler: "*Anne babayı dövmek caizdir. Çünkü ayeti kerimedeki yasak, anne babaya öff demek hakkındadır. Dövmek hususunda ise nass yoktur.*"

Şüphesiz ki İslam, kadına bedenini açmasını, kadınlar dışındaki kimselerle yalnız kalmasını, erkeklere karışmasını yasaklar. Namazı evinde kılmasını tavsiye eder. Harama bakmayı İblisin zehirli oklarından bir ok sayar. Erkeğe benzeyerek yay bile taşımasını hoş görmez.

Bütün bunlardan sonra İslam kadına bir takım umumi işlerle uğraşmasını yasaklamamıştır denilebilir mi?

İslam, kadına esas olarak tabii bir vazife vermiştir. Bu da evin iç idaresi ve çocuk terbiyesidir. Kadın bir genç kız olarak aile olmak için hazırlık yapar. Bir eş olarak evine, kocasına ve çocuklarına ait olur. Bütün zamanını evine ayırır. O evinin efendisi, idarecisi ve kraliçesidir.

Sosyal bir takım zaruretlerden dolayı kadın, bu tabii işinden kopup başka bir iş yapmak zorunda kaldığı zaman, fitneden korunmak için İslam'ın koyduğu şartlara uyması zorunludur. Bu işle uğraşması da zaruret

miktarınca olmalıdır. "*Çalışmak her kadının hakkıdır*" diye umumi kural yoktur.[36]

Bu noktada meseleye çözüm getirmek için söylenecek çok söz vardır. Özellikle, işsizliğin ve erkeklerin ataletinin problem haline geldiği bu teknoloji çağında beşeri toplumların en çetrefilli sorunu, işsizlik olmuştur.

İslam'ın, kocanın hanımı ve hanımın kocası üzerindeki hakları; anne babanın çocukları ve çocukların anne babalarının üzerindeki haklarıyla ilgili çok hoş hükümleri vardır.

Ailenin, sevgi ve hayırda yarışan, birbirleriyle dayanışma içerisinde, mutlu bir şekilde yaşaması ve ümmete değerli hizmetler sunabilmesi için İslam en güzel hükümleri koymuştur. İnsanlar bu hükümlere göre hayatlarını tanzim ederlerse iki cihanda da saadete kavuşurlar.[37]

---

[36] Kadının çalışması sırasında dikkat etmesi gereken kurallarla alakalı olarak Mustafa KASADAR'ın Müslüman Kadın Örtüsü isimli eserinde geniş bilgi bulunabilir.

[37] Allah ve Rasulüne gönülden bağlı mü'minler, anne ve babalarını bir damın deliğinde yapayalnız bırakmazlardı. Ama bizde İslami hükümlerin toplum hayatından çekilmeye başlamasıyla birlikte anne-babasını yalnız bayramlarda görenlerin sayısı artmaya başladı. Bu anne-babayı dört duvar arasına hapsetme zulmü maalesef okumuş kesimde daha fazla yaşanmaktadır. Bilgi insanı olgunlaştırması, daha uyumlu, yumuşak huylu yapması gerekirken maalesef bugün genellikle bedevi bir davranış göstermesine sebep olmaktadır. (M.K)

İkinci Bölüm
MÜSLÜMAN GENÇ KIZIN GÖREVLERİ

Müslüman genç kız,
değerini ve konumunu bilmeyi arzu ettiğinde;
Allah (celle celâluhû)'ın kendisi için yarattığı,
hayattaki ödevlerini ve
görevlerini bilmesi icab eder.
Bu görevlerin üstesinden gelebilmesi için
kendisini kültürel ve ahlaki yönden yetiştirmesi gerekir.
Bu bölümde;
Hasan el-Benna'nın 1952 senesinde yayımladığı
MÜSLÜMAN KIZ KARDEŞLERE
başlıklı yazısında anlattığı
Müslüman Genç Kızların Görevleri'ni
sunuyoruz.

Müslüman Genç Kızın Görevleri

Müslüman Genç Kızın Dinine Karşı Görevleri

a. Allah Teala'ya İman Etmesi Gerekir

Allah Teala'ya iman; kalbe yerleşen kesin bir iç huzur, aklı yönlendiren ruhî bir mantıktır. Bu iç huzur sebebiyle, insanın hayatında her şey güzel olur. O, tek başına büyük olan, yüce olandır. O, rızıkları taksim eden, ecelleri belirleyendir.

Kim bu şekilde iman edip, bu kesin imana da "tasdik" sirayet ederse (kalpte yerleşirse) bu kimse ümidini her halukarda Allah (celle celâluhû)'a bağlar. İhtiyacını O'ndan ister. Bu imanın eserini, kalbinde duyar, malsız zengin olur, ailesiz aile olur, aşiretsiz izzetli olur, öğretmensiz alim olur. İşte bütün bunlar, imanın en güzel meyveleridir.[38]

---

[38] Bu konuda müracaat edebileceğiniz eserlerden bazıları şunlardır: Said Havva, *Allah'a İman*; Dr. Halim Bilsel, *Allah Vardır*; Said

b. Ahirete İman Etmesi Gerekir

Ahiret gününün mutlaka geleceğini bu hususta hiçbir şüphenin olmadığını sürekli göz önünde bulundurur. Yine o, bu dünya hayatında kendi elleriyle, ahiret hayatı için bu konumunu belirleyecek ameller hazırlar.

Ölümden sonra kişinin oturacağı bir evi yoktur. Ancak amelleriyle bina edeceği ev müstesnadır. Her birimizin, kendisi için istediği Allah (celle celâluhû)'ın mükafatı ve yüce rızasına uygun olarak dünyasını imar etmesidir. Ancak herkesin bir ameli işlemeden önce o işin ahiretteki yansımasının nasıl olacağını araştırması icab eder. Yiyeceği lokma ve giyeceği elbisede bile ahireti düşünerek, ona göre söz ve işlerini tanzim etmesi gerekir.

Şunu bilelimki Allah (celle celâluhû) ancak kendi rızasını ve ahiretteki kurtuluşumuzu göz önüne almamıza bakar. Şu kısacık dünya hayatında, insanların teveccühünü, nefsin arzu ve isteklerini gözetmemize asla nazar etmez.

c. Allah'ın İndirdiği Bütün Emir ve Yasaklara Gerçek Anlamda Riayet Etmesi Gerekir

Allah (celle celâluhû)'a olan saygısından haddi aşıp haramlara dalmaması ve kolaylık murat ettiği hususlarda da ölçülü olması gerekir. (Haramların etrafında dolaşanlar bir gün mutlaka kendilerini onun içinde bulurlar.)

Havva, *Şehadet*; Mustafa Kasadar, *Aradığım Mutluluk İman*; Abdurrezzak Nevfel, *Allah ve Modern İlim*; Hüseyin Cisr, *İman*.

Hayatın tümünde bir bütün olarak yüce Allah'ın rızasını aramak lazımdır. "*Şunu yaparsam haram değildir, şunun haram oluşu hakkında ayet yoktur*" şeklinde yürütülecek bir mantık anlayışı insanı farklı mecralara sürükler. İstenilene değil hep istenilmeyen davranışların içerisine çeker. Kulluk görevi unutulur. Sevap-günah kavramının yerini soyut bir takım kavramlar işgal eder.

Müslüman Genç Kızın Aklına Karşı Görevleri

a. Aklını İslamî Hakikatler ve İlmi Gerçeklerle Beslemesi Gerekir

Gerçek doğrular, mantıki kaideler ve ispatlanmış ilmi gerçeklerle aklı olgunlaştırmak, idrak gücünü artırmak düşünce ufkunu genişletmek ve anlayış seviyesini yükseltmek gerekir.

Şunları söylememiz kör bir taassup kabilinden değildir. Kur'an gerçek anlamda bütün bu öğretilerin ve hakikatlerin hazinesidir. Bu mertebede, Kur'an 'dan sonra gelen kelam, ancak Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sahih hadisleridir.

Müslüman genç kıza düşen görev İslam'ın temel esasları olan Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i şerifler etrafında derinlemesine düşünmesi, okumuş olduğu nasların anlamalarını özümsemesi, asıllarını (mümkünse ezberleyerek) kendine mal etmesi, her hükmün konuluş gayesini iyi anlamasıdır. Mesela inancı kökleştirmek, toplumu sevk ve idare etmek, ahlakı güzelleştirmek gibi konuları seçip, bununla ilgili nasları (ayet ve hadisleri) konularına göre idrak etmesidir.

Sonra, çeşitli vesilelerle idrak ettiği hususları zihnine yerleştirmesi gerekir. Bunu da yol gösterici fenerlerin en iyi yol göstereni ve ışık vereniyle yapabilir. Kur'an-ı Kerim bu hususu mü'minlerin annelerine şöylece hitap ederek açıklar:

"**Evlerinizde okunan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın. Şüphesiz Allah her şeyin iç yüzünü bilen ve her şeyden haberdar olandır.**"[39]

b. İslam Tarihini Bilmesi Gerekir

Müslüman genç kız müslümanların uzun tarihini geçmişini simgeleyen akli gelişmeler, siyasi faaliyetler, savaşlar ve insan yetiştirme sanatı, nefis mücadelesi gibi konulardan İslam'ın yürüttüğü faaliyetleri bilmesi gerekir. Yine (Atlas Okyanusunda kıyısı bulunan Fas'tan, Çin denizinde yer alan Malezya ve Endenozya'ya kadar uzanan) İslam'ın İrşad tarihinide incelemesi gerekir.

Müslüman genç kızların bu tarihi süreç içerisinde (fedakarlıkları ve İslam'ı yaşamadan gösterdikleri hassasiyetleriyle tebarüz etmiş) gerek erkek ve gerek kadın kahramanların hayat öykülerini zihninde sürekli canlandırması lazımdır.

Zira bu örneklerden, örnek şahsiyetlerden haberdar olmak insanları hayırlı ameller işlemeye sevk eder.

---

[39] Ahzab Sûresi, 34

Aynı şekilde geçmişten haberdar olmak bu günün birçok problemini çözmede de anahtar rol oynar.

c. Sosyolojide, Ekonomide, Sağlıkta ve Diğer Temel İlimlerde Çağın Öğretilerini Gücünün Yettiğince Öğrenmesi Gerekir

İnsanların, siyasi, sosyolojik ve ahlaki bakımdan sapkınlıklarını, doğruluklarını, rezilliklerini, faziletlerini, gördüğü, işittiği ve okuduğuna dayanarak, İslam'ın ölçülerine uygun hüküm vermeye nefsini alıştıracak bir kültüre sahip ol ması gerekir.

İslam'ın yeniden hükmedici mevkiye gelmesini hedefleyen günlük gazeteler, haftalık ve aylık dergiler, çeşitli sahalarda kaleme alınmış kitaplar, ilmi ve edebi bültenler evet bütün bu kaynaklar, okuyucusunun ilim tahsilini kolaylaştırıp, küçümsenemeyecek ölçüde ihtiyacını giderir.[40]

Müslüman Genç Kızın Evine Karşı Görevleri

a. Evini, İlk Günden İtibaren Takva Üzerine Tesis Etmesi Gerekir

Müslüman kadının, güzel koku saçan Rabbani bir ruhu evine hâkim kılması gerekir.

---

[40] Kitaplar, insanları daha kolay ikna eder. Zira karşılıklı konuşmada nefis devreye girer ve kişiyi yanlışını savunmaya iter. Ama kitabı okuyan kişi bu gerginlikten uzak, dingin bir kafayla, tahlil ederek, anlamaya çalışarak konuyu okur. Toplumsal değişimin gerçek leşmesinde kitapların çok büyük bir payı vardır.

Yüce Allah (celle celâluhû) şöyle buyuruyor:

"**Evlerinizde okunan Allah'ın ayetlerini ve hikmeti hatırlayın, şüphesiz Allah her şeyin iç yüzünü bilen ve her şeyden haberdar olandır.**"[41]

Yine evdeki eşyaları, hayrı ilham edecek şekilde evin koordinesini, temizliğini, basitliğini gönlü ferahlatacak bir biçimde tanzim etmesi gerekir. Evini daima bir müslüman hanıma yaraşır bir şekilde her an bir misafir gelecekmiş gibi temiz, düzenli ve tertipli tutması lazımdır.

b. Bütün İsteklerini Devr Aldığımız Güzel Mirasımıza Uydurması Gerekir

"*İsrafta hayır yoktur. Hayırda da israf yoktur*". Orta yolu takip etme en güzel çizgidir. Kim böbürlenmeyi ve kibirlenmeyi murad ederse Allah (celle celâluhû) o kimseden yüz çevirir. Haddi aşan ve helaka vesile olan şeytanları ona musallat eder.

(Müslüman genç kız evliliğini takva temeli üzere bina ettiği gibi, evlilik hayatının devamınıda lüks ve israftan kaçınarak kocasına yük olmadan, kocası zengin bile olsa sade ve mütevazı bir yaşam tarzını seçmesi gerekir. Dünyanın debdebesine kendini kaptırmaması, komşularına eş ve dostlarına sade, temiz, tertipli ve düzenli aile yaşamıyla örnek olması gerekir.)

---

41 Ahzab Sûresi, 34

c. Evine Sahip Olması Gerekir

Ev, kadının sahip olduğu küçük mekanıdır. Esasen kadın doğası icabı evine aittir. Hadisi şerifte buyurulduğu üzere kadın kocasının evinde çobandır. Oradan sorumludur. Kadın kalbini ve aklını eviyle meşgul edip evini diğer bütün işlere tercih ettiğinde, bir takım çocukluk sevdaları, basit ve ucuz bir takım sebepler ihdas edip evin dışına çıkmaktan vazgeçtiğinde evet işte ancak o zaman düzen ve tertibini en güzel bir biçimde yapar, kadınlık görevini yerine getirir.

Muhterem bacım! Sadece annelik konusunda etraflıca düşündüğünde onu şerefli, yüce ve bütün vaktini ve ilgini verebileceğin bir iş olarak bulursun. Gerçekten de anneliğin ötesinde daha mesuliyetli ve önemli, bir iş varmı ki?

d. Nefsini "Evin İdarecisi Erkektir" Buyruğuna Alıştırması Gerekir

Yüce Allah bu hususta şöyle buyuruyor:

"**Erkekler, kadınlar üzerinde idareci ve koruyucudurlar.**"[42]

Yine Rabbimiz şöyle buyuruyor: "**Kadınlar üzerinde erkekler için bir üstünlük payı vardır.**"[43]

Kadının şunuda idrak etmesi gerekir, kadın ve erkek arasındaki eşitlik, birbirine karşı gösterecekleri insaniyettedir. Çünkü buna kadın hiçbir durumda güç yetiremez. Bu

[42] Nisa Sûresi, 34

[43] Bakara Sûresi, 228

durum kadındaki zayıflık unsurunu veya kadının nefsani güzelliğinin sırlarından olan, incelik ve zerafet unsurunu bozar. Belkide bu, erkeğin hayatın kızgınlığından, akranlarıyla olan rekabetinden her yenik çıktıkça, merhametine sığınabileceği huzurun ve emniyetin sırrıdır. Evine döndüğünde orada dışarıda kendisiyle istek yarışına giren, kendisine dikenle saldıran zorba rakipleri gibi bir eş bulan erkeğin vay haline. Rabbimizin kullarına olan bu hoş sırrı, onun bize olan rahmetinin şahitlerindendir. Çünkü şu buyruğunda söylediği gibi, bununla Rabbimiz bizi nimetlendirmiştir.

"**Kaynaşmanız için size cinsinizden eşler yaratıp ta aranızda sevgi ve merhamet peydâ etmesi de O'nun (varlığının) delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.**"[44]

İnsanları adeta koşarcasına bir hayat yaşamaya iten kent hayatı oldukça sıkıntılı ve yorucudur. Burada çalışan erkekler fırtınaya tutulmuş bir gemi gibidir.

İyi bir eş evinde kocasını güleryüzle karşılayıp sıkıntılarına ortak olan, onun kederlerini paylaşandır. Ama ne yazık ki çoğunlukla işten eve stres ve türlü olumsuzluklarla yorgun ve bitkin bir şekilde evine dönen babaya bir darbede eşten ve çocuklardan gelmektedir. Bazı aileler babayı daha lüks yaşamak için bir banknot matbaası gibi

[44] Rum Sûresi, 21

görmekte para istemekten başka bir talepleri, konuşmaları olmamaktadır.

Müslüman Genç Kızın Topluma Karşı Görevleri

Toplum demek, günahlardan sakınmaksızın, bir takım kayıtları göz önüne almaksızın erkeklerle kadınların beraberce katıldıkları bir takım, gezinti yerleri ve partiler değildir.

Toplum; seni çepeçevre saran, her şeyin birbiriyle alakasını tanzim eden bir takım gelenek ve görenekleri olan çevredir. Müslüman genç kız, toplumun sağlam annanelerine, faziletli davranışlarına bekçilik yapan, iyilik ve takva üzerine yardımlaşma meyvesini verdirecek olan örf üzerinde toplumun bina edilmesine katkıda bulunması gerekir.

Toplumun düçar olduğu hastalıklardan biriside kadınlı-erkekli düzenlenen içkili, danslı, kumarlı eğlence partileridir. Genç kızlar, kadınlık cazibelerini kullanarak erkeklerin dikkatlerini üzerlerine çekmekte, bu tür toplantılar neticede bir tür fuhuş şovuna dönüşmektedir.

Bu ve buna benzer hareketler şeytanın birer pisliğidir. Gençleri bu rezil ve mide bulandırıcı ahlaksızlıklardan kurtarmak, onları bu tür pisliklerden temizlemek en büyük görevdir.

Olgun fikirleri, kıymetli prensipleri, kendi cinsinden olan genç kızların zihinlerine yerleştirmesi gerekir.

Politika ve benzeri şeylerin peşinde koşan, güya bazı kültürlü kadınlar, basit ve taklitçi insanlardır. Günümüz toplumunda, bu tür kadınlar, kendilerini saran rüya aleminin görüntüleri içerisinde oraya buraya sıçramaktan başka hiçbir tesire sahip olmayan bomboş ve şaşkın dolaşan su kabarcıkları gibidirler.

Her genç kız en mühim mesaj olan İSLAM'ın evrensel değerlerini iyice anlayıp zihnini bu değişmez gerçeklerle doldurmaya gayret ederse yeryüzü ve gökyüzü ehli arasında şanını yüceltecek çok değerli bir iş yapmış olur.

Halk arasında kültürsüz, eğitimsiz milyonlarca kadın vardır ki bunlar kendilerini irşad edecek, akıllarını ve kalplerini imanî hakikatlerle süsleyecek kimselere şiddetle ihtiyaç duyarlar.

Bunlar toplumdan bulaşan bid'at ve hurafeleri zihinlerinden silecek, nefislerini temizleyecek, fakirlik, hayat pahalılığı, kocasının işsizliği gibi konularda bilgilendireceklerdir.

Bu ve benzeri sorunlar, ancak üstün niteliklere sahip olan guruplar vasıtasıyla halledilebilir. O halde müslüman kadına düşen, imkan ölçüsünde bu hususta üzerine düşen payı omuzlamasıdır. Kültürlü kadınların, bütün bunlarla uğraşmaları hitabet kürsülerinde vaaz vermelerinden daha faydalı ve daha güzeldir.[45]

---

[45] Bir takım kimseler kültürlü olmayı diplomalı olmakla eş tutarlar. Halbuki diplomalı veya diplomasız olmak kültürlü olmakla direk

Müslüman Genç Kızın Mütevazi Yaşantısı ve Ağırbaşlı Hareketle Örnek Olması

Müslüman genç kızın umumi ve hususi davranışlarında, her hareketinde dininin ve davetinin prensiplerine uygun hareket etmesini istiyoruz.

Aslında arzumuz, bir önceki görevin sınırları içerisinde mutalaa edilebilir. Örnek olmanın şartlarını gerçekleştirme; ihlasın delili, başka insanların nefislerinde tesir sahibi olmanın da yoludur. Müslüman kadının yaşam tarzı, yol gösterme bakımından sözünden ve vaazından daha açık, ruhlara tesiri bakımından daha kuvvetlidir.

Bununla sadece gizlenen vakarı ve açığa vuran iffetin vasıflarının kemalini kastetmiyoruz. Bilakis, bununla beraber her amelin, her hareketin, her işaretin en yüce örneğe bağlılıktan, ona olan rağbetten ve sevgiden kaynaklanması gerektiğini kastediyoruz. Öyle ki onunla amel, metoduna bağlılık, kişinin hiç zorluk çekmeden kolayca uyduğu bir alışkanlık halini alır.

İşte böylece başkalarını etki altına alan ve onların

---

ilişkili değildir. Kültür insanın kendi özel ilgi ve gayretiyle çeşitli sahalarda okuyacağı eserler ve yapacağı araştırmalarla oluşur. Şule Yüksel Şenler bu hususta ilk akla gelen örnek kültürlü müslüman hanım efendidir. İlkokul mezunu olmasına rağmen kendisini çok güzel yetiştirmiş 1970'li yıllarda BUGÜN gazetesinde yazdığı yazılar ve yüzbinlerce kişinin severek okuduğu HUZUR SOKAĞI isimli romanıyla her eve konuk olmuştur. (M.K)

azmini artıran, örnek bir ev, mükemmel bir çevre ve toplum oluşturan güzel bir örnek olmalıdır.

Vaaz ve nasihat etmeyi murat etmese bile kadın çocuğun ilk örneğidir. Çocuk çok süratli bir şekilde onu taklit edip, onun halinden tesir altında kalır. Çocuk, kadına dininden sonra ikram edilen emanetlerin en azizidir. Kadına "*Çocuğunu hayır üzerinde yetiştir*" demeyeceğiz. Bilakis kadına, "*Kendini hayır prensipleri üzerinde yetiştir ve çocuğuna örnek ol*" diyeceğiz.

Müslüman bacı bilsin ki, toplumumuzda etki sahibi olmanın yolu kuvvetli bir şahsiyete sahip olmaktan geçer. Kişinin şahsiyeti bunun edebiyatını yapmayı ve boş konuşmayı terk edip, kendi aleyhinede olsa sözlerini tutarak vakar içerisinde, nefsini hak üzerinde sabit kılmakla kuvvetlenir ve gelişir. Acı da olsa bunu yudumlaması kolay olur. Daima nefsinden hakkını tamamen alır.

İnsanların içinde, hakka riayet etmeye kendi kendisini zorlayan ve bunun zorluklarına tahammül eden kimseden daha büyüğü yoktur. Öyle ki bu kimse bu haliyle insanlar katında saygınlığı artıp, mevkisi yüksek olurda insanlar ona başvurur, ondan etkilenir, ona gıpta eder ve ondan razı olarak onun çağrısına uyarlar. Şahsiyetin, kuvvetli olmasının bundan daha doğru bir manası yoktur.

O halde müslüman bacının, bu hususa riayet etmesi gerekir. Çünkü toplum, bununla düzelir, ölçüsü bununla doğru olur.

Müslüman Genç Kızın Davetini Yayması

Allah (celle celâluhû)'a davet, Nebilerin ve Resullerin mertebesidir. Kişinin meşgul olduğu, en şerefli meşgaledir. Allah Teala bu hususla ilgili olarak şöyle buyurur:

"**Allah'a davet eden, salih amel işleyen ve ben müslümanlardanım diyenden daha güzel sözlü kim vardır.**"[46]

O halde müslüman bacı elinden geldiği kadar insanları Allah (celle celâluhû)'a davet etsin. Davetini yapabileceği sahalar şunlardır:

a. Özel çevresinde bulunan herkesi ve ulaşabileceği bütün herkesi burada açıkladığımız İslam'ın koyduğu sınırları ihmal etmeyecek şekilde, Allah (celle celâluhû)'a ve ahiret gününe iman etmeye davet etsin.

b. Allah (celle celâluhû)'ı çokça zikretsin, hatırlasın. Çünkü zikir ve Allah (celle celâluhû)'ı sürekli hatırlama, kalplerden gaflet pasını giderir. Kalplere Allah (celle celâluhû) korkusunu yerleştirir. Allah'ın emrine boyun eğmeye hazırlayıp, cennet kapılarını ardına kadar açar.

c. İyiliklerin yapılmasını isteyip, kötülüklerden sakındırsın. Müslüman kadınlar, dinin farzlarında, İslam'ın kadına verdiği haklarda ve aile idaresinde güçleri yettiğince ince görüş sahibi olsunlar, fıkhın ortaya koyduğu kaide ve kuralları öğrensinler.

---

[46] Fussilet Sûresi, 33

d. İslam'ın getirdiği adalet sistemini, hürriyet prensiplerini, adalet ve genişlik anlayışını, kanun koyma usullerini, her türlü hayrı öngören siyasetinin inceliklerini müslüman kadınlara anlatsınlar.

e. Biz İslam'ı bir toplumu vücuda getirmek için çalışacağız. Bu toplumun en önemli özelliği ise kardeşlik ve Allah için birbirini sevmedir. Rabbimiz şöyle buyuruyor:

"**Mü'minler ancak kardeştirler.**"[47]

Müslümanın övünç kaynağı İslam'dır. Bütün gücüyle buna sahip çıkması, emir ve prensiplerine sıkı, sıkıya bağlanması şarttır. Bu sıfatları kazanma hususunda özellikle vaaz ve irşad metodu etkili olabilir.

Bazende aile veya küçük süvari diye isimlendirebileceğimiz küçük grupları bir araya getirmedeki muradımız için vaaz ve İrşad etki bakımından derin ve kapsamlı bir yol olmayabilir. Bunun için müslüman kadın, ailenin fertleri arasındaki bağların güçlenmesinde ve bu özellikteki başka bir aileyle birleşmesinde fiili bir gayret içerisine girmesi gerekir. Zikr ve karşılıklı cemaatler halinde müzakere, nefsin tahriklerini engellemede çok etkili, kardeşlik ve sevgi bağlarını güçlendirmede, iman kuvvetini pekiştirmede ve haramlara karşı korumada gayreti artırıcı, önemli bir unsurdur.

Allah (celle celâluhû)'tan, kalblerimizi hayra açmasını, bizi imanla rızıklandırmasını, iman marifetiyle kalblerimizi

[47] Hucurat Sûresi, 10

nurlandırmasını, taatına ve güzelce ibadetine muvafık kılmasını, bizleri hayırda öncü olan, dünyada ve ahirette kendisine yakın olan kullarından kılmasını dileriz.

Rabbimiz bu isteğimizi kabul et. Amin.

Müslüman Kardeşin Vazifeleri

İslam cemaatine mensup olan müslüman kardeşimizin vazifelerini, Şehid İmam Risalesin de otuz sekiz maddeyle özetlemiş ve bu risalede her müslümanın kendi nefsine, ailesine ve içinde yaşadığı topluma karşı yapması gereken ödevlerini şöyle sıralamıştır:

Ey samimi kardeşlerim! Bu prensiplere inanıp biat etmekle girdiğin davanın temel yapısında kuvvetli bir taş gibi yer alman için, sana düşen bu görevleri yerine getirmen lazımdır.

1. Her gün, Kur'an-ı Kerim'den bir cüzden az olmamak şartı ile belli bir miktar Kur'an okumalısın. En az ayda bir hatim yapmalısın, yapacağın hatim üç günden az zaman da olmamalıdır.[48]
2. Kur'an-ı Kerim'i tertil üzere okuyup, ne okuduğunun farkında olmalısın. Manalarını düşünüp anlamaya çalışmalısın. Peygamberimizin pak siretini okumalısın. Gücün yettiği kadarı ile İslam tarihini

[48] Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) üç günden daha az bir vakitte hatim indirilmesini nehyetmiştir.

ve bizden önceki müslümanların mücadelelerini anlatan eserleri okumalısın.

3. Genel bir sağlık kontrolünden geçmelisin. Vücudundaki hastalıkları tedavi ettirmelisin. Vücutça kuvvetli ve sağlıklı olmanı gerektiren şeylere önem vermelisin. Sıhhi açıdan zayıflamana sebep olan şeylerden kaçınmalısın.
4. Çay ve kahve gibi uyarıcı olan içeceklerden fazla içmemeye dikkat etmelisin ve sigara içmekten kesinlikle sakınmalısın.
5. Mesken, elbise, yiyecek ve içecek, vücut ve çalışma yerinin temizliğine önem vermelisin. Çünkü İslam dini temizlik üzerine kurulmuştur.
6. Doğru konuşmalı ve asla yalan söylememelisin.
7. Yaptığın anlaşma ve verdiğin sözü yerine getirmelisin. Şartlar ne olursa olsun sözünde durmalısın.
8. Çok sabırlı ve cesur olmalısın. Cesaretin en üstünü, hakkı açıkça söylemek, sırları saklamak, hataları itiraf etmek, nefisten intikam almak ve öfke anında nefsi yenmektir.
9. Daima vakarlı olmalı ve ciddiyetini korumalısın. Ancak vakarın; latifeli söz söylemene ve tebessüm etmene engel olmamalıdır.
10. Son derece hayalı, ince anlayışlı, iyilikten hoşlanan ve kötülükten nefret eden, küçük düşürülmeyecek ve zelil olmayacak şekilde alçak gönüllü olmalısın.

Ancak yaltaklanan biri olmamalısın. Sana layık olana ulaşman için ondan daha düşük makamı istemelisin.

11. Her yerde ve zamanda adaletli davranmalı ve adalete uygun hükmetmelisin. Öfkelendiğinde iyilikleri unutmaktan, hoşgörülü olduğundada kötülükleri görmemezlikten sakınmalısın. Düşmanlık, iyilikleri unutturmamalıdır. Acı da olsa kendi nefsinin veya yakınlarının aleyhinede olsa daima hakkı söylemelisin.
12. Dinç ve gayretli olmalısın. Halka ve umuma hizmet etmeyi huy ve adet edinmelisin. Diğer insanlara hizmet edebildiğinde mutluluk ve sevinç duymalısın. Böylece, hastaları ziyaret etmeli, zayıfları taşımalı, muhtaçlara yardım etmeli, tatlı sözle bile olsa musibete uğrayanlara yardım etmeli ve daima iyiliğe yönelmelisin.
13. Şefkatli kerem sahibi ve cömert olmalısın. Bağırmamalı, suçları affetmeli, yumuşak davranmalı, sabretmelisin. İnsanlara ve hayvanlara acımalısın. Bütün insanlara karşı iyi muamelede bulunmalısın. İslam'ın sosyal prensiplerine bağlı kalarak küçüklere şefkat, büyüklere saygı göstermeli, sonradan meclise gelenlere yer açmalı, ayıpları araştırmayan, gıybet etmeyen, gürültü yapmayan, giriş ve çıkışlar da izin isteyen bir kişi olmalısın.

14. Okuma ve yazmayı iyi öğrenmelisin. Müslümanların risale, dergi ve gazetelerini ve diğer yayınlarını bol bol okumalısın. Küçükde olsa kendine bir kütüphane –çalışma odası– hazırlamalısın. İhtisas ehlindensen ilminde ve sanatında uzmanlaşmaya gayret etmelisin. İslam'ın genel konularında öyle derin bir bilgiye sahip olmaya çalışmalısın ki, bu bilgi ile İslam düşüncesini öğrenmeyi ve bu düşüncenin gereklerine uygun düşen hükümleri verebilmelisin.
15. Ne kadar zengin olursan ol, mutlaka ekonomik bir uğraşın olmalı, ne kadar sönük olursa olsun serbest teşebbüse girmelisin. Çalışma kabiliyetin nasıl olursa olsun bizzat kendin bu işte çalışmalısın.
16. Resmi vazifelere karşı çok düşkün olmamalısın. Bu görevi en dar geçim kapısı olarak saymalısın. Sana resmi görev verildiğinde onu reddetmemelisin. Resmi görevden ancak dava ile ilgili görevlerden tamamen çeliştiği zaman ayrılmalısın.
17. Mükemmellik, sağlamlık, hile katmama ve verilen sözü yerine getirme bakımından görevini tam olarak yerine getirmeye çaba sarfetmelisin.
18. Hakkını güzelce araştırmalısın. Ödemen gereken insan haklarınıda asla istemeye ve vade uzatmaya yol açmadan noksansız tam olarak vermelisin.
19. Gaye ne olursa olsun, kumardan, şans oyunları ve

piyangonun her çeşidinden ve kazancı ne kadar olursa olsun haram kazanç yollarından kaçınmalısın.

20. Bütün ilişkilerinde faizden uzaklaşmalı ve ondan tamamen arınmalısın.
21. Genel İslam servetini İslami fabrikaları ve ekonomik iş merkezlerini kurmayı teşvik etmede kullanmalısın. Şartlar ne olursa olsun paranın müslüman olmayanların eline geçmemesine dikkat etmelisin. Yalnız İslam memleketinin mallarından giymeli ve yemelisin.
22. Davaya maddi yardımda bulunmalısın, malının farz olan zekatını vermelisin. Gelirin ne kadar az olursa olsun malının belirli bir kısmını isteyen veya iffetinden dolayı isteyemeyen yoksullara vermelisin.
23. Azda olsa afetler için malının bir kısmını biriktirmelisin. Ve asla maddi yönden çıkmaza girmemelisin.
24. Gücün oranında İslam'ı adetleri ihya etmelisin. Hayatın bütün basamaklarında İslam'a uymalı, yabancı gelenek ve adetleri yok etmeye çalışmalısın. Bunların bazıları şunlardır: Selam, dil, tarih, kılık kıyafet, ev eşyası, çalışma ve istirahat saatleri, yemek, içmek, gelmek, gitmek, üzüntü, sevinç, v.s.dir. Bütün bunlarda Peygamberimizin pak olan sünnetini takip etmeli ve ona yönelmelisin.

25. İslam'a uymayan bütün medeni, yerli mahkemeler, hükümler, kulüpler, gazeteler, cemaatler, okullar ve İslam'ı düşünce ile ters düşen ve ona karşı çıkan cemiyetlerle ilgini tamamen kesmelisin.
26. Daima Allah (celle celâluhû)'tan korkmalısın. Ahireti hatırlamalı ve ona hazırlanmalısın. Azim ve gayretle yüce Allah (celle celâluhû)'ın rızasına vesile olan ibadet ve davranış aşamalarını katetmelisin. Nafile ibadetlerin bazıları şunlardır: Gece namazı, en az her ay üç gün oruç tutmak, kalp ve dil ile yapılan zikirlere önem vermek ve her durum için Hz. Peygamberden rivayet edilen dualarla dua etmeye yönelmelisin.
27. Her zaman temiz olmalı, iyice taharetlenmelisin ve çoğu zaman abdestli olmaya gayret etmelisin.
28. Namazını doğru kılmalısın. Namazlarını zamanında kılmalısın. Mümkün mertebe namazını cemaatle ve camide kılmaya gayret göstermelisin.
29. Ramazan ayında oruç tutmalı, maddi gücün elverirse Beytullahı ziyaret edip hacc etmelisin. Şu anda gücün buna yetmiyorsa bu imkanı elde etmeye çalışmalısın.
30. Daima cihad niyetinde olmalı, gerektiğinde bu uğurda şehid olmayı arzu etmeli ve gücün yettiğince cihad için hazırlanmalısın.

31. Daima tevbe ve istiğfarda bulunmalısın. Büyük günahlar şöyle dursun, küçük günahlardan bile sakınmalısın. Geceleyin uyumadan önce kendi nefsini hesaba çekmeye biraz zaman ayırmalısın. Yaptığın iyilik ve kötülükleri düşünmelisin. Hayatını ve vaktini boşa harcamamaya gayret etmelisin. Harama düşmemek için şüpheli şeylerden sakınmalısın.
32. Nefsine hakim oluncaya dek kendi nefsinle şiddetli bir mücadele içinde olmalısın. Gözlerini haramdan sakınmalı, nefsi duygularına hakim olmalısın. Ruhundaki bozguncu ahlaklara karşı direnmelisin, ruhunu yüceltmek için daima temiz ve helal maldan yemeli ve hangi çeşidi olursa olsun haramdan sakınmalısın.
33. İçki uyuşturucu v.b. şeylerden tamamen kaçınmalısın.
34. Kötü ve bozguncu arkadaşlardan, günah ve suç işlenen yerlerden kaçınmalısın.
35. Oyun ve eğlence yerlerine yaklaşmak şöyle dursun bu tür yerlerle mücadele etmeli, onları kapatmak için uğraşmalı, refah ve bolluk içinde yaşamanın her çeşidinden kaçınmalısın.
36. Müslüman kardeşlerin safına katılan bütün üyeleri tek tek tam olarak tanımaya çalışmalı ve kendinide aynı şekilde tam olarak onlara tanıtmalısın. Sevgi takdir yardımlaşma ve özveride bulunmak

gibi kardeşlik haklarını tam olarak yerine getirmelisin. Zorlayıcı bir özür dışında mutlaka onların toplantılarına katılmalı, işlerinde daima onları tercih etmelisin.

37. Senin inancına ve fikrine uymayan parti ve cemaatlerden tamamen uzak durmalısın. Özellikle böyle yapman emredildiğinde mutlaka bu emre uymalısın.
38. Liderliğin bilgi ve izni dahilinde, davanı her yerde yaymalısın. Davayı olumsuz yönde etkileyecek bir iş yapmaya girişmemelisin. Ancak bu hususta izinli olursan yapabilirsin. Daima manevi yönden davaya bağlı olmalısın. Daima kendini ordu içinde bulunan ve emir bekleyen bir asker gibi görmelisin.

Üçüncü Bölüm

MÜSLÜMAN KADININ DAVET VE CİHADI

Mustafa Kasadar

Müslüman Kadının Davet ve Cihadı

İslam, kadınların, bilfiil savaşmalarını farz kılmamıştır. Ancak, emri bil ma'ruf ve nehyi anil münkeri, erkeklerin üzerine farz kıldığı gibi kadınlara da farz kılmıştır.[49]

Müslüman kadının sorumluluklarından biriside İslam ümmetinin durumunu düzeltmek için çalışması ve kocasıyla bu hususta yardımlaşmasıdır.[50] Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in "*Cihadın en faziletlisi zalim sultana karşı hakkı konuşmaktır*"[51] hadisi sözle cihadın ne kadar mühim bir görev olduğuna işaret etmektedir.

Hazreti Peygamber şöyle buyuruyor:

---

49 Münir Şefik, *el-Fıkhu'l-İslamiyyü'l-Muasır v'et-Tehadiyyat*, 113

50 Münir Şefik, *a.g.e.*, 119

51 Ebu Davud, *Melahim*, IV/124, *Fiten*, IV/471; Nesai, Beyrut VII/161; İbni Mace, *Fiten*, II/1329; Seyyid, M. Nuh, *Resulullah* (sallallahu aleyhi ve sellem)*'in Sahabeye Kazandırdığı Cihad Ruhu* (Trc) 15, Ravza Yayınları İst. 1998

"İsrail oğulları arasında zulüm yaygınlaştığı zaman onlardan biri diğerini bir günah işlerken görür ve önce onu o işten sakındırırdı. Fakat ertesi gün, o adamla oturup kalka bilmek, yiyip içebilmek için (aynı kötülüğü tekrar yaparken gördüğünde) kötülükten sakındırmazdı. Bunun üzerine Allah (celle celâluhû) *onları birbirine düşürdü ve haklarında:*

"**İsrail oğullarından olupda küfredenlere Davud'un da, Meryem oğlu İsa'nın diliyle lanet edilmiştir. Bunun sebebi isyan etmeleri hakkın hududuna tecavüz etmeleridir. Onlar yapmış oldukları kötülüklerden (birbirlerini) vazgeçirmezlerdi. Yapmakta oldukları o hal ne kötü idi.**"[52]

Ayet-i kerimelerini indirdi. Evet sizde ya zalime engel olursunuz ve onu hakka çevirirsiniz yada bu durum sizinde başınıza gelir."[53]

İslam cemaat/toplum dinidir. Tek tek fertlerin iyi olmasını istediği gibi toplum olarak da insanların yüce Allah'ın koyduğu sınırları zorlamamadan, O'nun emirlerine uygun bir hayat sürmelerini istemektedir.

Yüce Allah (celle celâluhû) yukarı da geçen ayetlerin hemen arkasından şöyle buyuruyor:

"**Onlardan birçoğunu görürsün ki Allah'ı tanımayanlara yardaklık ederler. Eğer Allah'a, Peygambere ve ona indirilene imanları olsaydı, o kâfirleri yâr**

---

[52] Maide Sûresi, 78-79

[53] İbni Mace, *Fiten*, 20; Tirmizi, *Tefsiru Sureti'l-Maide*, 7

tutmazlardı. Lakin onların çoğu imandan uzak fâsıklardır."[54]

İslam düşmanlarının müslümanlara karşı taşıdıkları kini unutmak yada yok saymak mümkün değildir. Hiç değilse aşağıdaki hadisinde belirttiği gibi müslümanların kalplerinde zalimlere karşı öfkenin eksik olmaması gerekir.

"*Sizden kim bir kötülük görürse onu eliyle düzeltin. Buna gücü yetmezse diliyle düzeltsin. Buna da gücü yetmezse kalbiyle buğzetsin/öfke duysun. Bu ise imanın en zayıf derecesidir.*"[55]

Yeryüzünde küfrün ve zulmün silinip, fitnenin tamamen ortadan kalkması için davet ve cihad faaliyetinin sürdürülmesi şarttır. Müslümanların onurlu yaşamaları ancak davet ve cihadla sağlanır.

Mekke döneminde Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'le beraber küfrün her türlü baskısına direnerek İslam davetini kitlelere ulaştırma mücadelesini veren sahabe-i kiramın bu uğurda gösterdikleri gayret ve fedâkarlığı hatırladığımızda İslam için bizlerin ne kadarda az şeylerle tatmin olup, yetindiğimizi anlıyoruz. Oysaki bugün halkı müslüman olan birçok ülkeye İslam savaşsız olarak davet ve tebliğ çalışmalarıyla ulaşmıştır.

Hindistan, Çin, Endenozya, Filipinler gibi uzak doğu ülkelerinde İslamiyet müslüman tüccarlar sayesinde

---

54 Maide Sûresi, 80-81

55 Müslim, *İman*, 78; Tirmizi, *Fiten*, 11; Nesai, *İman*, 17

yayıldığı gibi Somali, Habeşistan gibi birçok Afrika ülkelerine de yine bu yollarla yani savaşsız bir şekilde davet ve tebliğle yayılmıştır.[56]

Davet, tebliğ, cihad, emri bil ma'ruf nehyi anil münker gibi kavramlarla ifade edilen ve birbirinden umum ve şumul açısından farklı olmakla birlikte hemen hemen aynı maksadı ifade eden bu kavramlar dil ile yapılan cihadı açıklar.

Müslüman hanımları özellikle cihadın dil ile yapılan kısmı ilgilendirmektedir. Günümüzde şehir hayatının giderek yaygınlaşması sonucu birbirine zincirleme bağlı mahalleler, ilçeler, şehirler oluşmuş, milyonlarca insan tek bir kentli gibi olmuştur. İşte bu sosyal vakıa özellikle gününün büyük bölümünü evinde geçiren müslüman bayanlar için bulunmaz bir fırsattır. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz şu müjdeyi veriyor:

"*Senin elinle bir kişiyi hidayete erdirmen kırmızı develerin senin olmasından daha hayırlıdır*"[57]

Müslüman hanımlar öncelikle kendilerini dinini ve dünyasını tanıyan kültürlü birer hanımefendi olarak yetiştirmelidirler. Sonra da evlerini imkan ölçüsünde birer İslami davet merkezi haline getirmelidirler. Mahallesinde, sokağında özellikle okul çağındaki genç kızlarla ilgilenmeli; onlara İslam dininin temel ilkeleriyle, Kur'an

---

56 Bkz. TDV. *İslam Ansiklopedisi*, IX/18

57 Buhari, 1073; Müslim, 2406

okumayı öğretmeli, onlara İslam kültür, tarih ve medeniyetinin parlak sayfalarını, sanat ve edebiyatta, bilimde çığır açmış örnek İslam kadınlarını tanıtmalıdırlar. Kısacası içinde bilinçli müslüman bir bayanın yaşadığı her ev bir mektep/okul olmalıdır.

Her türden ahlaksızlığın/cinselliğin toplumu nerede ise esir aldığı gençliğin şarkıcı ve artistleri adeta taparcasına taklit ettiği, ilahlaştırdığı bu ortamda en güzel tebliğ, müslüman hanımların kendi yaşam tarzları, örnek hayatları ile olacaktır. Onlar insanları hayra, iyiliğe çağırırken kendileri de bizzat bunları yaşıyor olmaları gerekir. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyuruyor:

"*Ancak (şu) iki kişiye hased edilir. Bir adam ki Allah kendisine Kur'an'ı bahşetmiş, gece gündüz onunla amel ediyor. Yine bir adam ki Allah kendisine mal vermiş onu gece gündüz infak ediyor.*"[58]

Özellikle kadınların kendi aralarında çoğu kez uzaklaşamadıkları dedikodu, çekiştirme, kıskançlık gibi kötü huylardan uzak durarak, alçak gönüllü, çalışkan, herkesin iyiliğine koşan, akraba ve komşu haklarını gözeten bir ahlaki olgunluk içerisinde İslam'a daveti yürütmelidirler. Sıradan, gelişi güzel bir hayat artık müslüman bayanları tatmin etmemelidir. "*İki günü birbirine eşit olan ziyandadır*" düsturuna inanmış, yarın için bugünden azık hazırlamaya, ahiret erzakını tedarik etmeye azmetmiş

[58] Buhari, 7529; Müslim, 815

müslüman hanımların insanları İslam'a çağırmaktan geri kalmaları düşünülemez.

Kısacık dünya hayatını yalnızca sufli istekleri karşılamak için yaşamak kadar aptalca bir şey olamaz. Ölümle başlayan sonsuz bir hayatın varlığına inanan müslüman hanımların kendilerine uygulanan yasaklara karşı yürütülecek en etkili mücadele mü'min hanımların her evi bir Kur'an kursuna, ilim ve fazilet yuvasına çevirmeleri olacaktır. Yedi yaşındaki bir kızın bale öğrenmek için kursa gitmesinin serbest, Kur'an öğrenmesinin ise yasak olduğunu hatırlatırsak görevin ağırlığı daha kolay anlaşılır.

"*Sizin en hayırlınız Kur'an'ı öğrenen ve öğreteniniz dir.*"[59] Hadis-i Şerifinde zikredilen hayırlılardan olabilmek için yarışmalıyız.

Nasıl ki Abdullah b. Erkam'ın Mekke'nin kenar mahallelerinden birinde yer alan evi Mekke'nin cebbar yöneticilerinin işkencelerinden kurtulmak isteyen garip müslümanlar için bir sığınak, bir barınak olmuş ise, bu günde fiziki anlamda olmasa bile manevi anlamda Mekke'nin zulmünü aratmayacak derecedeki mahalle baskıları nedeniyle dinini öğrenemeyen, yaşayamayan genç kızlara müslüman hanımlar evlerini açmalı ve her bir evi bir "Daru'l-Erkam" gibi insanların hidayete ulaşmaları için kullanmalıdırlar.

---

[59] Buhari, 5027

Cihad Nedir?

a. **Cihadın Lügat manası:** "Bir şeyi zorlukla yapmak, meşakkat çekmek, gayret sarfetmek[60] ve çalışmakta mübalağa etmek" anlamlarına gelir.[61]

b. **Istılahta ise:** Düşmana karşı gücün tümünü kullanmak ve Allah kelimesi en yüce olsun diye beden, lisan ve mal ile bütün gücüyle mücadele etmektir.[62]

Üç kısma ayrılır:

1. Görünen düşmana karşı cihad (münafık ve kafirler)

2. Şeytana karşı cihad

3. Nefse karşı cihad[63]

Mücahade hem el ve hem de lisanla olur. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu hususta *"Dilinizle ve elinizle cihad edin"* buyurmuştur.[64]

Cihad: İslam'ın kubbesi ve yükseklikler zirvesidir. Cihad edenler ise cennetin en yüksek makamlarında yer alacaklardır. Onlar hem dünyada hemde ahirette en üstün olacaklardır.

Nitekim Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) cihadın en

---

60 Ragıb eI-Isfahani, *el-Müfledat fi Garibi'l-Kur'an*, 142; Kahraman Yay., İstanbul 1986

61 Ali Abdulhalim Mahmud, *Fıkh'ud-Davetil ila'llah*, I/154

62 Ragıb el-Isfahani, *a.g.e.*, 142

63 Ali Abdulhalim Mahmed, *a.g.e.*, 1/15

64 Ragıb el-Isfahani, *a.g.e.*, 142

yüksek zirvelerinde yer aldı. Allah yolunda kalbiyle, diliyle, davetiyle, kılıcıyla cihad etti. Bütün mesaisi cihada yönelik idi. Kalbi ile de hep bu iş üzereydi. Bunun içinde alemin en yüksek insanı olduğu gibi Allah indinde de kadri en yüce oldu.[65]

Cihadın hakikati ise Allah'ın sevgisini kazanmak için iman ve ameli salihle çalışmak, küfür, fısk ve isyan gibi yüce Allah'ın buğzettiği şeyleri defetmektir.[66]

Bundan anlaşılıyor ki insanlar yaratıcısını, dünyanın oluşumunu, hayatın gayesini, Allah'a nasıl kulluk yapılacağını ancak cihad sayesinde öğrenebilirler.

Cihad için İslam Fıkhı kitaplarında, siyer kitaplarında özellikle de Hadis-i Şerif kitapların da çeşitli isimler kullanılmıştır. Bir de "siyer" diye isim verilmiştir cihada. Bunun sebebi ise müslümanların siretini başka insanlarla olan muamelelerini açıklıyor olmasındandır.[67]

"**Ey Peygamber! Kafir ve münafıklarla cihad et. Onlara karşı sert davran. Onların varacakları yer cehennemdir. Orası ne kötü bir yerdir.**"[68]

Münafıklarla cihad kafirlerle cihaddan daha zordur. Bu tür cihad İslam ümmetinin seçkinlerinin, Rasullere varis olanların, bu yolda birbiriyle ortak olup yardımlaşanların,

---

65 Muhammed b. Ebi Bekr bin Kayyum, *el-Cihad fi Sebilillah*, 5

66 *el-Cihad fi Sebilillah*, 5

67 *el-Cihad fi Sebilillah*, 5

68 Tevbe Suresi, 5

yeryüzünün her tarafında bu yolda devam edenlerin işidir. Onların sayıları az da olsa Allah indinde kıymetleri çok yüksektir.[69]

İslam'da Cihadın Önemi

"*Muhakkak ki İslam ümmeti, cihad ümmetidir ve yine muhakkak ki cihad kıyamet gününe kadar devam edecektir. Kitap ve sünnetle sabit olan cihadın ehemmiyeti hiçbir vakit yok olmayacaktır.*"[70]

Kur'an-ı Kerim'den ayetler:

"**Hoşunuza gitmemesine rağmen cihad size farz kılındı. Olur ki bazı hoşunuza gitmeyen şeyler sizin için hayırlı, bazı sevdiğiniz şeylerde sizin için şer olur. Allah bilir fakat siz bilmezsiniz.**"[71]

"**Öyle ise dünya hayatını verip ahireti satın alanlar Allah yolunda savaşsınlar. Allah yolunda savaşarak öldürülmüş veya galip gelmiş bir kimseye büyük bir ecir vereceğiz.**"[72]

"**Onlarla savaşın ki böylece Allah sizin ellerinizle onlara azab etsin. Onları perişan etsin. Onlara karşı**

---

69 *el-Cihad fi Sebilillah*, 5

70 Ali Abdulhalim Mahmud, *Fıhku'd-Daveti İlallah*, I/162

71 Bakara Sûresi, 216

72 Nisa Sûresi,74

sizlere zafer versin ve mü 'minler topluluğunun kalplerini ferahlandırsın."[73]

"**Ehl-i kitab'dan Allah'a ve ahiret gününe inanmayan, Allah ve Resulünün haram kıldığını haram saymayan ve hak dini (İslam'ı) din edinmeyen kimselerle, zelil olup elleriyle (her sene) cizye verinceye kadar savaşın."**[74]

"**Doğrusu Allah mü'minlerden canlarını ve mallarını cennet karşılığında satın almıştır (müminler) Allah yolunda savaşırlar. Binaenaleyh öldürürler ve öldürülürler. (Savaşan mü'minler için bir vaad) Tevratta, İncil'de ve Kur'an'da (yazılı) O'nun (Allah'ın) üzerine hak bir vaad'dir. Acaba Allah'tan çok ahdini yerine getiren kim vardır? Öyleyse O'nunla yaptığınız bu alışverişten dolayı sevinin. İşte büyük kurtuluş budur."**[75]

"**Allah, kendi yolunda kurşunla birbirine perçinlenmiş duvarlar gibi saf bağlayıp savaşanları sever."**[76]

Hadis-i Şerifler

"*Allah yolunda saf tutup cihad edenin makamı kişinin yetmiş yıl ibadetinden daha hayırlıdır."*[77]

---

[73] Tevbe Sûresi, 14

[74] Tevbe Sûresi, 29

[75] Tevbe Sûresi, 111

[76] Saff Sûresi, 4

[77] Darimi, 2041; Hakim, II/168

Ebu Hureyre (radıyallahu anh)'den:

"*Ey Allah'ın Rasulü! Cihada hangi şey denktir?*" denildi,

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– "*Muhakkak ki siz buna güç yetiremezsiniz*" buyurdu.

Bu suali iki yada üç kez tekrarladılar ve her defasında;

– "*Güç yetiremezsiniz*" buyurdu. Üçüncüsünden sonra:

– "*Allah yolunda cihad eden kimsenin durumu, hiç ara vermeden namaz kılan ve hiç iftar etmeden-mücahid Allah yolunda cihaddan dönünceye kadar- oruç tutanın durumu gibidir*" buyurdu.[78]

"*Cihad İslam'ın direği ve tepe noktasıdır.*"[79]

Abdullah b. Ebi Evfa (radıyallahu anh)'dan:

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu:

"*Cennet kılıçların gölgesi altındadır.*"[80]

"*Kim gaza etmez veya bir gaziyi techiz etmezse yahut da gazinin arkasından hayırla beklemezse kıyamet gününden önce Allah* (celle celâluhû) *ona bir bela isabet ettirir.*"[81]

Ebu Said el-Hudri (radıyallahu anh)'dan:

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

---

78 Buhari, *Cihad*, 1; Müslim, *İmare*, 110

79 Ahmed b. Hanbel, V/234; Ebu Nuaym, *Hilye*, III/154

80 Buhari, *Cihad*, 22

81 Darimi, 2423; Ebu Davud, 2503

"*Size insanların en hayırlılarını ve en şerlilerini haber vereyim mi?*"

"*Muhakkak ki insanların en hayırlısı atının sırtında, yahut devesinin üzerinde ya da yaya olarak ölüm gelinceye kadar mücadele edendir. İnsanların en şerlisi ise Allah'ın kitabını okuyup ondan hiçbir şekilde (etkilenmeyen) ders almayandır*"[82] buyurdu.

Ebu Hureyre (radıyallahu anh)'dan:

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ashabından biri bir tatlı su kenarından geçerken:

"*Keşke insanlardan ayrılıp burada kalsaydım*" dedi.

Bu fikrini Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e açınca Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"Bunu asla yapma. Çünkü sizden Allah yolunda cihad eden birisinin makamı, evinde yetmiş yıl namaz kılanın makamından daha faziletlidir. Siz Allah'ın sizi mağfiret edeceği ve cennetine girdireceği şeyi sevmez misiniz? Kim devenin sağılacağı kadar bir süre Allah yolunda cihad ederse cennet ona vacib olur."[83]

Ebu Zer (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e:

"*Ey Allah'ın Rasulü! Hangi amel daha faziletlidir?*" diye sordu.

---

82 Nesai, *Sünen*; A. Mahmud, *a.g.e.*, 163

83 Tirmizi, *Rezailü'l-Cihad*, 17

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"*Allah'a iman ve Allah yolunda cilıad"* buyurdu.[84]

"*Müşriklerle mallarınızla, dillerinizle ve canlarınızla cihad ediniz."*[85]

"*Kim Allah yolunda (savaşan) bir mücahide, yahut darda kalan borçluya, yahutta mukateb köleye yardım ederse Allah o kişiyi kendi gölgesinin dışında hiçbir gölgenin bulunmadığı (kıyamet) gününde gölgelendirir."*[86]

Cihadın Çeşitleri

Cihadı birçok bölümlere ayırmak mümkündür. Mal ile cihad, beden ile cihad, söz ile cihad, kalem ile cihad gibi. Ancak biz burada cihadı iki ana bölümde ele alacağız. Bu saydığımız cihad türlerinide bu iki ana bölümün alt başlıkları olarak inceleyeceğiz.

Cihadı öncelikle fiili cihad ve sözlü cihad olmak üzere ikiye ayırıyoruz. Yani birisi bedenle bizzat savaş meydanlarında düşmana karşı mücadele etmektir. Diğer ise dil ile yapılan ve cephesi çok geniş olan bir cihad türüdür.

Fiili Cihad

"Kim eliyle cihad ederse mü'mindir" Hadisi şerifinde

---

84 Buhari, *Itk*, 2; Müslim, *İman*, 136

85 Darimi 2436; Ahmed b. Hanbel, III/124; Nesai, 3096; Ebu Davud, 2504

86 Ahmed b. Hanbel, III/487; Taberani, 5590

olduğu gibi Allah düşmanlarıyla, Allah'ın dininin ve metodunun düşmanlarıyla mücadele etmek, gücü yerinde olan bütün müslümanlara farzdır.

Allah'ın ve İslam'ın düşmanları oldukça çoktur. Bunlar:

a. Müşrik ve Kafirler.

b. Mürtedler (dinden dönenler)

c. İslam cemaatinden ayrılarak, fesad çıkarıp, azgınlık yapanlar.

d. Büyük günahları açıkça işleyerek Allah'a asi olanlar.[87]

Fiili cihad farz-ı ayn ve farzı kifaye olmak üzere ikiye ayrılır:

Fiili Cihad Ne Zaman Farz-ı Ayn Olur?

Müslümanların yaşadıkları toprakları yerli yada yabancı gayr-i müslimler işgal edip, yönetimi ellerine alarak İslam'ı yürürlükten kaldırılıp, müslümanlara eziyet etmeye, onların haklarını kısıtlamaya, İslami hayatın yaşanmasına müsaade etmemeye başladıklarında cihad bütün müslümanlar üzerine farzı ayn olur.

Büyük alim İmam Kasani bu hususu şöyle açıklıyor:

"İslam düşmanları çoğalıp müslümanların yurtlarına saldırdıklarında cihad farz-ı ayn olur. Böyle bir durumda gücü yeten her müslümana cihad farzdır.

---

87 Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, 1/158

Yüce Allah (celle celâluhû) bu hususta:

"**Gerek hafif, gerek ağır olarak (şartlarından dolayı) savaş size kolay da gelse, ağır da gelse, binekli de olsanız, yaya da olsanız; teçhizatınız hafif de olsa, ağır da olsa, sağlam da olsanız hastada olsanız, hangi halde bulunursanız bulunun, hep birlikte, savaşa çıkın, mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edin. Eğer bilirseniz bu, sizin için daha hayırlıdır.**"[88]

"**Ne Medine halkının, ne de onların çevresinde bulunan bedevi arapların, Allah'ın Resulünden geri kalmaları ve onun canından önce kendi canlarının kaygısına düşmeleri, onlara yakışmaz, böyledir. Çünkü Allah yolunda uğrayacakları bir susuzluk, bir yorgunluk, bir açlık, kafirleri öfkelendirecek bir yeri çiğneyip zabtetmemeleri ve düşmana karşı bir başarı kazanmaları yoktur ki mutlaka bunlarla kendilerine iyi bir amel yazılmış olmasın.**"[89]

Kadınlara da Cihad Farz mıdır?

Eğer düşman ancak topyekun bir saldırıyla durdurulacaksa cihad tıpkı namaz, oruç gibi farz olur. Bu durumda köle efendisinden, kadın kocasından izin almaksızın cihada çıkabilir. Çünkü İslam şeriatında mülkiyet ve evlilik hakkı farz olan ibadetleri kapsamaz. Yine bu durumda

88 Tevbe Sûresi, 41

89 Tevbe Sûresi, 120

çocuk da anne babasının iznini almadan cihada çıkar. Çünkü anne baba hakkı namaz oruç gibi farzı ayn olan ibadetlerin önüne geçemez.[90]

Fiili Cihad Ne Zaman Farzı Kifaye Olur?

İslam'a yapılan saldırılar eğer müslüman topluluktan bir gurubun çalışmasıyla def edilecek seviyede ise o taktirde cihad farzı kifaye olur.

İmam Kasani bu hususu şöyle açıklıyor:

"Peygamberimiz bazen bir gurup müslümandan oluşan seriyyeler hazırlayarak düşman üzerine göndermiştir. Eğer her dönemde cihad farzı ayn olsaydı diğer müslümanların geri kalmaması gerekirdi. Eğer düşmanla mücadele eden bir gurup müslüman galip gelirse farziyet diğer müslümanlardan da düşer. Eğer mağlup olurlarsa yakından uzağa doğru bütün müslümanların binekleriyle, mallarıyla silaha sarılmaları gerekir. Çünkü bu durumda cihad bütün herkese farz olur.

Farzı kifaye olan cihadda köle efendisinin izni olmadan, kadın da kocasının izni olmadan cihada çıkamaz. Çünkü kölenin efendisine hizmeti, kadının da kocasının haklarını gözetmesi farzı ayndır. Farzı ayn ise farzı kifayeden önce gelir. Çocukta böyledir. Anne babasının izni

---

90 İmam Kâsânî, *Bedâi's-Senâi fi Tertibi'ş-Şerâi*, VII/98

olmadan kifaye olan cihada çıkamaz. Çünkü anne babaya iyilik farzı ayndır. Farzı aynda kifayeden önce gelir.[91]

Dört Mezhebe Göre Savaşlarda Kadının Durumu

Savaş (kıtal) cihadın en faziletlisi ve en çetin olanıdır. Bunun içinde İslam'ın temel kaidesi olan "Teklif ancak güç miktarıncadır" hükmü burada da geçerli sayılmıştır.

"İlâyi kelimetulllah" için yapılan savaşlar çok çetin ve meşakkatlidir. Bunun için beden ile cihad gerek farz-ı ayn ve gerekse farzı kifaye olarak kadınlara değil erkeklere emredilmiştir."[92]

Hanefi Mezhebinin Görüşü

"Kafirlerle savaş akıllı, sıhhatli, hür ve gücü yerinde olan erkeklere farzdır"[93] Erkeklere farzdır sözü özellikle kullanılıyorki bunun dışında kalanlara farz olmadığı ortaya çıksın.

Maliki Mezhebinin Görüşü

"Kavanin" de şöyle denmektedir:

"Cihadın şartlarından birisi de erkekliktir."[94]

---

91 İmam Kasani, *Bedâi's-Senâi fi Tertibi'ş-Şerâi*, VII/98

92 Sa'd b. Şari b. Avz el-Harb, *el-Ahkamulleti Tuhâlifu Fihâl-Mer'etü ve'r-Recul*, 299

93 *el-İhtiyar*, IV/118; el-Harbi, *a.g.e.*, 299

94 *el-Kavaninu'l-Fıkhıyye*, 126

İbn Rüşd' ün "Bidayetül Müctehid" isimli eserinde ise şu görüşlere yer verilir:

"Bu cihad vazifesinin yerine getirilmesinin farzı kifaye olduğu konusunda alimler icma etmişlerdir. Farz-ı ayn değildir. Üzerlerine farz olanlar ise hür, akıllı ve buluğ çağına ermiş erkeklerdir."[95] Çocuklar, yaşlılar ve kadınlar bu teklifin dışındadır.

Şafii Mezhebinin Görüşü

"*Cihad kadına farz değildir. Çünkü cihad savaştır kadınlar ise savaşamazlar.*" Çok ağır ve yorucu savaş şartlarını kadın yaratılışı icabı kaldıramaz.

Minhac'da ise şöyledir:

"*Çocuk, deli ve kadına cihad yoktur."*[96]

Hanbeli Mezhebinin Görüşü:

Muğni ve Şerhu'l-Kebir de şöyle denmektedir:

"*Erkeklik cihadda şart koşulmuştur."*[97]

Dört mezhebin muteber görüşlerinden anlaşılacağı gibi İslam Fıkıhçıları kadınlara savaşın farz olmadığı konusunda ittifak etmişlerdir. Bu ittifak elbetteki kendi görüşleri değildir. Kur'an ve sünnetten temellenmektedir. Şimdi bu konuda Kur'an ve sünnetteki delilleri inceleyelim.

---

95 *Bidayetü'l-Müctehid*, 1/380-381

96 *Muğni'l-Muhtac*, IV/216

97 el-Muğni, *Şerhu'l-Kebir*, 10/366; *a.g.e.*, 300

Yüce Allah şöyle buyuruyor:

"**Ey Peygamber! Mü'minleri savaşa teşvik et.**"[98]

Ayette geçen "müminin" sözcüğü sadece erkeklere hitaptır, kadınları içine almaz.[99]

Hz. Aişe (radıyallahu anhâ)'ya kadınların cihad etmesi ile ilgili soru sorulduğunda şöyle demiştir:

"Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e dedim ki:

"Ey Allah'ın Resulü! Biz cihadı amellerin en faziletlisi olarak görüyoruz. Cihad etmeyelim mi?"

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu:

"*Hayır! Fakat siz kadınlar için cihadın en faziletlisi makbul olan bir hacdır*"[100]

Bu metin İmam Buhariye ait metindir.

"*Sizin cihadınız. Hac'dır*" şeklinde de rivayet vardır.[101] Hz. Aişe (radıyallahu anh)'dan rivayet edilen bu hadis (savaş) anlamında kullanılan cihadın yani savaşın kadına farz olmadığını gösteriyor. Ancak kadın bu amele denk başka bir iş yaptığında erkeklerin savaştan alacağı mükafata denk sevap alıyor."[102]

---

98 Enfal Sûresi, 65

99 *Muğni'l-Muhtar*, 4/ 216

100 Buhari, *Hacc,* 4

101 *Fethu'l-Bari*, 6/75-76

102 Sa'd b. Şari b. Avz el-Harbi, *a.g.e.*, 301

İmam Nesai'nin Ebu Hureyre (radıyallahu anh)'dan rivayet ettiği hadiste ise:

"*Hac ve Umre; bütün zayıfların, yaşlı, güçsüz ve kadınların cihadıdır.*"[103] buyurulmaktadır.

Kadın Hangi Şartlarda Savaşa Katılabilir?

İslam şeriatı, hükümlerin en doğrusunu, insan tabiatına en uygun olanını yürürlüğe koymuştur. Bu konuda da kadının fıtri yapısına uygun bir karar vermiş çok üstün güç ve fedakarlık gerektiren bu meşakketli cihad (savaş) görevini kadına yüklememiştir. Çünkü kadından toplumun beklediği asıl görev savaşması değil, şecaat ve cesaretiyle dünyanın kalbini titreten cengaverlere analık yapmasıdır. Müslüman kadının yapacağı en ulvi şey çocuklarına annelik yapmasıdır. Annelik, en üstün kariyer ve en kutlu görevdir. Yıllardır çeşitli hile ve desiselerle evinden ve ailesinden kopartılmak istenen müslüman hanımların bu kutsal görevlerini küçümsememeleri gerekir. Bilmeliler ki müslüman kadın için annelikten daha ulvi bir görev yoktur.

Müslüman kadının ideali iyi bir savaş komutanı olmak değil, iyi bir savaş komutanına analık yapmak olmalıdır.

Asıl görevi bu olmasına rağmen bir takım zaruri şartlar ortaya çıktığında kadınların sınırlı bir takım görevlerle savaşlara katılmalarına da izin verilmiştir.

---

[103] Nesai, *Hacc*, 4; İbni Mace, *Menasık*, 8

Asr-ı Saadette Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kadınların hastalara hizmet, yaralıların tedavisi, yiyecek ve içeceklerin mücahitlere ulaştırılması gibi görevlerle kadınların savaşa katılmasına müsaade etmiştir. Kadınlara cihad farz kılınmamış isede tatavvu (nafile ibadet) olarak savaşlara katılmalarında bir beis yoktur.[104]

Ümmü Süleym bir gurup Ensarlı kadınla birlikte orduya su taşımak ve yaralıları tedavi etmek için Huneyn savaşına katılır. Elinde de bir hançer vardır. Bu durum Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e bildirilince kendisine:

"Ey Ümmii Süleym! Bu hançer nedir?" diye sorar.

Ümmü Süleym:

"Bunu aldım ki, eğer müşriklerden birisi hana yaklaşırsa karnına batırayım"

Bu cevap Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'ın hoşuna gider ve tebessüm buyurur.[105]

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in hanımlarından bazıları da kendisiyle birlikte savaşlarda yanında bulunmuşlardır. Kendisiyle beraber savaşlara katılan hanımları savaş esnasında, kendisine hizmet ediyorlardı. Hanımlarından, Ümmü Seleme (radıyallahu anhâ) Hayber savaşı ve Mekke'nin fethi esnasında kendisiyle beraberdi. Meymune (radıyallahu anhâ) yine Mekke'nin fethi esnasında yanındaydı.

---

[104] Tarâzi el-Hüseyni, *el-Mer'teü ve Hukukuha fi'l-İslam*, 101

[105] Sübülü's-Selam, 4/1332; Şerhu'n-Nevevi (Sahih-i Müslim), 12/188-189

Hz. Aişe (radıyallahu anhâ) ise Beni Müstalik Gazvesinde Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'e eşlik etmişti. Allah hepsinden razı olsun.[106]

Hz. Fatıma (radıyallahu anhâ) Uhud savaşı esnasında babası Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ile birlikteydi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in zırhı kırılıp mübarek yüzü yaralanınca yanında Sad b. Ebi Vakkas ve Sad. B. Ubade vardı. Hz. Fatıma (radıyallahu anhâ) oraya geldi. Kocası Hz. Ali (radıyallahu anh) su döktü kendisi de Resulullah'ın yüzündeki kanları yıkadı.

Asrı saadette savaşlara katılıp bu savaşlar da şehadet mertebesine ulaşan hanım kahramanlar da vardır.

Atike binti Abdulmuttalib (radıyallahu anhâ) oğlu Abdullah b. Ümeyye el-Mahzumi ile beraber hicri sekizinci yılda gerçekleştirilen Taif muhasarası esnasında İslam ordusu arasında yer aldı. O savaşta şehit olan on iki erkekle beraber şehadete ulaştı.[107]

Raşid halifeler dediğimiz Asrı Saadetten sonra yeryüzünde hak ve adaleti Resulullah'a nisbeten temsil eden dört halife döneminde de kadınlar savaşlara katılmaya devam etmişlerdir.

Arva Binti Haris, İranlılarla yapılan bir savaş esnasında çarşafını giyerek bir gurup müslüman kadınla birlikte İslam ordusuyla savaşan İranlılara arkadan saldırmışlar

[106] Tarâzi el-Hüseyni, *a.g.e.*, 101
[107] İbni Kesir, 2/182

ve savaşın müslümanların zaferiyle sonuçlanmasına katkı sağlamışlardır.[108]

Ümmü Umare (radıyallahu anhâ) Yemen de yalancı Peygamber olarak ortaya çıkan Müseyleme el-Kezzeb'a karşı hazırlanan orduya katıldı. Savaş sırasında kılıç, ok ve mızrakla onbir yerinden yaralandı. Daha sonra eli kesildi. Fakat bütün bu olaylara rağmen savaş bitinceye kadar yerinden ayrılmadı.

Bu savaş esnasında harp komutanlığını yürüten Halid Velid kendisine çok büyük hürmet etti . Diğer bütün müslümanlarda aynı derecede ihtiram gösterdiler. Hatta ordu Medine'ye döndüğünde Halife Ebu Bekir (radıyallahu anh) kendisini bizzat karşıladı.[109]

Hz. Ebu Bekir (radıyallahu anh)'in kızı Esma atıyla birlikte kocası Zübeyr b. Avvam'la birlikte Yermük savaşına katıldı. Düşman ordusuyla savaştı. Şecaat ve cesarette kılıcıyla düşmanlara saldırıp onların boyunlarını koparmada gösterdiği maharette kocasından aşağı değildi. Hz. Esma'nın ve onunla beraber bu savaşta yer alan kadınların gösterdiği sebat erkekleri cesaretlendirdi. Zira İslam ordusu sayıca çok azdı. 46.000 kişilik İslam ordusuna karşılık sayıları 240.000 civarında olan bir düşman ordusu vardı. Ancak bu muazzam kalabalıklarına rağmen Yermük'ün galibi müslümanlar oldu.[110]

---

[108] İbni Esir, 2/284; el-Futuhatı İslamiyye, 43

[109] *el-Futuhâtü'l-İslamiyye*, 1/18-19

[110] İbni Esir, *Tarih*, 2/181

Ümmü Haram Binti Milhan sahabinin büyüklerinden Ubade bin Samit'in hanımıdır. İlerlemiş yaşına rağmen Hz. Muaviye döneminde Kıbrıs adasını fethetmek için hazırlanan orduya katılmış ve adanın fethinden sonra burada vefat etmiştir.[111] Kabri halen burada bulunmaktadır.

Hayber gazasında da müslüman kadınların rolünü unutmamak lazımdır. Eğer savaşlarda bile kadının rolu varsa Allah'a davet hususunda kadının rolünün daha ön planda olması gerekir.[112]

Burada bir tarihi vakıa olarak cereyan eden Müslüman halkların halen sürdürmekte oldukları cihad hareketlerinde müslüman kadınların yüklendikleri misyonada işaret etmek gerekir. Özellikle Anadolu'nun İtalyan Fransız, İngiliz ve Yunan gavurları tarafından işgali sırasında kağnılarla savaş cephelerine silah ve cephane taşıyan, Nene Hatunlar ve Kara Fatma'lar olarak simgeleşip tarihe mal olan; iffetinin kirlenmesindense ölmeyi tercih eden Anadolu'nun cefakar ve vefakâr kadınları hemen hafızalarımızda canlanır. Yine savaş esnasında yoksul Afgan-Hind müslümanlarının altın ve bileziklerini kollarından çıkarıp Hilafet kurtulsun diye Rusya üzerinde Anadolu'ya gönderdikleri de herkesin bildiği bir gerçektir.

---

[111] *el-Futuhâtü'l-İslamiyye*, 1/184

[112] Münir Muhammed Gadban, *Nevevi Hareket Metodu* (trc.) II/123, Nehir Yayınları, İstanbul

Afganistan'ın 1979'da Rusya tarafından işgali üzerine başlayan cihad hareketinde üzerlerine tahrip kalıpları bağlayarak kendilerini Rus tanklarının altına atıp şehadete yürüyen isimsiz kadın kahramanlar. Bu isimsiz kahramanlar Eritre'de, Filistin'de, Cezayir'de, Arakan'da, Çeçenistan'da, Kosova'da, Bosna'da, Keşmir'de Irak'ta ve son olarak Suriye'de sayılamayacak kadar çoktur.

Necip Fazıl'ın:

Geçenler geçti seni uçtu pabucun dama
Çatla Salom-Gomera, Patla Bizans ve Roma.

diye tarif ettiği bu çirkin asrın yüz akı olarak müslüman hanımlar iffet abidesi olarak anılacak zalimlerden sömürgecilerden hesap soran, kahramanların anneleri, eşleri, çocukları ve bizzat failleri olarak tarihe geçeceklerdir. Kabil' de liseli bir genç kızın kendini bombayla Rus tankının altına atmasına şahit olan Çekoslavakya'nın tarihteki Kabil büyük elçisi şu sözleri söylemekten kendini alamamıştır:

"*Benim ülkemin erkekleri, Afgan kadınları kadar cesur olsaydılar bugün ülkem Rus çizmesi altında ezilmezdi.*"

Savaşlarda Kadınların Öldürülmesi

Savaşan erkekler ve savaşan erkeklere isteyerek yardım eden yaşlılar öldürülür. Ancak kadınlar hakkındaki deliller farklıdır:

Hanefiler:

"Deli, kadın ve çocuk öldürülmez" demişlerdir.[113]

Hatta Dinden dönen (mürted) kadınlar da öldürülmez.

Tekrar müslüman oluncaya kadar hapsedilir.[114]

Malikiler:

"Bütün alimler ittifak etmişlerdir ki çocukların ve kadınların öldürülmesi yasaklanmıştır."[115]

Bizansla yapılan ilk çarpışma zorlu Mute Gazvesine giden üçbin kişilik İslam ordusuna Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle hitap etmiştir:

"*Bir kale veya şehri kuşattığınızda insanlardan elini eteğini çekip manastırlarda inzivaya çekilmiş kimseler bulacaksınız, onlara ilişmeyin. Kadınları, çocukları ve yaşlıları kesinlikle öldürmeyin. Hiçbir ağaç sökmeyin ve hiçbir evi yakmayın.*"[116]

---

[113] *el-İhtiyar*, 4/120

[114] Hüsnül Üsve, 586; Terazi, el-Hüseyni, *a.g.e.*

[115] Şerhu'z-Zerkani Ala'l Muvatta İbni Malik, 3/10-11

[116] İmtâu'l-Esma, 1/345-346; Gadban, *Nevevi Hareket Metodu*, II/159

Dil İle Cihad

Yüce Allah gönderdiği son ilahi kitap olan Kur'an-ı Kerim'de kullarına tebliğ görevini farz kılmıştır. Bu görev bütün peygamberlere farz kılındığı gibi, Ümmeti Muhammed' den Allah yoluna çağıran herkes içinde farzdır.[117]

Hiçbir zorbanın tehdidinden korkmadan, hiçbir kınayıcının kınamasına aldırmadan, tek hesap verilen otorite olarak yüce yaratıcıyı kabul ederek Allah'a davet her müslümanın en mühim görevidir. Bu yol bütün Nebi ve Resullerin yoludur.

"**Allah kendilerine kitab verilenlerden "Onu mutlaka insanlara açıklayacaksınız, gizlemeyeceksiniz" diye söz almıştı. Fakat onlar, verdikleri sözü arkalarına attılar ve ona karşılık birkaç para aldılar. Ne kötü şey satın alıyorlar (onlar)**"[118]

---

[117] Ali Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, 1/164

[118] Al-i İmran Sûresi, 187

"**Onlar ki Allah'ın risaletini (emirlerini) tebliğ ederler, yalnızca O'ndan korkarlar. O'ndan başka hiçbir kimseden korkmazlar. Hesap görücü olarak Allah kafidir.**"[119]

Kur'an-ı Kerim, silahlı mücadele esnasında dahi Allah'ın dinini talim ve tebliğ görevini yürütecek bir gurup ilim erbabının, davetçinin bu görevlerini sürdürmelerini istemiştir.

"**Müminlerin tümünün savaşa çıkmaları gerekmez.**"[120]

Bu ayette geçen "Nefere" kelimesi (cihada) çıkmak anlamında kullanılmaktadır. Ancak bu kelime adet itibarıyle ilim talebi ve öğrenimi için cihad manasındadır.[121]

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz:

"*En üstün cihad, zalim sultan (devlet başkanı-vali) nezdinde hakkı söylemektir*"[122] buyurarak dil ile cihadın ne kadar büyük bir vazife icra ettiğini açıklamıştır.

Bu hadis-i Şerifte geçen cihad bizim siyasi cihad diye anlattığımız cihad türüdür. Çünkü zalim devlet adamına hakkı söylemek düzenin daha iyi, adil işlemesi için verilen cihaddır.[123] Öyle ise Müslüman hanımlar yaşadıkları

---

[119] Ahzab Sûresi, 39
[120] Tevbe Sûresi, 122
[121] Said Havva, *Allah Erinin Ahlak ve Kültürü*, 546
[122] Ebu Davud, *Melahim*, 17; Tirmizi, *Fiten*, 13
[123] Said Havva, *a.g.e.*, 546

ülkenin kimler tarafından idare edildiğini de görmek ve ona göre tavır belirlemek zorundadırlar.

Dil İle Cihadda Dikkat Edilecek Hususlar

a. Dil ile yapılan cihadın tebliğ etmek, bildirmek ve anlatmaya yönelik olduğu unutulmamalıdır. Karşı tarafı itham eden bir dil asla kullanılmamalıdır. Yüce Allah (celle celâluhû) şöyle buyuruyor:

"**Ve bununla (Kur'an ile) onlara karşı büyük cihad et.**"[124]

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimizde bu hususla ilgili olarak şöyle buyurmuştur:

"*Tek bir ayet bile olsa benden tebliğ edin. Kim bana kasten yalan isnad ederse cehennemde yerini hazırlasın.*"[125]

b. Muhatabın anlayacağı tarzda ve onun ilgisini çekecek konular üzerinde konuşmalı, kültür farkı ve anlayış tarzına dikkat edilmelidir.

c. Kırıcı, nefret ettirici bir uslup yerine, teşvik edici, özendirici bir dil kullanılmalıdır.

d. İhtilaflı konular, özel ihtisas gerektirecek meseleler yerine özellikle Tevhid inancı ve onunla alakalı mevzular Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in ve ashabının hayatı öncelikli olarak anlatılmalıdır.

---

[124] Furkan Sûresi, 52

[125] Tirmizi, *Sünen*, 4/148

Dil İle Cihadın Bölümleri

1. Vaaz, Hutbe ve Konferanslar

Konferans; dinleyicilerin karşısına geçip güzel bir uslupla insanlara konuşmaktır.[126] Bu ikisi (hitabet ve konferans) insanları eğitip yönlendirmede en önemli unsurlardandır. Eğer güçlü bir hatip ve başarılı bir konferansçı var ise çok iyi neticeler elde edilir.[127]

Hutbeyi Cuma ve bayram namazlarında imam okur. Ancak vaaz ve konferansı gerek camide ve gerek cami dışında müslüman hanımlar çok yaygın bir şekilde kullanabilirler.

Konferanslarda asıl olan hatibin samimi olması kendi kalbinden, dinleyicilerin kalbine, kendi aklından, dinleyicilerin aklına gerçekleri nakletmesidir. Hitabet bu samimiyet içerisinde olursa bütün insanların kalbine İslam dolar.[128]

Herkes konferansçı olamaz. Ama insanları konferansa çağırabilir. Konferansçıda kibirli ve mağrur olmamalıdır.[129] Alçak gönüllü, yumuşak sözlü olmalıdır. Tenkitten daha ziyade ufuk açıcı hedef ve gayeler göstermeli, insanların ayıplarını yüzlerine vurmamalıdır. Bir hayra aracılık onu yapan gibidir. O halde konferans ve seminelerlere

---

[126] Prof. A. Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, 1/173
[127] Said Havva, *Allah Erinin Ahlak ve Kültürü*, 558
[128] A. Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, 1/179
[129] Said Havva, *a.g.e.*, 560

insanları çağırmada, hakkın daha geniş kitlelere ulaşmasında çok gayret edilmelidir.

2. Ev, Okul, İş ve Toplantılarda Yapılan Dersler

Ev, okul, işyeri ve çeşitli vesilelerle bir araya gelmelerde yapılan dersler, özel sohbetler özellikle konuşmacı ile dinleyici arasında yakın bir ilişki ve samimi bir ortam oluşturduğu için insan kazanma açısından çok faydalı olmaktadır.

Meydanlarda ve konferans salonlarında genele hitaben yapılan konuşmalar çoğu kez dinleyiciler arasında muhatap bulamayabilir. Ama evlerde ve mescidlerde yapılan özel sohbetler muhatapların öğrenim durumu, düşünce yapısı, fikri olgunluğu dikkate alınarak yapıldığı için daha verimli ve faydalı olmaktadır.

"*Bu tür dersler insanların hem din hemde dünyalarını tanımada en önemli araç olduğu gibi, insanları hoca talebe ilişkisi içerisinde birbirine ve dinlerine bağlayan bir vesiledir de.*"[130] Gençliğin şımarık, vurdumduymaz bir ruh haleti içerisinde depreşip durmasını öneleyecek en etkili yol budur.

"*Cami ve evlerde verilen derslerin büyük yararı vardır. Bunlar davet için en güzel araç olduğu gibi, sapık fikirlerden arınmak için de en önemli bir vesiledir.*"[131]

---

[130] A. Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, l/186

[131] Said Havva, *a.g.e.*, 560

Dini eserlerin hiçbir tetkikten geçmeden gelişi güzel yayınlandığı, insanların okuduğu eserlerin, yazarların birbirlerine zıt fikirleriyle imanından dahi şüphe eder konuma geldiği çağımızda bozuk düşüncelere karşı gençleri bu ders halkalarında yetiştirmek şarttır. Belki hanımların camilerde toplanmaları çoğu kez sakıncalı olabilir. Ama onlarda özellikle kendi aralarında bir ders düzeni içerisinde kitap okuyabilir, haftalık ve aylık sohbetler tertipleyebilirler. İşte bu derslerde okuyacakları kitapların sahih İslam akidesine (ehli sünnet akaidine) uygun olmasına dikkat etmeleri gerekir.

Bu Derslerde Güdülmesi Gereken Hedefler

1. İnsanlarla tanışmak.

2. İnsanlara tesir etmek, İslam akidesine ve ibadetlerine bağlanmak.

3. İslam düşmanlarının yaydığı sapık fikirleri tashih etmek.

4. İnsanların nefislerine İslam ahlak ve faziletini yerleştirmek.

5. Edep ve terbiye öğretmek, nerede nasıl davranacağını kavratmak.

6. Çeşitli mesele ve hükümler hakkında yorum yapacak yüksek bir kapasiteye ulaştırmak.[132]

[132] A. Abdulhalim, *a.g.e.*, 1/179

3. Mektuplaşma, Telefonlaşma, İnternet Siteleri

Başkalarına mektup yazıp onları İslam'a davet etmek, İslam'a davette önemli araçtır. Günümüzde özellikle İslam düşmanları bunu sıkça kullanmaktadır.

Yehova şahitlerinin Hristiyanlığa çağıran mektup ve broşürleri her tarafa ulaşmaktadır. Büyük davetçi Üstad Abdulhalim Mahmud'a bakınız nasıl serzenişte bulunuyor:

"Şimdi kendimize soralım

Bu gün müslümanlardan hangimiz gayri müslim birisine İslam'a davet mektubu yazıyoruz?

Hangimiz bir kardeşimizi hayra, İslam'a ve İslam ahlakına yapışmaya çağıran bir mektup yazıyoruz?

Hangimiz, kibirli ve inatçı kişilere hakkı ve doğruları açıklayacak bir mektup yazıyoruz?

Hangimiz, özellikle de İslami ilimlerle uğraşan alimler, İslam'a karşı savaşan laiklerin fikirleriyle mücadele edecek, onları düzeltecek mektuplar, makaleler yazıyor?

Hangi müslüman devletler, gayri müslim devletleri İslam'a çağıran mektuplar yazıyor?"[133]

Bütün bunları yazmak vacibtir. Çünkü Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz:

"*Yüce Allah'ın senin elinle bir tek insanı hidayete erdirmesi kırmızı nimet (altın) Zardan senin için daha hayırlıdır*"[134] buyuruyor.

---

[133] A. Abdulhalim Mahmud, 1/184

[134] *Riyazü's-Salihin*, 486 (96); Asım Köksal, *İslam Tarihi*

Aslında mektupla İslam'a davet peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sünnetidir. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) birçok kabile reisine, krallara, devlet başkanlarına mektuplar yazarak onları İslam'a çağırmış, bazılarınında müslüman olmasını sağlayarak onları ateşten kurtarmıştır.

İslam tarihi ve siyer kitapları Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in elliden fazla davet mektubu gönderdiğini yazmaktadır.[135]

Bizans Kralı[136] İran Kisrası[137] Mısır kıptılerinin kralı Mukavkıs[138] bunlardan bir kaçıdır. Çeşitli nedenlerle, aile ve akraba çevresinden uzaklaşan insanların terkettikleri yerleri tümüyle boşlamayıp eski çevrelerini zaman zaman hiç değilse mektupla, mali imkanlar müsaitse telefonla arayıp, hal, hatır sormaları onları hayra ve kurtuluşa çağırmaya devam etmeleri İslami bir sorumluluktur.

4. Kitap Okutma

Silahlarla ülkeler, kitaplarla gönüller fethedilir. Kitaplar dünyayı değiştirmek için silahçılardan etkilidir. Ülkeler silahlarla fethedilir ama kitaplarla korunur.

---

[135] A. Abdulhalim Mahmud, 1/186

[136] A. Abdulhalim Mahmud, Âlemiyyetü'd-Da'veti'l-İslamiyye, 2/469

[137] A. Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, II/481

[138] A. Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, II/471

İslam'ın bir din, bir devlet, bir inanç ve bir şeriat olduğuna insanları ikna edecek en açık davet kitaptır.[139] Gerçekten pratikte şayet okuyucusu varsa kitap yayınlamanın yararları pek çoktur. Çünkü müslümanlar için faydalı olan düşünce ve fikirler ancak kitap sayesinde yayılır. Bu bakımdan dil ile cihadın en önemli unsurlarından biri de kitaptır.[140]

Herbir müslümanın kendi durumuna göre bir kütüphanesinin bulunması gereklidir. Yani kendi dilinden kendisini eğitecek bir kütüphane. Bazen kitap satın alıp hediye etmeli, bazen iade etmek kaydıyla okumaları için kitaplarımızı başkalarına vermeliyiz. Fakat tavsiye edeceğimiz kitaplar konusunda çok ciddi olmalıyız. Bozuk ve sapık kitapları tanıyıp, onları tavsiyeden uzak durmalıyız.[141] Müslümanlara kitap basım ve yayımı hususunda adeta feryat edercesine çağrı yapan büyük davetçi Üstad Ali Abdulhalim Mahmud'u dinleyelim:

"Yeryüzünde Allah'ın şeriatı ve nizamının kulları üzerine tatbik edilmesi için yapılan bütün çalışmalar tamamen yeni kitaplara ihtiyaç duymaktadır. Bu ihtiyaç insan nefsi için gerekli olan beşeri ihtiyaçlardan daha az değildir. İhtiyaç duyulan bu kitapların en güzel şekilde hazırlanıp basılması dağıtılmasının lüzumu inkâr edilemez bir gerçektir.

---

[139] A. Abdulhalim Mahmud, *Fıkhu'd-Daveti İlallah*, 1/196

[140] Said Havva, *a.g.e.*, 558

[141] Said Havva, *a.g.e.*, 559

Buna rağmen bazı salih müslümanların Avrupa ve Amerika'da mülk edinip saltanat sürdüklerini işitiyor musunuz? İşitiyor musunuz? Bunların hesabını Yüce Allah soracak. Öyle bir günde soracak ki temiz bir kalp hariç ne bir mal ne de evlat fayda verecek. Bu durumda mallarını İslam ve müslümanların hizmetine Allah için sunan kalpten daha temizi olur mu? Tebliğ ettim mi? Şahid ol Ya Rab!"[142]

İslam'a davet çalışmalarına fiilen katılan İslam alimleri kitabın ne kadar mühim bir görev ifa ettiğini yakinen görüyor ve feryad ediyorlar. Gerçekten de bazen muhatabımızın bir yanlışını düzeltmeye kalktığınızda o hemen savunmaya kalkışır. Siz üstüne gittikçe o da yanlışına iyice sarılır. Eğer cedelleşmeye devam ederseniz ya o kazanacak yada siz. Siz cedelleşmeyi kazanırsanız adamı kaybedeceksiniz. Halbuki maksadınız bu değil. Cedeli değil adamı kazanmak maksat. Fakat kitap böyle değildir. Eğer okunursa kitap sözlü ifadelere göre daha ciddi ve münazaradan uzak bir ortamda okuyucusunu ikna bakımından daha etkilidir.

5. Gazete, Dergi ve Televizyonlar

Günümüzde "Kamuoyu" dediğimiz gündemi oluşturan tartışmalar çeşitli gazete ve dergilerde köşe yazarlığı yapan kişilerin makalelerinden ve gazetelerin manşet haberlerinden çıkmaktadır. Gazetelerin önemli yazarlarının

[142] A. Abdulhalim Mahmud, *a.g.e.*, I/200

el attığı konular hemen manşet olmakta, valiler, milletvekilleri, bakanlar hatta devlet başkanları basının üzerlerine gitmesiyle bunalmakta, onların isteklerini yerine getirmek zorunda kalmaktadırlar.

Asrı saadetin gazeteleri diyebileceğimiz şairler o günün şartlarında köy köy, kasaba kasaba gezip İslam'ı kötülemekte, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ve ailesi hakkında ileri geri konuşmakta idiler. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) onların bu düşmanca tutumlarına oldukça rahatsız olmuş hatta zengin ve şımarık bir yahudi şair olan Ka'b bin Eşref'in susturulması için öldürülmesine müsaade etmiştir.[143]

Siyasi dergi ve gazeteler değişik uslup ve ifadelerle sapıklıklara gereken cevapları vermektedir. Sapıklıklar bunlar aracılığıyla açıklanıp öğrenilebilir. Şer yuvaları direkt olarak açıklanır. Yapacağımız tek şey bunların müslümanların eline ulaşmasını sağlamaktır.[144]

Özellikle hergün İslam'a küfreden, müslümanların her türlü haktan yoksun bırakılıp, sokaklarda dahi dolaşmasına tahammülü olmayan, üniversitelerden, okullardan, devlet dairelerinden İslam'ı anımsatan, İslam'a ait ne varsa hepsinin silinip atılması, kovulup kapı dışına konmasını isteyen, bir valinin namaz kılmasını irtica suçu sayan gazete ve dergilerin yüzde 99.5'i müslüman sayılan bu ülkede

---

[143] Asım Köksal, *İslam Tarihi*; Prof. İhsan Süreyya Sırma, *İslami Tebliğin Medine Dönemi ve Cihad*, 26

[144] Said Havva, *a.g.e.*, 559

bu kadar çok satması büyük bir tezaddır. Bu hadise aynı zamanda basının gücünü göstermekte, camiye giden müslümanın kafasını nasıl esir alıp, sarhoş ettiğini ispatlamaktadır. Yahudi asıllı bir aileden olan ve bugün en çok satan bir gazetenin kurucusu olan Sedat Simavi 1948'de yeni bir gazete çıkarmaya kadar verdiğinde "Bab-ı Ali 'de fikri idam edeceğiz" demiş ve çıkardığı gazeteler o günden beri bu işlevini hiç ara vermeden sürdürmüştürler.

Bilgi çağı denilen günümüzde televizyonlar, her evde bir fesad atmosferi oluşturmakta, insanların beyinlerini dumura uğratmaktadır. Ne sohbet, ne ziyaret, ne ibadet kaldı evlerde. Bu büyük tehlike özellikle çoğunluk vaktini evde geçiren kadınları daha çok etkilemektedir. Salih bir çevre edinememiş müslüman hanımların televizyonkolik olmaları işten bile değildir.

Bunun için müslümanlar kendi medyalarını kurmalı, satın aldıkları gazete ve dergilere, izledikleri televizyon programlarına çok dikkat etmelidirler. Müsbet medya desteklenir, onlar en çok satan, en çok okunan medya haline gelirse birçok problem daha kolay halledilmiş olur.

6. Ferdi Davetler, Ev ve İş Ziyaretleri, Özel Toplantılar

Fert bazında güzel ilişki kuranlar her zaman davet çalışmalarının temelini oluşturmuştur.[145]

[145] Prof. Seyyid Muhammed Nuh, *Ferdi Davet Fıkhı*, Türkçesi: Mustafa Kasadar, 57

Sıla-i rahim dediğimiz yakın akrabaları, baba dostları tanıdık ve arkadaşları ziyaret etmek, müslüman kardeşlerimize ikramda bulunmak, onların sevinçli ve kederli anlarını birlikte paylaşmak insani ve İslami bir görevdir.

Akıllı ve uyanık bir müslüman bütün bu görevlerini yerine getirirken bunları tebliğ vasıtası olarak kullanır, ince bir hesap, derin bir anlayışla mesajını insanlara ulaştırır.

İnsan düşüncesini tek olarak etkileyip onu aydınlatmak çok daha faydalıdır. Çünkü insan teke tek görüşmede başka hiçbir etki altında kalmadan karşısındakini dinler. Bu bakımdan dil ile cihadın en önemlilerinden biri de insanlara birebir direkt olarak görüşmek, onlarla konuşup, dost olmak, kitap hediye etmek, evlerde ve iş yerinde ziyaret etmektir.

Ayrıca yeri geldikçe geziler tertiplemek, yemek ziyafetleri vermekde düşünce ve fikirleri tartışmak için güzel ortamlar sağlar. Bu metod aynı zamanda sünnettir. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de bunu yaparlardı.[146]

Evlerde düzenli ve sistemli toplantılar yapılmalı buralarda İslam anlatılmalıdır.[147]

Bu sayılanlardan başka da elbette dil ile cihadın yolları vardır. Fakat biz buraya en önemlilerini almaya gayret ettik. Aslında her müslüman mesleği ne olursa olsun bir davetçidir. Kimin, kimden nasıl etkileneceği belli olmaz.

---

[146] Said Havva, *Allah Erinin Ahlak ve Kültürü*, 560

[147] Said Havva, *a.g.e.*, 561

Bunun için İslam daveti özel olarak bir sınıfa değil tüm inananlara yüklenmiş bir görevdir.

Şiirle cihad, yazıyla cihad, ilan vermek suretiyle cihad yapıldığı gibi, öğretmen derste, işçi arkadaşları arasında, doktor hastaları arasında, çiftçi köyünde, esnaf komşuları arasında bu cihadı sürdürecektir.

Yapılan işleri olduğundan fazla görüp basit şeylerle yetinip tatmin olmak yersiz bir hareket olduğu gibi, bunları önemsiz görüp ihmal etmek de haksız bir harekettir.

"*Kim hidayete çağrırsa ona tabi olanın ecri kadar diğerininkinde hiçbir noksanlık yapılmadan kendisine verilir.*"[148]

Ebu Hureyre (radıyallahu anh) rivayet ediyor. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurdu: "*Dünya lanetlenmiştir. Üzerindekiler de lanetlenmiştir.Ancak zikrullah ve zikrullaha yardımcı olanlar ile öğreten ve öğrenen hariç.*" [149]

Nefis Tezkiyesi

Müslüman kadınların, kızların davet çalışmalarına ilgisini artırmak, görevlerini hatırlatmak amacıyla hazırladığımız cihadla ilgili bu açıklamaların hemen akabinde nefis tezkiye konusuna kısa bir dokunuş yapmak

[148] Müslim, 16

[149] Tirmizi, 2323; İbni Mace, 4112

istiyoruz. Zira nefsin ıslahı, Allah'a muti olması ile cihad arasında sıkı bir bağ vardır.

Cihad bir ibadettir. İbadetler ise bir sonuç değil, bir araçtır. Sonuç ise yüce yaratıcının rızasını kazanmaktır. Cihada sadece dünyevi maksatlarla, şan ve şöhret için katılanlara uhrevi bir mükafat yoktur.

Her ibadetin özü meşhur "Ameller niyetlere göredir" hadisininde ifade ettiği gibi Allah rızasıdır. Allah'tan korkmak ve O'nun rızasını kazanmanın en büyük yolu cihaddır. Ancak bu cihad, abdestsiz, namazsız, zühd ve takvadan uzak bir şekilde icra edilemez. Bu manada zühd ve takvanın en az cihad kadar anlaşılması ve önem verilmesi gereklidir. Zühd ve takva olmadan yapılan hiçbir amelin Allah katında makbuliyeti yoktur.

Muaz b. Cebel (radıyallahu anh) Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'den rivayet ediyor:

"Muhakkak ki mümin hakk yanında esirdir. Kulağı, gözü, dili, ayağı, karnı, ferci üzerinde bir gözetleyici olduğunu bilir. Hatta göz kırpmasında dahi onun ızdırabı asla dinmez. Sabah akşam ölümü bekler. Takva bekçisi, Kur'an delili, korku düstürü, namaz sığınağı, oruç siperi, doğruluk veziri, haya emiri, sadaka kurtarıcısıdır. Rabbide bütün bunların arkasında gözetleyicisidir."

"*Ey Muaz! Kur'an mü'minin nefis ve şehvetinin birçok isteğini kayıtlıyor.*

Ey Muaz! Nefsim için istediğimi senin içinde istiyorum.

Cebrail (aleyhisselâm)*'ın bana yasakladığını bende sana yasaklıyorum."*[150]

Kur'an ve sünnete sahabe ve tabiin devrine gözatar, Kur'an ve hadisi şerifleri etraflıca incelersek, Kur'an'ın dinin önemli bölümlerinden birisine "Tezkiye" deyimiyle işaret ettiğini görürüz. Kur'an "Tezkiye"yi Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in gönderiliş gayesinin dört temel esasından biri saymaktadır.[151]

"**O'dur ki ümmiler içinde, kendilerinden olan ve onlara Allah'ın ayetlerini okuyan, onları tezkiyeden (temizleyen), onlara kitab ve hikmeti öğreten bir peygamber gönderdi. Oysa onlar, önceden apaçık bir sapıklık içinde idiler.**"[152]

Ayeti kerimede geçen "Tezkiye" nefsi faziletlerle donatmak onu terbiye etmek, kötülüklerden uzaklaştırmaktır.[153]

İnsanların nefislerini tezkiye etmeleri, temizlemeleri dünya ve ahirette hayır ve hasenatla doldurmaları gerekir. Allah'a davet eden kişi insanların nefislerini Allah'ın vahyiyle temizler, ruhlarını, akıllarını ve bedenlerini

---

[150] Abdullah b. Ahmed b. Kudame, *Errikkatü ve'l-Büka*, 43-44, Darul Kalem, Dimeşk 1994

[151] Ebul Hasan Ali el-Haseni en-Nedvi, *Rabbaniye La Ruhbâniyye*, 8

[152] Cuma Sûresi, 5

[153] Ebu Hasan Ali el-Haseni en-Nedvi, *Rabbaniyye La Ruhbâniyye*, 9

bununla doldurur, onları mükerrem insana yakışır bir seviyeye çıkarır.[154]

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in kurduğu devlet dünyanın en kudretli devleti haline geldiği ve kendisi bu devletin zahiren ve batınen başkanı bulunduğu halde yaşayışında hiçbir değişiklik olmamış, dünyaya iltifat etmemiştir. Altına minder dahi koymadan yerde oturmaktan çekinmemiştir.

Hz. Aişe (radıyallahu anhâ) anlatıyor:

"Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in karnı hiçbir zaman doymadı. Ama asla kimseye şikayet etmedi. Fakirliği zenginlikten daha çok severdi. Sabaha kadar açlıktan bükülseydi, yine bu hal onu gündüz oruç tutmaktan alıkoymazdı.[155]

Onun bu haline acırdımda aç karnımı elimle meshederek içimden derdim ki,

"*Canım sana feda olsun, hiç değilse sana yetecek kadar rızka ulaşsaydın.*"

"*Ey Aişe! Bana dünya ne gerek? Ululazim Peygamber kardeşlerim bundan daha şiddetlisine sabrettiler ve bu hal üzere Rablerine gittiler.*"[156]

Hz. Peygamber zühd ve takvanın zirvesindeydi . Onu dünyanın hiçbir cazibesi rabbine kulluktan

---

[154] Ali Abdulhalim Mahmut, *a.g.e.*, 2/312-313

[155] Kadı İyaz, *Şifa*, 110-111

[156] Kadı İyaz, *Şifa*, 110-111; Doç. Dr. S. Ateş, *İslam Tasavvufu*, 12

alıkoymamış, debdebeli ve lüks bir hayatı hiçbir zaman olmamıştı. Allah Resulünün izinden giden müslümanlar özelliklede hanım kardeşlerimiz İslam coğrafyasının birçok bölgesinde bir lokma ekmeğe muhtaç milyonlarca din kardeşimizin yaşadığı bu çağda evlerini firavun saraylarına benzetmek için birbirleriyle yarış etmek yerine, Allah'a daha iyi kul olma gayreti içerisinde olmalıdırlar.

Müslümanlar dünyanın aldatıcılığına kendilerini kaptırmamaları için Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in sireti ile sahabei kiramın İslam uğruna katlandıkları sıkıntıları sıkça okumalıdırlar.

Bazen olurdu ki Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in evinde iki ay duman tütmez yemek pişmezdi. Kendisi ve ailesi sadece hurma ve su ile idare ederdi.

Ashab-ı Suffe'den bazıları:

"*Ey Allah 'ın Rasulü! Hurma yemekten ciğerlerimiz kavruldu*" demişlerdi de Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

"*Peygamberiniz hurmadan başka bir şey mi yiyor? İki aydan beri azığımız sadece hurma ve sudur"* buyurmuştur.[157]

"*Resulullah'ın karnı hiçbir zaman buğday ekmeği ile doymadı."*[158]

---

[157] Doç. Dr. S. Ateş, *a.g.e.*, 15

[158] Serrac, *Al Luma*, 134; Doç. Dr. S. Ateş, *a.g.e.*, 15

İslam şekilden ibaret kuru bir emir ve nehiyler yığını değildir.[159] Dinin kemali, toplum hayatının düzelmesi, ferd hayatında gerçek anlamda huzur ve huşunun oluşması ancak nefis tezkiyesinin pratik hayatta gerçekleşmesiyle mümkündür.[160]

Abdulkadir Geylani "Fethur Rabbani" isimli eserinde "*Sofi içini ve dışını Allah azze ve cellenin kitabı ve Resulullah* (sallallahu aleyhi ve sellem)*'in sünnetine uygunlukla temizleyendir*" demektedir.[161]

"*Çeşitli ilim dallarında birbirini geçmek için çalışan ve sözleri avamın iç güdülerini harakete geçirmekten başka bir şeye yaramayan kalpleri boş bir takım profesörler vardır. Muhakkak ki bu din onların dilleriyle hiçbir menfaat elde edemez. Ancak kalpleri öldükten sonra dirilen ve Allah korkusundan titreyenler bu dine yararlı olurlar."*[162]

Alimler, gösterişe fazla düşkün olmaları; fakirlikten, halkın ve yöneticilerin öfkesinden çok korkmaları, rahat ve lüks hayata fazlaca düşkün olmaları nedeniyle İslam'a daveti gereği gibi yapamamaktadırlar. Kin, hased, pintilik, riya, benlik, iki yüzlülük, makam sevgisi, yağmacılık, ihtiras gibi pis duygular nefis tezkiyesi yapılmadığı için topluma yayılmış birer beladır. Bütün bunların ilacı ise

---

[159] Doç. Dr. S. Ateş, *a.g.e.*, 22

[160] en-Nedvi, *a.g.e.*, 12

[161] Muhammed el-Gazali, Rekâizu'l-İman Beynel Akli ve'l-Kalb, 150

[162] Muhammed el-Gazali, *a.g.e.*, 151

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in gerçekleştirmek için gönderildiği "Nefis Tezkiyesi"dir. Alimlerden beklenen ise Rabbaniliktir.[163]

[163] en-Nedvi, *a.g.e.*, 20 (Trc: İsmet Ersöz)

Dördüncü Bölüm

FERDİ DAVETTE TAKİP EDİLECEK ÖNCELİK SIRASI VE ASRI SAADETTEN FERDİ DAVET ÖRNEKLERİ

Dr. Seyyid Muhammed Nuh

Ferdi Davette Öncelik Sırası

Ferdi davetin her alanda, her türlü şart altında ve her insanla sürdürülmesi gerekir.

Bu meydanda, bu sahada birinin diğerine üstünlüğü ve önceliği vardır. Yine aynı şekilde bir grubun, bir sınıfın diğer sınıfa göre üstünlük ve önceliği vardır.

Ne vaki bugün İslam âleminin geçirmekte olduğu kritik zaman dilimi, suretle ve ihlasla koşmayı gerektiriyor. Yeryüzünde Allah'ın kaderinin gerçekleşmesi için her kesin tek bir ipe dizilmiş gibi (saf tutarak) nefsini yere sererek, kurban ederek yeni dengeleri oluşturması gerekir.

Bu meydanda, bu sahada birinin diğerine üstünlüğü ve önceliği vardır. Yine aynı şekilde bir grubun, bir sınıfın diğer sınıfa göre üstünlük ve önceliği vardır.

1. Müslüman'ı Davet Etmek Gayrimüslimden Önce Gelir

Bu gün aranılan en önemli şey; Müslümanları yaşamış oldukları ve içinde bulundukları ortamlardan, eksik

anlayış, donuklaşmış davranış, boş söz, haddi aşma ve benzeri şeylerden kurtarmak, onların İslam'ı, doğru ve şümullü olarak kavramalarını sağlamaktır. Tıpkı Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) getirdiği şekilde İslam'ın kaidelerini öğrenmeleri, sonrada bu kaidelerin keyfiyetlerini İslam'ın yerleşik uygulamalarına uygun olarak tahkik etmeleridir. İşte bu hareket Müslümanlara dünyada izzetli olarak yaşamayı ahirette de saadete ermeyi sağlar.

2. Neseben ve Hısımlıkla Akraba Olanların Daveti Diğerlerinden Öncedir

Akrabalar davetçi tarafından bilinir ve tanınır. Ayrıca onlar hakkında bilgi toplamaya ihtiyaç yoktur. Aynı şekilde bunlar da davetçileri tanırlar. Zaten bunları bırakıp uzaktakilere gittiğinde ayıplanırlar. Ayrıca Allah'ın (azze ve celle) indinde de bunlardan sorumludurlar. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz komşularını bilgilendirmeyen, onlara İslamî esasları öğretmeyenleri büyük bir belayla tehdit etmiş bu teklifi yerine getirmeleri için bir yıl müsaade etmiştir.

"*Şu milletlere ne oluyor ki komşularına dinlerini kavratmıyorlar, onları bilgilendirmiyorlar, onlara nasihat etmiyorlar, iyiliği emretmiyorlar, kötülükten de sakındırmıyorlar.*

Şu millete de ne oluyor ki komşularından bilgi edinmiyorlar, dinlerini öğrenmiyorlar nasihat almıyorlar.

Allah'a yemin olsun ki ya (bu) kavim komşularını tanır, onlara dinlerini öğretir, onlara nasihat eder ve onlara

iyiliği emreder; o kavim de komşularından ilim öğrenir, dinde ince anlayış sahibi olur, öğüt alır yahut da anlara bela çok acele olarak iner."

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) bunu o kadar çok tekrar etti ki bu hitaptan tedirgin olanlar:

– Bize bir yıl müsaade et, dediler. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) de onlara, (komşularını ve akrabalarını) bilgilendirmeleri ve nasihat etmeleri için bir yıl müsaade etti.[164] Sonra da şu ayeti okudu:

"**İsrailoğullarından küfredenler Meryem oğlu İsa ve Davud'un (as) lisanıyla lanetlenmişlerdir.**"[165]

Resullullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) uymak ve onu örnek almak açısından da durum böyledir. Çünkü Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) davet çalışmalarına başladığı zaman Yüce Allah yakın akrabalarını korkutmamasını emrederek şöyle buyurmuştur;

"**(Önce) en yakın akrabanı uyar.**"[166]

3. Küçüklerin Daveti Büyüklerden Önce Gelir

Küçükler, muayyen bir hareket veya fikir etrafında henüz kesin kararlarını vermiş değillerdir. Bunlarla çalışmak, yolunu seçmiş büyüklerle çalışmaktan daha

---

[164] el-Heysemi, *Mecmuu'z-Zevâid ve Menbeu'l Fevaid,* Kitabul-İlm, Kahire, 1396 H., C. I, s.164.

[165] Maide, 78.

[166] Şuara, 214.

kolaydır. Ayrıca büyüklerin irtibatlı oldukları yerler ve sorumlulukları daha çoktur. Toplum içerisinde yer alır ve dünyevi kazancını kaybetmekten korkarlar. Daveti kabul eden küçükler şekillenme ve oluşuma direkt olarak dahil olurlar. Davetçi onun cahiliye âdetlerini ve çeşitli şüphe ve tereddütlerini silip atmak için uzun bir zaman harcamaz. Hemen onun ahlakının güzelleşmesi, İslamî âdet ve faziletlerle donanması için işe koyulur.

Bugünün küçüğü yarının büyüğüdür. İşte bu yeni nesil ümmetin geleceğidir.

4. Mütevaziyi (Alçak Gönüllü) Davet Mütekebbirden (Kibirli) Önce Gelir

Tevazu, hakkı kabul edip onunla amel edebileceğine bir işarettir. Kibirlenme ise onun insanları küçük düşürüp, hakkı aptalca inkâr edeceğine işarettir. Bütün Nebi ve Resullerin tabileri her şükreden mütevazi zenginler ile sabırlı, zayıf fakirler olmuşlardır.

5. Kültürlü Olanı Davet Ümmiden Önce Gelir

Yaşadığımız çağda toplum içerisindeki kültürlü insanlara baktığımız zaman onların diğerlerine göre fikirleri muhakeme edip tartmada ve fikirleri seçmede daha iyi durumda olduklarını görürüz. Bir kişi bilinçli olarak bir fikri seçerse genellikle o fikre sarılır, gereğini yerine getirir.

6. Herhangi Bir Cemaate Üye Olmayanı Davet Etmek Üye Olandan Öncedir

Çünkü bir cemaat üyesi olmayan kişi bütün grup ve cemaatlerin orta yerinde bulunur. Cemaat mensubu ise merkezden bir tarafa yönelmiştir. Onu tesir merkezine çekmek ise cemaat mensubu olmayana göre çok daha zordur. Ancak bir guruba mensup olan bu kişi fikir ve kanaatini değiştirirse mensup olduğu büyük kabiliyetiyle birlikte Allah'ın dinini yaşamaya başlar, davet çalışmalarına yönelir.

7. İş veya Meslek Arkadaşının Davet Edilmesi Diğerlerinden Öncedir

Her meslek grubu arasında yardımlaşma, kaynaşma ve direkt ilişki vardır. Çünkü aralarında dolaşan söz daha uyumlu ve müşterek noktalar daha çok olur. Mesela; doktor olan birisi mühendislere göre doktorlara daha iyi tesir eder. Yine avukat olan birisinin avukatlara tesiri öğretmenlere tesirinden daha fazladır.

8. Kavmi Üzerinde Etkili, Nitelikli Kişilerin Davet Edilmesi Diğerlerinden Öncedir

Bu gibi kişiler değişim ameliyesindeki süreci çabuklaştırır ve kolaylaştırır. Davetin güzel yapılması halinde bunlara denk birçok kişi değişir. Ayrıca bu metot Resullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Efendimiz'in uyguladığı bir metottur. O şöyle buyurmuştur:

"*Ey Allah'ım! Ebu Cehil ya da Ömer'den hangisi sana daha sevgili ise bu ikisinden birisiyle İslam'ı kuvvetlendir.*"[167]

Hikâye edilir ki, Musab b. Umeyr ilk davetçi olarak Medine'ye gönderildiğinde güzel daveti sayesinde Üseyd b. Hudayr ve Sa'd b. Muaz Müslüman olmuşlar, onların Müslüman olması ile birlikte de bütün Abdül Eşhel kabilesi Müslüman olmuştur.

Aklıselim sahibi davetçi daveti için öncelikli ve önemli mevzuları seçer. Kime daha çabuk tesir edeceğini ve kimin daha sürate kabul edeceğini kestirir. Kime daha az mesai ayıracağını, yaşadığı ortamın hangi merhaleye daha iyi uyaracağını tespit eder ve davetini ona göre ayarlar.[168]

[167] Tirmizi, Kitabu'l-Menâkıb, V/617 (3682).

[168] Dr. Hammam Said, *Kavâidu'd-Da'veti İlellah*, Ürdün, 1407 H., s. 101-102'den özet.

Hz. Peygamber (sav) Devrinden Ferdi Davete Örnekler

Birinci Tablo: Hz. Peygamber'in (sav) Hz. Ebubekir'i (ra) Daveti

Hafız İbni Kesir "*el-Bidaye Ve'n-Nihaye*" isimli eserinde bu olayı şöyle anlatıyor:

"Hz. Aişe (radıyallahu anh) diyor ki:

– Ebubekir (radıyallahu anh) Resulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) aramak için çıktı. Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) cahiliye döneminde de arkadaştı. Onunla görüştü ve dedi ki:

– Ey Ebu'l-Kasım! Kavminden bir grup insanın yanına uğradım. Senin annelerini ve babalarını ayıplamakla itham ettiler.

– Bunun üzerine Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) buyurdu ki:

– Ben Allah'ın Resulüyüm. Seni Allah'a çağırıyorum, dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) daha sözünü bitirir bitirmez Ebubekir (radıyallahu anh) Müslüman oldu. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onun yanından ayrıldı ve Ebubekir'in Müslümanlığına sevindiği kadar hiçbir kimsenin Müslüman olmasına sevinmedi."[169]

Belki de Hz. Ebubekir'in (radıyallahu anh) bu kadar çabuk İslamiyet'i seçmesinin siret kitaplarında da geçtiği gibi sebebi Resulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem) Peygamberlik devresinden önce tanımasıdır.

Hz. Muhammed'in (sallallahu aleyhi ve sellem) doğruluğunu, eminliğini, güzel seciyesini, mükemmel ahlakını biliyordu. Halkı yalan söylemekten men eden birisi nasıl olur da Allah'a yalan söyler. Bunun için sadece, kendisini Allah'ın elçi olarak gönderdiğini söylemesiyle birlikte hiç duraklamadan, tereddüt etmeden hemen tasdik etti. Bu durumu Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle açıklıyor:

"*Kimi İslam'a çağırdıysam mutlaka, hoşnutsuzluğunu gösterdi, tereddüt etti, baktı. Ebubekir hariç. O kendisine söylediğimde, hesap yapıp beklemedi ve asla tereddüt etmedi.*"[170]

---

[169] İbni Kesir, *a.ge.,* C. III, s. 29. M. Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 67-68.

[170] İbni Kesir, a.g.e., C. III, s. 26. M. Yusuf Kandehlevi, a.g.e., C. I, s. 86.

İkinci Tablo:
Hz. Peygamber'in (sav) İmran'ın Babası Husayn'ı İslam'a Daveti

İbni Hacer, Husayn'ın Müslüman olma hikâyesini şöyle rivayet ediyor:

İmran b. Husayn babasından, o da dedesinden naklediyor:

Kureyşliler Husayn'ı büyük gördükleri (sözünü tuttukları) için yanına gelip dediler ki:

– Şu adamla bizim adımıza konuş. Zira o ilahlarımızı sayıp duruyor, onlara sövüyor.

Husayn'le birlikte Kureyşliler gelip Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem)'in evinin kapısına yakın oturdular. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) Huseyn için:

– Bu yaşlıya yer açın, dedi. İmran ve arkadaşları oradaydılar ve kalabalıktılar.

Husayn, Resulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Senden bize ulaşan o şey nedir? Sen ilahlarımıza sövüp onları kötülükle anıyormuşsun. Halbuki senin baban, akıllı, hayırlı ve atalarının dinine bağlı birisiydi, dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Ey Husayn senin baban da benim babam da ateştedir. Ey Husayn kaç ilaha tapıyorsun?, dedi. Husayn:

– Yedi tane yerde, bir de gökte, dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Sana bir zarar dokunduğunda kime dua ediyorsun? dedi. Husayn:

– Göktekine, dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Malın helak olduğu zaman kime dua ediyorsun? dedi. Husayn:

– Göktekine, dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– O senin duana tek başına karşılık veriyor, sense ona başkalarını ortak koşuyorsun. Şükür hususunda onu razı ettin mi, ya da seni mağlup etmesinden korkuyor musun? dedi. Husayn:

– Bu ikisinden birisine hayır, dedi. Ve devam etti.

– Anladım ki ben onun gibi konuşamıyorum. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Ey Husayn Müslüman ol kurtul, dedi. Husayn:

– Benim kavmim ve aşiretim var, onlara ne diyeceğim? dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– De ki "işimde en iyisini seçmem için senin hidayetini isterim. Bana fayda verecek ilmimi artır." Husayn, bunları söyledi ve daha oradan kalkmadan Müslüman oldu. Oğlu İmran ayağa kalktı başını, ellerini ve ayaklarını öptü. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bu durumu görünce ağladı şöyle ve dedi:

– İmran'm yaptığına ağlıyorum. Husayn içeri girince kâfir olduğu için ayağa dahi kalkmadı, onun bulunduğu

tarafa dönmedi. Ne zamanki Müslüman oldu gereğini yerine getirdi. İşte bundan dolayı kalbime rikkat geldi.

Husayn, Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanından ayrılmak istediğinde Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) ashabına:

– Kalkın ve onu evine götürün, dedi. Husayn kapıdan çıktığında müşrikler onu bu vaziyette görünce "dinini terk etti" deyip dağıldılar.[171]

İmran'ın babası Husayn'ın böyle hızlı bir şekilde Müslüman olmasının sebebi belki de bir yönden fıtratının temiz olması, yönelişlerinin güzel olması olurken; öte yandan Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) delil göstermekteki gücü ve mantığının kuvvetli olmasıdır.

Üçüncü Tablo:
Hz. Peygamber'in (sav) Adiy b. Hatem'i Daveti

Adiy b. Hatem anlatıyor:

"Ben Akreb[172] de iken Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) süvarileri geldi. Halamı, bir grup insanı esir aldılar. Onlar Resulullah'ın yanına getirildiğinde denildi ki:

---

[171] İbni Hacer, *a.g.e.*, C. I, s. 337, M. Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 76-76.

[172] Akreb, o günkü Gassan melikesinin nüfuz alanında yer alan Dımeşk'e bağlı bir yer. (Bkz. Yakub b. Abdillah el- Hamevi, *Mu'cemü'l-Buldan*, Beyrut, C. IV, s. 138)

– Resulullah'ın teftişi için düzgün sıra olun. Halam dedi ki:

– Ey Allah'ın Resulü! Yerim uzaktır, çocuk yoktur. Bense hiçbir hizmet göremeyecek yaşlı bir kadınım. Beni bağışla ki Allah da Seni bağışlasın. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Yardımcın kimdir? dedi. Halam:

– Adiy b. Hatem, dedi. Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Allah ve Resulünden kaçan mı? dedi. Halam yine:

– Beni bağışla, dedi. Resulullah onu geçince yanında bulunan birisi, zannımca Ali, dedi ki:

– Ondan binek hayvanı iste.

Halam binek hayvanını istedi. Resululla (sallallahu aleyhi ve sellem) da verilmesini emretti.

Adiy diyor ki:

Halam bana geldi ve şöyle dedi:

– Babanın yapmadığı işi ben yaptım. İster isteyerek, ister korkarak onun yanına git. Falan adam onun yanına geldi ondan iyilik gördü. Filan adam onun yanına geldi ondan iyilik gördü.

Adiy diyor ki:

– Onun yanına vardım. Baktım ki yanında bir kadın, bir ya da iki çocuk var. Ona olan yakınlıklarını söyledi. Anladım ki o ne Kisra'nın ne de Kayser'in melikidir. Resulullah:

– Ey Adiy b. Hatem! Seni hangi şey firar ettirdi? Seni "Lailahe illallah" demek mi firar ettirdi? Peki Allah'ın dışında ilah var mı? Seni ne firar ettirdi? Allahü Ekber demek mi? Allah ezze ve celle'den daha büyük bir şey var mı? dedi.

Adiy diyor ki:

– Müslüman oldum. Baktım ki Resulullah'ın yüzü güldü ve şöyle dedi:

– Allah'ın gazabına uğrayanlar Yahudiler, sapıtanlar ise Hristiyanlardır."[173]

Başka bir rivayet ise şöyledir:

Adiy b. Hatem diyor ki:

"Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) çıkışının[174] haberi bana ulaşınca, onun çıkışından şiddetli bir şekilde rahatsız oldum. Çıkıp Rum topraklarına -bir rivayette de Kayser'in yanına- vardım. Buradaki durumum, Resulullah'ın çıkışındaki duyduğum rahatsızlıktan, daha çok rahatsız edici geldi. Kendi kendime dedim ki:

– Vallahi keşke bu adamın yanına varsaydım. Eğer yalancıysa bana bir zarar veremez (kandıramaz), eğer gerçek ise bunu bilmiş olurdum, dedim. Gelip Resulullah'ın yanına vardım. Oraya vardığımda insanlar: Adiy b. Hatem,

---

[173] Ahmed b.Hanbel, *a.g.e.*, IV/378-379, Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 78.

[174] Buradaki çıkış iki manaya gelir. Ya Rasulullah'n (sav) peygamber olarak ortaya çıkması, ya da para için Tay kabilesine seriyye göndermesi.

Adiy b. Hatem, demeye başladılar. Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına girdiğimde bana dedi ki:

– Ey Adiy b. Hatem, Müslüman ol, kurtul. Bunu üç kez tekrarladı.

Dedim ki:

– Ben bir din üzereyim, buyurdu ki:

– Ben dinini senden iyi bilirim.

– Sen mi benim dinimi benden iyi biliyorsun? dedim: Buyurdu ki:

– Evet sen Rakusiyye[175]'den değil misin?

– Ve sen kavminin ganimetinin dörtte birini yemiyor musun?" dedi. Ben:

– Evet, dedim. Buyurdu ki:

– Bu senin dinine göre sana helal değildir.

Adiy b. Hatem diyor ki: "Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) bende bulunan hasletleri saymaya devam ediyor, bense tevazu gösteriyordum."

Sonra bana dedi ki:

– Muhakkak ki ben seni İslam'dan uzak tutan şeyi çok iyi biliyorum. Diyorsun ki: "Ona insanların zayıfları tabi oldu, içlerinde kuvvetli hiçbir kimse yok. Araplar onları atmışlar, (dışlamışlar). Sen Hire'yi[176] tanıyor musun?"

---

[175] Rakusiyye; Sabilik ve Hristiyanlık arasında bir din (ibni Esir, *En-Nihaye*, Kahire, 1311 H., C. II, s. 100)

[176] Hire; Kufe yakınlarında, Kisra'nın merkezlerinden bir yer.

Dedim ki:

– Görmedim, ama işittim. Buyurdu ki:

– Nefsimi elinde tutan (Allah)'a yemin ederim ki bu işi (İslam'ı) Allah mutlaka tamamlayacaktır. Bir kadın bineğin üzerinde hiç kimsenin koruması olmaksızın çıkacak ve Beyti (Kâbe'yi) tavaf edecektir. Ve Allah Hürmüz'ün oğlu Kisra'nın hazinelerini açacak. (Müslümanların olacak). Dedim ki:

– Hürmüz'ün oğlu Kisra mı? buyurdu ki:

– Hürmüz oğlu Kisra. Mal o kadar yayılacak/çoğalacak ki onu hiç kimse kabul etmeyecek.

Adiy b. Hatem diyor ki: "Binek üstündeki kadın Hira'dan korumasız bir şekilde gelip Beytullah'ı tavaf ediyordu. Ben Kisra'nın hazinelerini fethedenlerden biriydim. Nefsimi elinde tutana yemin ederim ki üçüncüsü de gerçekleşecek. (Yani malda çoğalacak.) Çünkü onu Resulullah söyledi."[177]

Adiy b. Hatem'in böyle parlak bir şekilde İslam'a girmesinin bir sebebi fıtratının temizliği ve fikrinin olgunlaşmış olmasıdır. Diğer bir sebebi ise Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) kuvvetli bir şekilde delil göstermesi Adiy b. Hatem'in aklı ve kalbinin birlikte razı olacağı doğru yolu göstermesidir.

---

[177] Ahmed b. Hanbel, *a.g.e.*, IV/257; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, I/78; İbni Kesir, *a.g.e.*, C. V, s. 66, İbni Hacer, *a.g.e.*, C. II, s. 468.

Dördüncü Tablo:
Hz. Peygamber'in (sav) Tufeyl b. Amr ed-Devsi'yn Daveti

İbni İshak naklediyor:

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) kavminden herhangi birisini görünce ona nasihat etmek için bütün gücünü harcıyor, bulunduğu küfür halinden kurtulması için İslam'a çağırıyordu. Kureyş ise onları Allah'a davet etmesine mani oluyor, insanları ve Araplardan onun yanına gelen herkesi korkutuyordu.

Tufeyl b. Amr ed-Devsi, Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) Mekke'de bulunduğu esnada görmeye gidiyor. Tufeyl; itibarlı, şair ve tanınan zeki birisiydi. Kureyşlilerden bir takım kimseler yanına varıp kendisine:

– Ey Tufeyl! Sen bizim şehrimize geldin. Şu adam (Muhammed) aramızdan çıktı bizi saptırdı, birliğimizi parçaladı. Sözü sihir gibi. Kişiyle babasının arasını, kişiyle kardeşinin arasını, kişiyle hanımının arasını ayırıyor. Bizim aramıza giren bu şeylerin sana ve senin kavminin arasına girmesinden korkulur. Onunla asla konuşma ve ondan asla bir şey dinleme, dediler. Tufeyl diyor ki:

– Üzerinde o kadar durdular ki ben de ondan hiçbir şey dinlememeye ve onunla konuşmamaya karar verdim. Hatta mescide (Kâbe'ye) vardığımda onun sözlerinden herhangi bir şeyi duymayayım diye kulağıma pamuk tıkamayı planladım.

Sabahleyin mescide vardığımda Resulullah'ı (sallallahu aleyhi ve sellem)' Kâbe'de ayakta namaz kılarken gördüm.

Onun yakınına sokuldum. Allah onun bazı sözlerini duymamı istedi ve ondan çok güzel sözler işittim. Kendi kendime dedim ki:

– Vay annemi kaybedeyim. Muhakkak ki ben şair ve akıllı bir adamım. Güzelle çirkin arasındaki fark bana gizli kalmaz. Benim bu adamın dediklerini dinlememe engel nedir? Eğer güzel şeyleri getirdiyse kabul ederim. Eğer kötü ise redederim.

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) evine dönünceye kadar bekledim ve onu ardından takip ettim. Evinden içeriye girince bende girdim. Ona dedim ki:

– Ey Muhammed! Kavmin, senin hakkında bana şöyle şöyle dedi. –Onların söylediklerini saydım.– Vallahi senin işinle alakalı beni o kadar çok korkuttular ki senden bir şey duymamak için kulağıma pamuk tıkadım. Sonra Allah senin sözlerini bana işittirdi. Senden güzel bir söz işittim. Sen işini bana anlat.

Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem) bana İslam'ı anlattı, Kur'an okudu. Allah'a yemin olsun ki bundan daha adil bir din ve bundan (Kur'an'dan) daha esnek bir söz işitmedim. Kelime-i şehadeti söyleyip Müslüman oldum.

– Ey Allah'ın nebisi! Ben kavmimde itaat edilen birisiyim. Şimdi onların yanına dönüyorum. Onları İslam'a davet edeceğim. Allah'a dua et onlara yapacağım davette işimi kolaylaştırsın, bana yardım etsin. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)

– Ey Allah'ım ona bir çıkış yolu kıl[178] buyurdu.

Beşinci Tablo:
Hz. Muaz b. Cebel'in Amr b. Cumuh'u İslam'a Çağırması

İbni İshak anlatıyor:

"Ensar, Resulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) biat ettikten sonra Medine'ye gelince İslam burada güçlendi. Ancak kavimlerinden müşrik olarak dinleri üzere kalanlar da vardı. Bunlardan birisi de Amr b. Cumuh'dur. Oğlu Muaz, Akabe'de bulunmuş ve Rasulullah'a (sallallahu aleyhi ve sellem) biat etmişti.

Amr b. Cumuh adı Menat olan odundan bir put yaparak –bütün elit tabakanın yaptığı gibi– evine yerleştirmişti. Onu temizleyip, ona tapıyordu. Beni Seleme'den iki genç, Muaz b. Cebel ve Muaz b. Amr b. Cumuh Müslüman olunca -ki bunlar kendi gençleridir ve Müslüman olup Akabe Biatı'na katılmışlardı- geceleyin Amr'ın putunun yanına girip onu alarak Beni Seleme'nin içinde insan pisliği bulunan bir çukura başı üzeri attılar. Amr sabahleyin kalkınca:

– Size yazıklar olsun. Bu gece tanrımıza kim kötülük yaptı? diyor. Sonra onu aramaya koyulup çöplükte buluyor, onu alıp temizleyerek pisliği siliyor ve sonra da diyor ki:

– Allah'a yemin olsun ki, eğer bunu sana yapanı bir tespit edersem elbette perişan ederim.

---

[178] Ebu Nuaym İsfahanî, *Delalü'n-Nübüvve*, Haydarabad, Hindistan, s. 78; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 201, 202.

Amr, akşam olup uyuyunca yine gençler gelip aynısını yapıyorlar. Bu iş artık sık sık tekrarlanmaya başlıyor. Yine bir gün attıkları yerden putu çıkararak yıkayıp temizledi, güzel koku sürdü sonra kılıcını getirip boynunda astı ve şöyle dedi:

– Vallahi ben bu gördüklerini sana yapanı bilmiyorum. Eğer bir hünerin varsa işte kılıç bununla ona engel ol.

Akşam olup uykuya dalınca gençler yine eve girip boynundaki kılıcı aldılar. Sonra da onu ölü bir köpeğe iple bağlayarak insanların dışkısının bulunduğu Beni Seleme'nin kuyularından birisinin içine attılar.

Amr ertesi gün putu koyduğu yerde bulamayınca onu bulmak için dışarı çıktı. Putunu bir lağım çukuruna köpekle birlikte bağlanıp tepe üstü atılmış bir şekilde buldu. Onu bu şekilde görüp vaziyetini seyredince kavminden daha evvel Müslüman olanlarla konuştu ve Müslüman oldu. –Allah ona rahmet etsin.– Çok güzel bir Müslüman idi.

Amr b. Cumuh Müslüman olup Allah'ı tanıyabildiği kadar tanıyınca bu putu hatırlıyor, yaptığı işe dalıyor, bu körlük ve sapıklıktan kendini kurtaran Allah'ı zikrederek şöyle diyordu:

Vallahi eğer tanrı olsaydın,
Köpekle bağlı olarak kuyuda olmazdın.
Şimdi bu kötü anlayıştan sıyrıldık.
Lütuf sahibi yüce Allah'a hamd olsun.
Rızıklandıran, hibe eden, dinin sahibi.

Beni o kurtardı.
Kabir karanlığında rehin tutulmadan önce.[179]

Amr b. Cumuh'un İslam'a girmesinin sebebi -Allah'ın fazlı ve nimetinden sonra- Oğlu Muaz ile Muaz b. Cebel'in Amr b. Cumuh'un vakıaya uygun ve ilmi kriterler içerisinde yapmış oldukları hareketlerdir. Bu hile Allah'ın dışında ya da Allah'la beraber dua edilen, yardım istenilen tanrıların kendilerine dokunan bir zararı defetmeye güçleri olmadığını ortaya koyuyor. Aynı şekilde bu putların ne ölüme, ne hayata ve ne de dirilmeye bir etkilerinin olmadığını kanıtlıyor. O halde nasıl olacakta başkalarına menfaat sağlayacaklar.

"**Peygamber der ki: "Ey Rabbim! Kavmim bu Kur'an'ı büsbütün terk bettiler."**[180]

"**Allah'ın dışında taptıklarınızın ne size yardıma güçleri yeter ne de kendilerine yardım edebilirler."**[181]

"**Onları doğru yola çağırmış olsanız işitmezler. Ve onları sana bakar görürsün, oysa onlar görmezler."**[182]

Demek ki insanın Allah'a bu putları ortak koşması apaçık bir inkârdır. Putların elinde hiçbir güç ve kuvvet olmadığını anlaması Amr'ı iman etmeye sevk etti. Bu işin

---

[179] Ebu Nuaym İsfahanî, *a.g.e.*, 109; İbni Kesir, *Siret'ün-Nebevi*, Kahire, 1965, C. II, s. 207,208, Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I., s. 230.
[180] Furkan, 30.
[181] A'raf, 197.
[182] A'raf, 198.

bir yönüdür. Diğer yandan Amr b. Cumuh'un temiz fıtratı, aklını kullanmadaki yeteneği ve insanî duyguları İslam'ı seçmesinde etkili olmuştur.

Altıncı Tablo:
Hz. Abdullah b. Revaha'nın Ebu Derda'yı Daveti

Vakidi naklediyor:

"Ebu Derda, kendisinin de itiraf ittiği gibi ailesi içinde en son İslam'ı seçendir. Ailesi Müslüman olduktan sonra da Ebu Derda putuna bağlılığını sürdürdü. Putun üzerine bir mendil örtmüştü. Abdullah b. Revaha onu İslam'a çağırıyor o ise kaçıyordu. İslam'dan önce cahiliye döneminde Ebu Derda'nın kardeşliği olan Abdullah b. Revaha bir gün kendisini ziyarete gelirken onun evden çıktığını gördü. Ve hemen arkasından alelacele eve girdi. Hanımı o esnada başını tarıyordu. Ona dedi ki:

– Ebu Derda nerede? Hanımı:

– Kardeşin demin çıktı, dedi. Putun içinde olduğu odaya girdi. Elindeki baltayla vurmaya başladı. Onu paramparça etti. Putların bütün isimlerini sessizce sayarak şöyle diyordu:

– Dikkat edin Allah'ın yanında ilah diye çağrılan her şey batıldır/boştur. Kadın onun puta baltayla vuruşunu duyunca şöyle dedi:

– Ey İbni Revaha beni mahvettin. Abdullah b. Revaha putu bu şekilde bırakıp hiçbir şey olmamış gibi çıkıp gitti.

Ebu Derda evine döndüğünde hanımını oturmuş ağlar bir vaziyette bulunca dedi ki :

– Senin bu halin nedir? Hanımı:

– Kardeşin Abdullah b. Revaha. İçeri girdi ve gördüğünü yaptı. Ebu Derda çok aşırı derecede kızdı. Sonra da kendi kendine şöyle düşündü:

– Eğer bunun kendisine bir hayrı olsaydı kendisini savunurdu. Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) yanına varıncaya kadar yürüdü. Abdullah b. Revaha da Resulullah'ın yanındaydı. Ebu Derda hemen orada Müslüman oldu."[183]

Ebu Derda'nın Müslüman olmasına neden olan sebep Abdullah b. Revaha'nın çok hikmetli bir şekilde bu odun parçası ilahın kudretin/gücün en küçük bir kırıntısına dahi sahip olmadığını göstermesidir.

Diğer bir sebep ise Ebu Derda'nın aklını kullanmasıdır.

Yedinci Tablo:
Hz. Ümmü Süleym'in (ra) Ebu Talha'yı İslam'a Daveti

Hz. Enes (radıyallahu anh) anlatıyor:

"Ebu Talha Müslüman olmadan evvel Ümmü Süleym'e evlenme teklifi götürdü.

Ümmü Süleym de:

[183] Hakim, *a.g.e.*, C. III, s. 336-337; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, 232, 233.

– Ey Ebu Talha! Senin tapmış olduğun ilahın yerden bittiğini biliyorsun değil mi? dedi. Ebu Talha:

– Evet, dedi.

Ümmü Süleym:

– Bir ağaca taptığın için utanmıyor musun? Eğer

Müslüman olursan muhakkak ki ben bundan başka bir şey senden istemeyeceğim.

Ebu Talha "biraz düşüneyim" deyip çıkıp gitti. Sonra geri geldi ve:

– Eşhedü enlailahe illallah ve eşhedü enne

Muhammeden Resulullah, dedi.

Ümmü Süleym:

– Ey Enes!, beni Ebu Talha'yla evlendir, dedi. O da evlendirdi."[184]

Sekizinci Tablo: Hz. Mus'ab b. Umeyr ve Hz. Esad b. Zürare'nin Useyd b. Hudayr'ı Daveti

İbni İshak anlatıyor:

"Es'ad b. Zürare, Mus'ab b. Umeyr'le birlikte Abdül-Eşhel Oğulları ve Zafer Oğulları kabilelerinin bulunduğu yerlere gitmek için çıktılar. Sa'd b. Muaz, Esad b.

[184] İbni Hacer, *a.g.e.*, C. IV, s. 461; İmam Ahmed, *a.g.e.*; el-Vâkıdi, *a.g.e.*; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 195-196.

Zürare'nin halasının oğluydu. Merek isminde bir kuyunun yanında bulunan Zafer Oğullarının duvarlarından birisine yaklaştılar. İkisi de duvarın üstüne oturdular. Müslümanlardan bir grup insan orada toplandı. O dönemde Sa'd b. Muaz ile Useyd b. Hudayr, kavimleri olan Beni Abdül-Eşhel kabilesinin önderleri idiler. Yine her ikisi de kavminin dini üzere müşriktirler. Bu durumu işittiklerinin de Sa'd, Useyd'e dedi ki:

– Ne duruyorsun? Git şu bizim bölgemize gelip zayıf karakterlilerimizi saptırmak isteyen bu iki adamı engelle. Bizim yurdumuza girmelerine mani ol. Eğer Esad b. Zürare benden biri olmasaydı bilirsin ki bu işi ben yapardım. O benim teyzemin oğludur. Onun yanına gitmek istemiyorum.

Useyd b. Hudayr mızrağını alarak onlara doğru gitti. Es'ad. b. Zürare onu görünce Mus'ab'a dönerek dedi ki:

– Bu kavminin efendisidir. O sana geliyor onu Allah'a imana çağır. Mus'ab:

– Eğer otururbut konuşurum, dedi. Useyd gelip söverek onların başına dikildi ve şöyle dedi:

– Sizi buraya getiren şey nedir? Akılsızlarımızı yoldan çıkarmanız mı? Eğer kendi nefsinize ihtiyacınız varsa -Yani hayatta kalmayı istiyorsanız- bizden uzak durun.

Mus'ab ona dedi ki:

– Oturup dinler misin? Eğer hoşuna giden bir iş olursa kabul edersin. Eğer hoşuna gitmezse, hoşlanmadığın şey hususunda vazgeçeriz, dedi. Useyd:

– İnsaflı konuştun dedi. Sonra mızrağını yere saplayıp onların yanına oturdu. Mus'ab ona İslam'ı anlattı, Kur'an okudu.

Mus'ab ve Es'ad b. Zürare onun halini şöyle anlatıyorlar: "Vallahi yüzünün parlaklığından ve teslimiyetinden ötürü daha o konuşmadan Müslüman olduğunu anladık."

Sonra şöyle dedi:

– Bu ne güzel, ne hoş bir şey. Bu dine girmek istediğinizde ne yapıyorsunuz?

Onlar dediler ki:

– Gusül abdesti al, manen temizlen. Sonra elbiseni temizle hak olan şehadetle şehadet getir. Sonra namaz kıl.

Useyd b. Huydayr kalktı, gusül abdestli aldı, elbisesini temizledi. Sonra şehadet getirdi, sonra iki rekât namaz kıldı."[185]

Dokuzuncu Tablo: Hz. Mus'ab b. Umeyr ve Hz. Useyd b. Hudayr'ın Said b. Muaz'ı İslama Daveti

İbni İshak anlatıyor:

"Useyd b. Hudayr Müslüman olunca Mus'ab b. Umeyr ve Esad b. Zürare'ye dedi ki:

– Benim arkamda bir adam var ki eğer o size uyarsa

[185] İbni Kesir, *el-Bidaye ve'n-Nihaye*, Daru'l Mearif, Beyrut, 1402 H., C. II, s. 152; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 187-188.

kavminden hiçbir kimse ona karşı gelmez. Şimdi sizi ona götüreceğim, o Sa'd b. Muaz 'dır.

Useyd b. Hudayr mızrağını aldı. Sa'd ve kavmine doğru yöneldi. Onlar hâlâ aynı yerlerinde oturuyorlardı.

Sa'd b. Muaz onların dönüp geldiğini görünce dedi ki:

– Allah'a yemin ederim ki Useyd'de sizin yanınızdan ayrılıp gittiğindeki yüz yok.

Onların yanına gelince Sa'd dedi ki:

– Ne yaptın? Useyd:

– Bu iki adamla konuştum. Allah'a yemin olsun ki onlarda bir sakınca görmedim. Onları (buraya gelmekten) nehyettim.

Onlar dediler ki:

– İstediğini yaparız. Fakat haber aldığımıza göre; Beni Harise kabilesi Es'ad b. Zürare'yi öldürmek için yola çıkmış. Bunu, Es'ad'ın senin teyzenin oğlu olduğunu bildikleri için, seni hakir göstermek için yapıyorlar.

Sa'd b. Muaz, kızarak ayağı kalktı. Beni Harise'yle ilgili anlatılan şeylerden dolayı tehditler savurarak aceleyle mızrağını eline aldı. Sonra da:

– Vallahi senin (sana verilen görevle alakalı) bir şey yaptığını görmüyorum. Sonra onlara (Mus'ab ve Useyd b. Hudayr'a) doğru yürüdü. Onların sakin bir şekilde durduklarını görünce Useyd'in onları dinlemesini sağlamak

için bu sözleri söylediğini anladı. Durup onlara sövdü. Sonra da Esad b. Zürare'ye dedi ki:

– Ey Ebu Umame! Allah'a yemin olsun ki eğer seninle benim aramda bir yakınlık olmasaydı bunu bana yapamazdın. Kendi yurdumuza gelip de benim hoşuma gitmeyen şeyler mi yapıyorsun?

Es'ad b. Zürare, Mus'ab'a dedi ki:

– Ey Musab! Allah'a yemin olsun ki sana Useyd'in ortamında bulunan kavminin efendisi geldi. Eğer sana uyarsa onlardan iki kişi bile sana muhalif olmaz.

Mus'ab ona dedi ki:

– Biraz oturup da dinlemez misin? Eğer hoşuna

giden ve kabul edeceğin bir iş ise onu kabul edersin. Eğer hoşuna gitmezse biz de hoşuna gitmeyen şeyde seni bırakırız. Sa'd dedi ki:

– İnsaflı davrandın.

Sonra mızrağını yere sapladı ve oturdu. Mus'ab ona İslam'ı teklif etti ve Kur'an okudu. (Ukbe'nin dediğine göre Mus'ab ona Zuhruf Sûresi'nin baş tarafını okudu.)

Es'ad ve Mus'ab diyor ki:

– Allah'a yemin olsun ki o daha bir şey konuşmadan yüzünün parlaklığı ve teslimiyetinden onun Müslüman olduğunu anladık. Sonra dedi ki:

– Siz Müslüman olup, bu dine girdiğinizde nasıl davranıyorsunuz? Dedi ki:

– Yıkanarak vücudunu temizle, elbiseni temizle sonra inanarak şehadet getir. Sonra iki rekât namaz kıl.

Sa'd kalktı. Boy abdesti aldı, elbisesini temizledi. İçtenlikle şehadet getirdi. Sonra iki rekât namaz kıldı. Sonra mızrağını eline alarak Useyd b. Hudayr ve kavminin bulunduğu yere döndü.

Kavmi onun kendilerine doğru geldiğini görünce dediler ki:

– Allah'a yemin ederiz ki, sizin yanınızdan gittiği yüzün dışında bir yüzle size dönüyor.

Sa'd onların yanına gelince şöyle seslendi:

– Ey Eşheloğulları! Siz beni nasıl tanırsınız? Onlar da:

– Sen bizim efendimizsin, görüşü en üstün olanımızsın. Nefsi en temiz olanımızsın, dediler.

– Allah'a ve Resulüne iman etmedikçe sizin kadınlarınızla da erkeklerinizle de konuşmak bana haramdır, dedi.

Allah'a yemin olsun ki akşam olunca Abduleşheloğullarından Müslüman olmayan ne bir kadın ne de bir erkek kaldı. Hepsi Müslüman oldu."[186]

Useyd b. Hudayr ve Sa'd b. Muaz'ın bu şekilde Müslüman olmasının sebebi Mus'ab b. Umeyr ve Es'ad b. Zürare'nin hikmetli bir şekilde onları davet etmesidir. Bu birinci sebep ikinci sebep ise her ikisinin de fıtratlarının

[186] İbni Kesir, *a.g.e.*, III/152; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 188.

temizliği sayesinde bu çağrıya kulak vermeleri ve akıllarının kuvvetli olmasıdır.

Onuncu Tablo:
Hz. Muhammed'in (sav) Dammad'ı (ra) İslam'a Çağırması

İbni Abbas (radıyallahu anh) rivayet ediyor:

"Ezdişenüe kabilesinden olan Dammad Mekke'ye geldi. Kendisi ruh hastalarını tedavi ediyordu. Mekke'nin sefihlerinin "Muhammed delidir" dediklerini işitti. Onlara dedi ki:

– Bu adam nerede? Belki Allah benim ellerimle ona şifa verir.

Dammad bundan sonrasını şöyle anlatıyor:

– Muhammed'le (sallallahu aleyhi ve sellem) karşılaştım ve dedim ki: "Ben ruh hastalarını tedavi ediyorum. Allah benim elimle dilediklerine şifa verdi, bana gel."

Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem):

– Bütün hamdlar Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım dilerim. Allah kimi hidayete erdirirse onu kimse saptıramaz. Kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Ben şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur, O birdir, ortağı yoktur dedi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) bunu üç kere tekrarladı.

Dammad:

– Allah'a yemin olsun ki ben bir çok şair sözü, sihirbaz

sözü ve kahin sözü dinledim. Ancak bu sözler gibi bir söz işitmedim. Bana ellerini uzat, sana İslam üzere biat edeyim, dedi.

Resulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) onunla biatleşti ve:

– Kavmin adına da, dedi.

Dammad da:

– Kavmim adına da (biat ediyorum)" dedi. Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem)'in gönderdiği bir seriyye Dammad'ın kavmine de uğradı. Ordu komutanı seriyyede bulunan askerlere:

– Bu kavimden herhangi bir şey aldınız mı? dedi.

Onlardan birisi dedi ki:

– Onlardan bir ibrik aldım. Komutan:

– Onu, onlara geri ver Çünkü onlar Dammad'ın kavmidir.

Bir rivayette de Dammad dedi ki:

"Bu kelimeleri benim için bir daha tekrarla. Çünkü bu söz belağatın zirvesidir."[187]

Dammad'ın (radıyallahu anh) böyle süratli bir şekilde Müslüman olmasının birinci sebebi fıtratının temizliği ve aklının seçiciliğidir. İkinci sebebi ise Resulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) davetinde hikmetli davranması ve ona dinlettiği kelimeleri çok güzel bir şekilde seçmesidir.

[187] Müslim, *a.g.e.*, Kitabu'l-Cum'a, II/593-594; İbni Kesir, *a.g.e.*, C. II, s. 36; Yusuf Kandehlevi, *a.g.e.*, C. I, s. 73-74.